

Městská knihovna v Praze

POVÍDKY O MANŽELSTVÍ A O SEXU

MICHAL VIEWEGH

e-kniha • Praha • 2019

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Povídky o manželství a o sexu

Michal Viewegh

Znění tohoto textu vychází z díla [Povídky o manželství a o sexu](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Druhé Město v Brně v roce 2008. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Michal Viewegh: Povídky o manželství a o sexu), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 24. 1. 2019.

OBSAH

Čtyři poznámky na úvod (<i>které mi tentokrát připadají nezbytné</i>) . .	8
Aspoň medaili	10
Otázka.	16
Jeden z posledních hezkých dní	18
Běž si klidně sám!.	jo22
Nos.	27
Na oči se vyser (Boccaccio po česku)	37
Kufr a transcendence	43
1/	43
2/	44
3/	45
4/	47
5/	48
Umění žít sám a šťastný.	50
Dva králové.	62
1/	62
2/	63
3/	65
4/	68
5/	69
6/	69
7/	71
8/	72
Úspěšný lov.	76
1/	76
2/	78
3/	81
4/	83
IKEA v naději	86
1/	86

2/	87
3/	89
4/	90
5/	92
6/	96
7/	97
8/	98
9/	101
Fiacolata	103
1/	103
2/	104
3/	105
4/	111
Psychologie jeřábníka	113
1/	113
2/	115
3/	120
4/	123
Večer s opravdovým chlapem	124
Představitost intelektuálů po Osvětimi	127
Maruška	139
1/	139
2/	141
3/	144
4/	145
5/	147
6/	148
7/	150
8/	152
9/	154
10/	155
11/	158

12/	158
13/	160
14/	161
15/	162
16/	163
17/	164
18/	164
Pejskové a kočičky	166
Štafeta lidství	172
1/	172
2/	175
3/	182
4/	183
Vliv tequily na amygdalu známé osobnosti	185
Instantní manželka	196
Oskar a Tereška bez pointy (Happy End)	202

Čtyři poznámky na úvod

(které mi tentokrát připadají nezbytné)

1) Tato kniha je jistou formou návratu k tomu, čím jsem kdysi začínal – totiž k povídkám. Obsahuje pět starších, jen částečně přepracovaných povídek z osmdesátých let (Aspoň medaili, Otázka, Jeden z posledních hezkých dní, Běž si klidně sám! a Úspěšný lov); ostatních šestnáct povídek jsem napsal během loňského roku. Jde tedy zjevně o sbírku jednadvaceti povídek, ale já se mimochodem i tak domnívám, že je to svým způsobem zase román.

2) Všechny povídky jsou volně propojeny postavou jménem Oskar, která vykazuje jisté podobnosti s osobou autora této knihy; z této skutečnosti nelze ovšem v žádném případě vyvozovat, že jde o „pravdivé příběhy“ z autorova života (to je samozřejmě triviální poučka, ale po opakovaných zkušenostech s dedukcemi tohoto typu považuji za nutné ji znovu připomenout).

Pokud jde o onen snad až zbytečně často diskutovaný poměr mezi tzv. životní pravdou a tzv. fikcí, rád bych jej charakterizoval citátem z románu Lewise Nordana Hudba močálu:

„Samozřejmě, že to není pravda, ale patří to mezi příběhy z mého života už tak dlouho, že to o mně v jistém smyslu vypovídá daleko víc než většina toho, co se opravdu stalo.“

3) K případné otázce, z jakých pochybných pohnutek jsem si zvolil právě téma sexu, bych nejprve rád uvedl několik stručných čísel (čísla nelžou): Podle Světové zdravotnické organizace myslí žena na sex v průměru třicetkrát denně, a to i v klimakteriu; muž, bez ohledu na věk, průměrně každých osm minut. Podle šetření českých sexuologů má český muž za svůj život v průměru dvanáct intimních partnerek;

současná česká dívka stihne do svých devětatvaceti let vystřídat více než šest sexuálních partnerů.

Nyní se snad už mohu odvážit říci, že jsem si téma sexu zvolil z pohrutek víceméně osobních.

4) A nakonec ještě jeden citát, pro změnu z Ludvíka Vaculíka:

„Napiš pokud možno dobře, cos udělal špatně, a dostane se ti rozhršení.“

S tím rozhršením je to, obávám se, trochu nejisté, ale chtěl bych zdůraznit ono „cos udělal špatně“ – naléhavě prosím své laskavé čtenáře (a čtenářky dvojnásob), aby si tento sebekritický tón během četby co nejčastěji připomínali.

M. V., 1999

Aspoň medaili

Stmívalo se. Když Oskar vyšel z domu, stála už na zastávce. Ani dnes neměla lyže; volné ruce ukřývala v kapsách světlého kožíšku. Podupávala v krémových kozačkách. Pocítil cosi jako spravedlivou převahu, ale jak přicházel blíž, začal si proti své vůli připadat špinavě; věděl, že má na šponovkách několik skvrn a že řídkou tkaninou jeho staré sportovní bundy hned na několika místech vyhřezají bílé chomáče vatelínu. Vzdorně překročil bariéru zahnědlého sněhu na okraji chodníku a přešel přes ulici k ní.

Bydleli se Zuzanou ve stejné ulici, chodili do stejného gymnázia (na jaře je oba čekala maturita) a ještě donedávna i do stejného lyžařského oddílu. Od dětství se po celou zimu scházeli na téhle zastávce a autobusem vyjížděli nahoru nad město na trénink. Dlouhá léta si sedal co nejdále od ní, protože se nemohl dívat na to, jak jí oddílová kombinéza visí podél hubeňoučkových boků a jak jí z masivního skeletu přezkáčů trčí hůlkovité nožičky; bylo mu nepříjemné, že musel s touhle holkou vystupovat z autobusu před očima ostatních kluků.

Někdy před třemi lety se to změnilo. Jednoho dne si před ním sundala větrovku – a od té doby jí začal zachmuřeně pomáhat s lyžemi. Později na jednom z tréninků naoko útrpně vyhověl její prosbě a vysvětlil jí techniku oblouku s předkopnutím; to poskytlo jejich hovoru dostatečně pevnou osnovu, takže se rychle sblížili, aniž si toho vlastně všimli. Během jediného týdne se stali kamarády. Začali si vzájemně svěřovat své sportovní plány, na závodech sledovali své jízdy (s jakousi zjitřenou pozorností) a na oslavu občasných drobných úspěchů si v bufetu pod vlekem připíjeli kofolou s plátkem citrónu. Dvakrát se ostýchavě políbili.

„Ahoj,“ pozdravil ji stroze.

„Ahoj,“ řekla opatrně.

Mlčel, protože věřil, že jeho mlčení je sdostatek výmluvné. Mluvit by měla ona. Omlouvat se – nebo alespoň vysvětlovat. Shodil lyže s ramenou, navyklým pohybem se opřel o hůlky a začal si pohrávat s vázáním. Každá součástka jeho lyžařské výzbroje ji usvědčuje, ujišťoval se v duchu. Usvědčuje ze zrady. Jeho lyže, hůlky, jeho krosnu, kombinézu – všechny ty věci důvěrně znala; cítí tu němou výčitku, která je v nich obsažena? Když k ní krátce vzhlédl, nebyl si tím příliš jistý.

„Převlíkni si tu maškarádu a přijed' za mnou,“ řekl co možná pohrdavě, ale už ve chvíli, kdy větu vyslovil, uslyšel její falešný tón. V onom světlém kožíšku totiž nejenže vypadala velmi dobře, ale dokonce i zcela přirozeně, dokonce tak přirozeně, až se zdálo, že právě *tohle* je její pravá, skutečná podoba a že všechny ty předchozí lyžařské bundy a kombinézy byly jen jakési dočasné převleky pro dětskou hru zvanou sjezdové lyžování... Její sice milý, ale jakoby shovívavý úsměv Oskarovy pochybnosti pouze potvrdil a zároveň ho vyprovokoval k poslednímu zoufalému pokusu, jak získat převahu na svou stranu: s křečovitým úsměvem a také příliš rázně odtáhl límec jejího kožichu, odhodlán jediným posměšným pohledem odsoudit její *pozlátkové* oblečení – odkryl ale výstřih Zuzaniných šatů, v jehož špičce zasvítla bílá krajka podprsenky. Zaváhání Oskara prozradilo a ze zamýšleného gesta nezůstalo nic; bůhvíproč však kožich nedokázal pustit. Na hřbetu dlaně cítil její teplou pleť.

„Je mi zima.“

Řekla to *koketně*, uvědomil si. Stáhl ruku nazpět a ona si přitáhla límec těsně ke krku; vlahý vzduch, který tím vytěsnila ven, příjemně zavoněl.

„Převlíkni si tu maškarádu a přijed' za mnou,“ řekla s úsměvem.

Loni začal její vztah k lyžím prodělavat značné změny. Nešlo si toho nevšimnout. Hovory o tréninkovém plánu ji nudily; očividně naopak ožívala, kdykoli se řeč stočila na trenérovu milostné pletky. Na tréninky přicházela často pozdě a ihned po nich se převlékala. Odmítala nosit kulicha, takže i v mrazech jezdila prostovlasá; do kofoly si někdy přidávala rum.

Oskar tomu zprvu nepřikládal žádnou zvláštní pozornost; pokud věděl, prošla tímhle stadiem většina holek v oddíle. Netušil ale, že začne přicházet na zastávku bez lyží.

Autobus byl poloprázdný. Těch pár lidí, co tu bylo, mířilo stejně jako Zuzana do nové vinárny pod lyžařskými vleky a na Oskara pohlíželi s onou blazeovanou chápavostí, s jakou lidé v kravatách obvykle pohlížejí na zpoceného večerního běžce. Rozčilovalo ho, že sjezdovky v jejich očích zjevně představují jen jakýsi nedůležitý doplněk k vinárně.

Seděli vedle sebe jako už tolikrát, a přece to tentokrát bylo jiné. Sevřel lyže mezi koleny. Když je předloni fasovali, zářivě nové, ze samého nadšení si je vzal na noc do pokoje; položil je vedle postele a ve tmě se pak dotýkal jejich hladkých skluznic a nabroušených hran. Zuzana to dělávala taky.

Začala se ho vyptávat na blížící se republikové přebory; slyšela prý od trenéra, že Oskar má reálnou šanci na medaili.

„Uvidíme,“ řekl Oskar odměřeně, ale v duchu ho to potěšilo.

Hovořila dál, a přestože mluvila zasvěceně, přestože používala správná slangová slova, Oskarovi to znělo cize – jako by ta slova kradla. Připadalo mu, že odpovídá pouze jakési dobře informované redaktorce okresních novin. V půli příští věty podrážděně zmlkl a po zbytek cesty už nepromluvil.

Vystoupili a sníh jim zaskřípal pod nohama; bylo ho tu o poznání víc než dole ve městě. Tma už obsáhla celý obzor; temnými plochami lesa slabě prosvítaly reflektory osvětlující sjezdovku. Vinárna zářila fialovými neony.

„Jdu tam sama,“ řekla, když stanuli před vchodem.

Zevnitř vycházela hudba. V průhledu mezi budovami bylo vidět žlutý, místy téměř oranžový sníh a pohybující se kotvy vleku; oddílový dorost právě končil trénink.

„Já taky.“

Kolem prošly dvě dvojice, kterých si všiml už v autobusu; jeden z mužů otevřel dveře a hudba na okamžik zesílila.

S úsměvem pokrčila rameny a zdvihla obočí.

„No tak asi *ahoj*?“

Nechápal, kde se v ní ta převaha bere.

„Ahoj,“ řekl chladně.

Přehodil si lyže na druhé rameno, ačkoliv jejich váhu téměř necítil, a po betonovém ochozu zamířil k vleku. Už se neotočil, ale když procházel pod okny vestibulu vinárny, spatřil Zuzanu ještě jednou: stála před zrcadlem, už bez kožichu; nahé paže právě zdvihala k vlasům v zátylku. Namalované rty, v nichž svírala vlásenku, měla pevně semknuté, ale přesto se její ústa mírně usmívala.

Oskar obvykle během první jízdy prováděl na vleku různé protahovací cviky, ale nyní se jen ochabě nechával unášet kotvou; hole navléknuté na zápěstích táhl za sebou jako nepohodlnou přítěž. Ocelové lano spěchalo k příštímu stožáru. Lyže tiše klouzaly vyjetou stopou, na níž větve smrků, lemujících osvětlenou sjezdovku, vytvářely pokroucené bizarní stíny. Mistrovství se blížilo a on chtěl medaili. Ještě nikdy nezískal velkou medaili: vyhrál sice pár oblastních závodů, takže měl několik takových těch lehounkých hliníkových medailí (a samozřejmě i pár diplomů a taky dvě ošklivé broušené vázy), ale opravdovou *těžkou* medaili, jaké se dávají na republikových přeborech, takovou nezískal nikdy. Sevřel pěst, jako kdyby už ten tvrdý, těžký kov držel v dlani.

Nahoře studeně foukalo. Trenér Oskarovi předal pokyny pro dnešní trénink, podíval se na jeho první tři jízdy, pochválil ho a potom ho předčasně opustil, neboť spěchal kamsi na ples. Poslední záčci

už také skončili, takže Oskar zůstal na sjezdovce téměř sám – pouze se dvěma kolegy z oddílu a několika rekreačními lyžaři. Bůhvíproč si tu v pátek večer otlouká ruce o dřevěné klacky, když většina lidí někde tančí a popíjí... Jezdilo se mu dobře, ale cítil jen stín obvyklé radosti – zůstala mu pouze jakási podivná zarputilost, ale nebyl si jistý, zda mu vystačí na oněch trenérem předepsaných třicet jízd.

Když přijel popáté dolů, čekala na něho u vleku. Dříve spolu po pěti jízdách chodívali na čaj – a také teď palcem a ukazováčkem objímala kouřící skleničku.

„Vypij to,“ usmívala se.

Přičichl si a nesouhlasně zavrtěl hlavou: byl to grog. Připadalo mu to dětinské. Chce ho snad opít? Grog už nebyl nijak vřelý, a tak ho mohl vypít naráz. Mlčky jí vrátil skleničku, elegantně se odrazil od zábradlí a jediným pohybem si přitáhl nejbližší kotvu; v duchu ho ta dokonalá souhra potěšila. Tentokrát během jízdy nahoru cvičil a ihned z dojezdu se s vervou vrhl mezi červené a modré branky. Medaili medaili medaili medaili medaili medaili, skandoval nahlas v rytmu jednotlivých oblouků.

Po desáté jízdě stála Zuzana znovu dole se sklenicí v ruce. Chtěl odmítnout, ale potom se rozhodl na její hru přistoupit: bez jediného slova grog vypil, nasedl na kotvu a odjel. V útrobách cítil příjemné teplo. Co tím sleduje? Chce ho snad takto naivně ve svém sportovním pádu strhnout s sebou? Žárlí na jeho případný úspěch na republikových přeborech? Nebo je to jen hra, projev jejího sportovního ducha, jakési soutěživé přetahování mezi vinárnou a sjezdovkou? Také ho napadlo, zda si na něm pouze netestuje svou přitažlivost? Tah kotvy náhle povolil; byl nahoře a neměl čas na nějaké podobně nesmyslné úvahy.

Po dvacáté jízdě a čtvrtém grogu si stoupla na jeho přezkáce a dlouze ho políbila. Oskar jí polibek vrátil a potom odhodil rukavice

a hůlky do sněhu a s obratností, která ho samotného překvapila, vklouzl rukou do košíčku její podprsenky; vzápětí se své odvahy polekal, ale když k ní vzhlédl, s úlevou zjistil, že se i nadále tváří velmi mile. V té chvíli už považoval sjezdové lyžování za nanejvýš absurdní sportovní disciplínu – nedokázal například pochopit, proč by měl nyní uchopit onu podivnou kovovou tyč a pojednadvacáté se jí nechat vláčet až na vrchol toho zcela nezajímavého, skrz naskrz promrzlého kopce.

Ochotně následoval Zuzanu do vinárny a musel uznat, že její osazenstvo tvoří samí milí lidé; přítomné dívky se uznale vyjadřovaly o jeho *horském* opálení, a když s nimi později (v ponožkách) tančil, obdivně mu mačkaly svalnaté ruce.

„Lásko,“ řekla mu Zuzana na zpáteční cestě domů, „byla jsem na tebe pyšná.“

O necelý rok později přišla Zuzana do jiného stavu a krátce nato se vzali.

Kdykoli Oskar tento příběh vyprávěl, snažil se zdůraznit spíše jeho komickou stránku a většinou se mu skutečně dostávalo pobaveného ohlasu.

„Láska zvítězila,“ smáli se posluchači a Oskar s nimi, přestože takový výklad pokládal za poněkud zjednodušující.

Jednoho večera, zatímco roztíral po jejím již značně vystouplém břichu laciné tělové mléko, obvinil Oskar žertem Zuzanu, že mu možná překazila to jediné, co mohl v životě dokázat.

„Snad nemyslíš lyže?“ opáčila škádlivě, což Oskara trochu popudilo.

„A co jinýho?“ nechápal. „Měl jsem tenkrát formu, všichni to říkali, byl jsem dobrej...“

V Zuzaniných očích bůhvíproč zlomyslně zajiskřilo.

„Dobrej?“ řekla. „Tak mi ukaž aspoň jednu *pořádnou* medaili...“

Otázka

Přišlo léto, ale Oskar už byl ženatý. Kočárek tlačil jednou rukou, jako by chtěl světu naznačit, že se to všechno stalo příliš brzy.

Před přejezdem se zastavil, neboť už z dálky slyšel vlak. Byl bos a jemný, teplý prach polní cesty mu protékal mezi prsty. Obilí bylo nízké, většinou ještě zelené; za tratí pole přecházelo v louku svažující se dolů k řece. Dříve tam často chodíval – ke starému rozbitému jezu. Sedával uprostřed betonové průrvy na velkém žulovém balvanu a voda se mu tříštila o opálená záda. Slyšel jen hukot vody, jinak nic; občas ucítil, jak mu do zad narazila proudem unášená větévka. V hlubokém vratném proudu pod balvanem se s oblibou točily dvě pražské dívky, jejichž rodiče měli nad jezem chaty. Oskar si někdy v polospánku připomínal jejich jakoby měkké, líné pohyby.

Lomoz náprav se přiblížil. Vzal malého na ruku.

„Hú hú,“ řekl.

Měl na mysli tmavě červený masiv lokomotivy, vzduch chvějící se nad rozpáleným plechem, zpocená podpaží strojvůdce, dunění kol, otevřená okna zelených vagónů, vlající vlasy cestujících. Potom se to přihodilo: jedné z vyklánějících se dívek se zachytil výstřih tílka za kovové madlo staženého okna – objevila se ňadra, bledá jako rozhrnuté maliní. Byla to výjimečná, fotografická vteřina; Oskar ještě stačil zachytit veselý úlek v jejích očích i ryze dívčí pohyb, kterým nehodu okamžitě napravila.

Večer v ložnici se to marně pokoušel převyprávět Zuzaně, ale ať dělal co dělal, byla to pořád jen banální příhoda, v níž on sám vystupoval jako sexem posedlý puberták.

Nespokojeně vzdychl.

Žena se k němu otočila zády.

Ráno ho probudil pocit chladu. Ložnice byla prázdná. Na košili od pyžama mu chyběly všechny knoflíky; nitě vypadaly jako uřezané.

Kuchyň byla plná slunce; Zuzana právě krmila malého. Mlčky jí ukázal košili.

„Patrně ti je trochu těsná...“ usmívala se potutelně.

Je skvělá, uvědomil si Oskar, když se k ní skláněl, aby ji políbil. Znovu si připomněl onu dívku z vlaku.

Jenom jestli to stačí? napadlo ho.

Jeden z posledních hezkých dní

Léto prakticky skončilo. Oskar se Zuzanou byli na jezu úplně sami. Zuzana ležela na zádech; oči měla zavřené. Jez hučel.

Oskar se obrátil na břicho, ruce si založil pod bradou a čekal, kdy se v ohybu řeky objeví některá z posledních letošních lodí. Hladina se stříbřitě leskla, takže musel mhouřit oči. Slunce už ale ztrácelo sílu, i když vůni pryskyřice z Oskarova kajaku ještě pořád uvolnit dokázalo.

„Namažeš mě?“ řekla Zuzana, aniž otevřela oči.

Vstal a spustil kajak na vodu. Rukama se vzepřel o borty a obratně vklouzl dovnitř. Kajak se pod jeho váhou zavrtěl a pár malých vlnek zapleskalo o betonovou hranu jezu. Zatímco si natahoval špryc-deku, proud loď stočil a začal ji unášet do hučící průrvy. Počkal, a když ucítil, že se zád' zhoupala na první dlouhé vlně, předklonil se a několika mohutnými záběry vyvedl loď do klidné vody nad jez. Udělal v rychlém sledu několik eskymáků a potom jen tak otálel u břehu a zajížděl do řídkého rákosí; líbilo se mu jeho suché šustění. Z mokrých vlasů mu stále ještě stékala na obličej voda. Všiml si, že Zuzana se posadila a že ho pozoruje, ale vyhýbal se jejímu pohledu. Měl pocit, že by jej nesnesl.

Za pět let jejich manželství to bylo poprvé, co ho podvedla. On měl za sebou několik víceméně bezvýznamných nevěr, ale Zuzana mu nikdy na žádnou nepřišla – spokojila se s každou jen trochu rafinovanější výmluvou. Oskar nikoliv – ten to chtěl vědět s naprostou jistotou. Zuzaně očividně chyběla Oskarova trpělivá, cílevědomá metodičnost, díky které ji včera večer přivedl ke kajácnému doznání. Nyní to tedy věděl *jistě*, jenže to neustupující svírávání kolem žaludku, které pociťoval, kdykoli si vybavil některé konkrétní detaily její zrady, bylo překvapivě mnohem silnější než

onen příjemný pocit ublíženosti a morální převahy, kvůli kterému celý ten hodinový výslech vedl. Kdyby však nyní někdo položil pár podobně důsledných otázek jemu, Oskar by patrně záhy přiznal, že to, co ještě včera s takovou naléhavostí toužil zjistit, by dnes raději vůbec nevěděl.

Vrátil se na jez a vytáhl kajak z vody; Zuzana mu chtěla pomoci, ale prudkým pohybem ji předešel. Dno kajaku bylo polepené mokrým listím; řeka už ho byla plná. Za chvíli začne podzim, uvědomil si Oskar. Všechno se zdálo být v prdeli.

V ohybu řeky se objevil člun. Přešel betonový ostrůvek, na kterém leželi, a sedl si až na samý okraj průrvy, zády k Zuzaně. Jez se už léta rozpadal a voda dávno podemlela a rozšířila bývalou propust. Černozelený proud se tudy valil v několika dlouhých, jen mírně zpěněných vlnách, z nichž zhruba uprostřed čněl velký balvan či spíše kamenný blok; voda se o něj tříštila do dvou směrů: doleva podél skály a doprava mezi dva menší kameny.

Člun se přiblížil. Byl to vojenský gumový člun barvy khaki; vypadal jakoby tlustě, mastně. Seděly v něm dvě dvojice středního věku; všichni čtyři měli na sobě bílá trička se stejným potiskem.

„Ahoj!“ zvolal po vodácku jeden z mužů, vousatý, opálený, s červeným šátkem kolem hlavy.

Oskar neodpověděl.

„Ahoj!“ zavolala Zuzana trochu stydlivě.

Oskar si představil Zuzanu souložící s oním mužem. Člun chvíli nerozhodně křižoval nad jezem a potom těžkopádně přirazil k jeho hraně. Muž s šátkem vystoupil do mělké vody a vylezl na mokrý beton, aby si propust prohlédl zblízka. Zuzana na okamžik otevřela oči a muž se na ni usmál. Potom přešel k Oskarovi a naklonil se nad průrvou.

„Vy to tu asi znáte,“ prohodil a kývl bradou směrem k Oskarovu kajaku. „Kudy tak nejlíp?“

Oskar si odkašlal, jako by nemohl najít hlas.

„Vpravo. Kolem toho velkýho balvanu vpravo,“ řekl.

„Mezi ty dva šutry?“ řekl muž trochu pochybovačně.

„Musíte se mezi ně trefit. Vlevo vás to hodí na tu skálu.“

„Tak dík.“

Levým bokem trochu škrtili, ale jinak projeli v pořádku. Muž se šátkem jim na rozloučenou zamával a Zuzana jeho pozdrav opětovala.

„Dala by sis říct, co?“ poznamenal Oskar.

Okamžitě odvrátil hlavu, ale přesto cítil její pohled. Zamrzelo ho, že jí tou hloupou poznámkou zbytečně poskytl převahu.

„Jdu domů,“ oznámila mu suše.

„Jdi si, kam chceš, ty děvko,“ řekl.

Naházela své věci do proutěné tašky a nahněvaně odběhla.

Asi o půl hodiny později přirazila k jezu modrá kánoe; dívka sedící na háčku neměla podprsenku. Vystoupila z lodi a protahovala se. Zadák, sotva dvacetiletý hubený blondák, vytáhl loď z vody a šel se podívat na hučící peřej. Dívka si mezitím roztírala po hezkých nohách opalovací krém.

„Přenášíme,“ přišel jí oznámit kluk.

„To nemyslíš vážně, Bobe!“

Obrátila oči v sloup a krátce se podívala na Oskara, sedícího stále u okraje průrvy. Odložila krém, a vědoma si své nahoty, postavila se těsně vedle něj.

„Dá se to sjet, že jo?“ otázala se.

Prsty si masírovala otlačené červené proužky na stehnech.

„Určitě,“ řekl Oskar.

Měl o poznání lepší postavu než bledý a vyzábělý Bob.

„Tak vidíš,“ řekla Bobovi dívka.

„Jo? A kudy, prosím tě?“ řekl podrážděně Bob. „Říkám ti, že tu loď nesmíme rozmlátit, protože jaksi není naše.“

To, co říkal, bylo bezpochyby určeno především Oskarovi, ale přesto se na něho nepodíval.

„Máte na noze nerozetřený krém,“ oznámil Oskar dívce.

Dívka se zatvářila pochybovačně a vyzývavě zároveň.

„Jo? ... A kde?“ zkoumala své nohy.

„Tady,“ řekl Oskar a dvěma prsty dívku pomalu pohladil po zadní straně lýtky. „Už je to v pořádku.“

Měla horkou kůži.

„Tak co bude?“ řekl nervózně Bob. „Přenášíme, nebo co bude?“

Oskar jím pohrdal – a zároveň mu ho bylo svým způsobem líto.

„Ne. Jedeme to,“ řekla dívka s úsměvem a obrátila se na Oskara.

„Kudy to máme jet?“

Nohou se téměř dotýkala jeho ramene.

„Máte na prsou nerozetřený krém,“ řekl Oskar vážně.

Dívka se smíchem uskočila.

„Řekněte nám radši, kudy to máme jet...“

Oskar jí hleděl do očí, dokud neuhnula pohledem.

„Vlevo,“ řekl už jakoby bez zájmu. „Kolem toho balvanu vlevo.“

Vstal, vzal kajak a spustil ho na vodu – svaly na pažích přitom napnul víc, než bylo nutné.

„Vlevo?“ řekl Bob. „A nehodí nás to na tu skálu?“

„Ne,“ řekl Oskar. „Když pojedete vpravo, rozbijete to o ty dva šutry.“

„Slyšels,“ řekla Bobovi dívka. „Tak jedem.“

Když nasedala do kánoe, znovu se na Oskara podívala a s úsměvem pokrčila rameny. Bob odstrčil loď od břehu a zbytečně velkým obloukem ji navedl na levou stranu propusti. Ještě předtím, než je proud strhl na skálu, se dívka otočila, aby Oskarovi naposledy zamávala, ale Oskar ani tentokrát pozdrav neopětoval. Odrazil se pádlem od kamenitého dna a pomalými záběry se vydal proti proudu domů.

Byl to jeden z posledních hezkých dní.

Běž si klidně sám!

Jednoho sobotního květnového večera někdy v polovině osmdesátých let navrhla Zuzana Oskarovi, že by se snad *alespoň dneska* nemuseli dívat jako obvykle celý večer na televizi; řekla to s podivně naléhavým důrazem, a navíc právě ve chvíli, kdy televizní hlasatelka Marie Tomsová seznamovala diváky s přehledem večerních pořadů.

„A co chceš dělat?“ otázal se Oskar celkem logicky – v místním kině promítali jen ve středu a v neděli, na vinárnu neměli peníze (Oskar ještě studoval, takže museli vystačit se Zuzaniným malým platem) a žádné jiné možnosti zábavy v jejich rodném městečku neexistovaly.

„Co já vím?“ řekla Zuzana a s jakousi neurčitou nespokojeností rozhodila rukama. „Co kdybychom se šli třeba jenom tak projít? Venku je krásně...“

Syn byl u jedné z babiček, takže teoreticky jim v uskutečnění jejího nápadu nic nebránilo, ale o to tu teď nešlo, říkal si Oskar. Byla to přece Zuzana, kdo se už celá léta dívá večer co večer v televizi na kdejakou blbost, zatímco on v kuchyni s vatou v uších čte nebo píše – a ona z něho teď dělá div ne televizního maniaka. Pravda ovšem byla, že o víkendech, kdy mohl psát přes den, se na večerní sledování televize k Zuzaně téměř vždy připojoval; už si ani nevzpomínal, kdy naposledy dělali v sobotu večer něco jiného.

„Dobře,“ řekl uvážlivě, „pojďme se projít.“

„Ty bys vážně šel?“ řekla Zuzana překvapeně, jako by předtím ani příliš nedoufala, že by Oskar mohl souhlasit.

Její radost způsobila, že jí odpověděl bezmála vroucně.

„Šel. Proč ne?“ řekl. „Ale vypni to teda hned!“ dodal důrazně.

Zuzana na kratičky okamžik zaváhala, ale potom skutečně stiskla vypínač (dálkový ovládač ještě neměli). Oskar svou ženu samozřejmě

viděl vypínat televizor už mnohokrát, ale tentokrát mu ten důvěrně známý pohyb připadal trochu jiný – jakoby méně automatický, více uvědomělý, ba přímo okázale rozšafný.

„A je to!“ řekla Zuzana.

Při pohledu na náhle potemnělou obrazovku ale jak ona, tak i Oskar o svém rozhodnutí na pár vteřin v duchu zapochybovali, byť každý z trochu jiného důvodu – Zuzana si připomněla, že jde o sobotní, a tudíž relativně atraktivní program, zahrnující mimo jiné i další díl italského kriminálního seriálu *Chobotnice*, který s Oskarem až dosud pokaždé sledovali, zatímco Oskar uvažoval spíše o tom, jaký postoj zaujmout k oněm několika úplně volným hodinám, které se před nimi tak nečekaně objevily; nebyl si úplně jistý, zda se jimi cítí být mile překvapen, nebo spíše nepříjemně zaskočen.

„Nebo se chceš koukat?“ řekla Zuzana. „Mně je to jedno.“

Oskar si uvědomil, že tohle je patrně poslední okamžik, kdy je ještě možné couvnout a tak jako už tolikrát s provinilým úsměvem společně spočinout v sladké náruči bezmocné rezignace – ale tentokrát bylo jeho odhodlání větší než kdykoli předtím.

„Ne,“ řekl důrazně, zaháněje tak vlastní pochyby. „Řeklo se, že se jde ven, ne?“

S hranou, skoro *chlapeckou* dychtivostí sešlapal domácí kalhoty na koberec (dobře věděl, že za daných okolností mu to bude prominuto) a šel do ložnice, odkud se po pár minutách vrátil v čistých džínkách a bílé letní košili.

Zuzana během oblékání přistoupila k otevřenému oknu.

„Je tam fakt nádherně,“ poznamenala.

Nelze říct, že by nějak příliš přeháněla: zapadající slunce obarvilo omítky protějších paneláků do oranžova a mírný vlahý vítr přinášel do okna početné vůně májového podvečera.

„Tak si pospěš,“ popoháněl ji s úsměvem Oskar. „Hrdliččin zve ku lásce hlas.“

Jakmile se začali oblékat, bylo už jisté, že se ven skutečně půjde – a oba proto dostávali dobrou náladu, snad jako odměnu za muka předchozí volby. Trochu jim sice stále dělalo starost, zda jim procházka bez konkrétního cíle, procházka jaksi *jen tak* skutečně vystačí jako plnohodnotný celovečerní program, ale když pak vyšli do teplého karmínového soumraku, jejich nepřiznané obavy se samy rychle rozptýlily. Všechno to, co za bezpočetných večerů před televizní obrazovkou zůstalo nevysloveno, se jim nyní dralo na jazyk s takovou intenzitou, až si každou chvíli vzájemně skákali do řeči: probrali postupně Zuzaniny problémy v zaměstnání, bytovou perspektivu (sháněli bydlení v Praze) i synovu nadcházející školní docházku, a přestože se i dnes jejich názory v mnohém lišily, volili oba laskavý, smířlivý tón, nepřestávající se držet za ruce. Šli podél řeky po liduprázdném nábřeží, přešli po mostě a stoupali vzhůru k zámeckému parku, kde pak usedli na jednu z laviček a pozorovali městečko pod sebou. Proti večernímu nebi se rýsoval celý les televizních antén a satelitních přijímačů.

„Nikdy jsem si vlastně nevšimla, kolik jich tu je,“ řekla Zuzana.

„Čím dál víc,“ řekl Oskar.

Představil si na okamžik, že elektromagnetické vlny televizních signálů padají na městečko jako neviditelný déšť.

Strávili na lavičce více než půl hodiny a potom se zvolna vydali nazpět. Jak přibývalo tmy, množily se i zámlky v jejich rozhovoru, ale na atmosféře poklidné pohody, která jejich neplánovanou vycházku od počátku provázela, se tím nic nezměnilo.

Když ale došli na okraj sídliště, vemlouvavá úvodní melodie již zmíněného italského seriálu, kterou bylo slyšet z desítek otevřených oken, je zastihla nepřipravené; kdyby v té chvíli měli odpovědět zcela po pravdě, oba by si museli přiznat, že onen kriminální film by vidět chtěli.

„Hrdliččin zve ku lásce hlas,“ řekl nicméně Oskar posměšně a Zuzana se krátce zasmála.

Melodie se rozlila do širokého líbezného refrénu.

Zuzana se zatvářila koketně.

„A nestavíme se třeba u Pavly?“ nadhodila a mávla rukou k příslušnému oknu, za jehož záclonami rovněž blikotalo světlo obrazovky.

„Ne,“ řekl Oskar. „V žádném případě.“

„Opravdu ne?“

„Opravdu *ne*.“

Řekl to s tak přehnaným důrazem, že rázem vypadal trochu směšně, ale Zuzana se k němu přesto mazlivě přitiskla.

„Oskárku,“ šeptala mu, „pojďme k Pavle...“

„Ne!“

„Proč ne?“ řekla možná podvědomě, automaticky, ale Oskara to i tak velmi popudilo. Jak může být tak pokrytecká?!

„Protože bychom akorát zas čuměli do té zasraný bedny!“ řekl. „Proto.“

Sám dost dobře nechápal, kde se v něm všechna ta zlost najednou bere. Zuzana se na rozdíl od něj stále tak škádlivě usmívala.

„Oskárku...“

Její objetí se pro Oskara náhle stalo nesnesitelné, a proto se jí poněkud hrubě vytrhl. O krok ustoupil a zhluboka se nadechl.

Zuzana nesouhlasně zavrtěla hlavou.

„Poslouchej,“ řekl jí s nuceným klidem, „já na žádnou televizi k nikomu nejdu. Říkám to dostatečně jasně?“

Začínalo to být vážné, ale nedokázal si pomoci. Z jakéhosi důvodu, který zatím neuměl přesněji pojmenovat, mu připadalo velmi důležité tuhle vycházku dokončit.

„Ty seš někdy tak *protivnej*!“ řekla Zuzana a znovu zavrtěla hlavou.

Oskar nevěřil svým uším.

„Já jsem protivnej?“ vybuchl. „Já?!“

Zuzanin pohled vyhasl a ztvrdl. V koutcích úst se jí objevil úšklebek, který Oskar odjakživa nenáviděl.

„Proč musíš vždycky všechno zkazit?“ řekla smutně. „Vždycky všechno zkazíš.“

Oskarovi hučelo v hlavě a v uších. Na prsou pocítil známý tlak. Kdyby se nestyděl, řval by na celé sídliště.

„*Já to kazím?! To se mi snad zdá! Já to kazím?!*“ syčel vztekle.

Zuzana ho pohrdavě pozorovala.

„Víš co? Běž si klidně sám,“ řekla nakonec. „Já jdu k Pavle. Běž si sám.“

Naposledy nechápavě zavrtěla hlavou a uraženě ho opustila.

„To udělám!“ křičel za ní Oskar už zcela nepřičetně. „O to se neboj! Přesně tohle udělám!“

Nos

Když se Oskar jednoho časného červnového sobotního rána obracel v posteli a spánkem opuchlýma očima krátce pohlédl na svou dosud spící manželku, na okamžik mu blesklo hlavou, že její obličej je spíše ošklivý, ačkoli jej vždycky považoval za docela hezký. Proboha, ten nos! Jak to, že si nikdy nevšiml, jak veliký a špičatý má jeho žena nos?! Zavřel raději oči, zabořil tvář do polštáře a zkoušel ještě na chvíli usnout, ale to, co před okamžikem zahlédl, mu stále vrtalo hlavou. Snažil se ten téměř krutý obraz považovat pouze za další z oněch běžných ranních nepříjemností, jako jsou přeleželé vlasy, špatný dech nebo ospalky v očích, zkrátka věcí, které člověka sice občas iritují, ale které po deseti minutách strávených v koupelně víceméně spolehlivě zmizí – ale cítil, že obelhává sám sebe. Tušil už, že tohle nebude ten případ.

Nazdvihl se na loktech a zadíval se na Zuzanin nos ještě jednou, tentokrát pozorněji. To, co spatřil, ho definitivně probudilo: nos byl neuvěřitelně veliký a špičatý, s obrovskými tmavými dírkami, a nehezky dominoval celému obličejí. Oskar byl zděšen. Sotva mohl předpokládat, že jí ten strašlivý frňák narostl přes noc – tak jak to, že si toho nevšiml dříve? Copak byl úplně slepý?

Nechápal to. Úplně mu to zkazilo náladu. Ležel bez hnutí, pozoroval střídavě strop a manželčin nos a děsil se okamžiku, kdy se to nosaté stvoření vedle něj probudí. Cítil odpor, nechut', ale i lásku a lítost. Měl svou ženu upřímně rád – a teď tohle.

Když Zuzana odešla do koupelny a Oskar uslyšel zvuk sprchy, běžel do obývacího pokoje, popadl alba s fotografiemi a začal jimi rychle listovat.

Byl tam.

Od začátku. Na každé fotce. Velký a špičatý. Nepřehlédnutelný pro každého kromě Oskara. Úsměvy některých svatebčanů byly neskrývaně zlomyslné. K Oskarovým ranním pocitům přibyl jeden nový: nyní si navíc připadal podvedený.

U snídane se před synem nutil k obvyklému vtipkování, ale Zuzanin nos stále přitahoval jeho pohled. Nemohl si pomoci.

„Co je? Na co koukáš?“ otázala se ho nakonec manželka podezíravě.

„Jak ti radosti rodinného života pokaždé zažehnou v očích ty dva malé spokojené plamínky,“ vyrazil ze sebe co nejpřesvědčivěji.

Manželka se usmívala, ale v jejích očích přetrvávala nevyslovená otázka.

Napadlo ho, jak musí být statečná: celý život muset nosit v obličeji (na tom nejviditelnějším místě!) takovou ohavnost a nepřestat se přitom usmívat. Představil si, co všechno musela vytrpět ve škole od spolužáků, a zmocnilo se ho dojetí. Zatoužil ji chránit před světem. Přemohl se a políbil ji.

Syn se uchechtl.

Čemu se směješ? znamenal Oskarův přísný, podrážděný výraz. Nic o životě nevíš! Jednou přijdeš na to, že na kráse zdaleka tolik nezáleží.

„Dělám snad něco?“ řekl dotčeně syn a zakroutil hlavou.

Původně chtěli jet tuto sobotu na prodejní výstavu výpočetní techniky, což byla synova vášeň (a Oskar už také uvažoval o koupi nového počítače), ale představa, jak se se svou nosatou manželkou prodírá mezi všemi těmi lidmi, byla nad jeho síly.

„Chce se vám tam? Mezi ty šílený davy?“ pravil na konci snídane. Syn se otráveně podíval na matku.

„Takže nejedem, co?“ protáhl obličej.

„Nám? Tys to navrhl, nevzpomínáš si?“ namítna Zuzana logicky.

Pokrčil rameny a unikl na záchod.

Seděl na míse a přinutil se vzpomínat na všechny ty pěkné věci, které se Zuzanou za oněch devět let, co byli spolu, prožili. Přece tohle všechno jen tak nezmizelo... Rozhodl se, že přece jen pojedou. Vymyslel si taktiku, jak všem těm posměšným pohledům, kterých se obával, čelit: Nesmí se nechat zatlačit do defenzívy. Nesmí se tvářit poraženecky, jako oběť. Musí se naopak tvářit vesele, spokojeně, dokonce vítězně – a zpochybnit tak *jejich* názory. Jejich estetické žebříčky. Oni sami si musí klást otázku, proč se on, Oskar, dobrovolně připojil k takovéto ženě...

Během cesty mohl Oskar snadno předstírat, že se soustředí na poměrně hustý sobotní provoz, a na Zuzaniny poznámky a otázky odpovídat sice mile, ale se zrakem upřeným na silnici před sebou, nicméně každá křižovatka se světly, na které musel zastavit, představovala pro jeho náhle tak křehkou lásku k manželce doslova zatěžkávací zkoušku. Při čekání na zelenou se pohledům na její profil při nejlepší vůli vyhnout nemohl, a co bylo horší, občas měl dojem, že si manželčin obří nos s pobaveným zájmem prohlíží i osádky vozů v sousedním pruhu.

Poslední zbytky svých ranních předsevzetí pozbyl pak u benzínové pumpy. Zatímco tankoval, Zuzana naštěstí zůstala sedět v autě, ale když se chystal jít platit, nečekaně vystoupila a hodlala se k němu připojit.

„Chceš něco koupit?“ otázal se jí s co nejpráteleštějším úsměvem.

„Hm,“ usmívala se mlsně.

Věděl, co teď udělá, a ona to skutečně udělala: vystrčila jazyk, lehce si jím přejela horní ret a potom jej skousla mezi své pěkné zuby. Tohle její gesto Oskar vždy považoval za roztomilé (a v počátcích jejich vztahu pro něj mělo dokonce značnou erotickou přitažlivost), ale dnes ráno mu bylo doslova odporné. Musel vyvinout značné úsilí, aby Zuzana jeho pocity neuhádla.

„Zmrzlinu,“ tipoval, neboť dobře znal její choutky.

„Hm,“ usmívala se.

Jazyk měla stále vystrčený.

Oskar se také usmíval. Připadalo mu to velice statečné.

„Přinesu vám ji. Běž se posadit. Jakou chceš zmrzlinu?“ zavolal na syna do auta.

„Jahodový Corneto!“ volal syn.

Zuzana si přitiskla ruku k ňadrům.

„Hm!“ mlaskla uznale nad synovou volbou.

„Takže ty taky Corneto?“

Kdyby mohl, byl by jí to nařídil.

Manželka přemýšlela.

„Ne. Já si vyberu sama.“

Dokonce se do něho zavěsila.

Oskara to poněkud vyděsilo, ale potom si přivolal na pomoc strategii, kterou vymyslel toho rána na záchodě, takže do obchodu vešli jako nejlepší přátelé, s širokými úsměvy. Manželka se od něj odpojila a okamžitě zamířila k mrazicímu boxu; Oskar se zastavil u stojánku s časopisy – což bylo jen prázdné gesto, neboť ve skutečnosti neměl na žádný časopis nejmenší náladu – a potom se zařadil do krátké fronty před pokladnou, za jakousi mladou dvojici v značkových teplákových soupravách. Oskar téhle podivné módě sice nikdy příliš nerozuměl, ale byl ji ochoten (například pokud šlo o jeho syna) tolerovat; dnes ráno mu však ze všech těch barevných pruhů a lampasů bylo bezmála na zvracení.

Manželka vzala pro syna Corneto a sama si vybrala Magnum v bílé čokoládě.

„Rozbalím si ho hned. Už to nemůžu vydržet!“ hlaholila koketně, napůl k Oskarovi, napůl k prodavači. Byl to zavalitý, ale sympatický vousatý padesátník v bavlněném tričku a modrých pracovních kalhotách s láclem. Krátce k ní vzhlédl.

„Klidně, mladá pani, klidně. Tohle jsou věci, který se prostě *nedaj* odkládat, že jo?“ usmíval se, ale Oskar si dobře všiml, *kde* se zarazil jeho pohled. To, že prodavač je ochoten předstírat flirt, přikládal pouze jeho profesionální zdvořilosti – nebo se možná po dlouhé službě natolik nudí, že vezme zavděk jakýmkoli rozptýlením, klidně i ženskou s takovým frňákem, říkal si. Platil s úsměvem ve tváři, ale zároveň pozorně pátral v obličeji prodavače. Vzápětí vyšel zpoza závěsu za pultem prodavačův kolega, mladý blondýn v týchž pracovních kalhotách, který měl ovšem namísto trička černou džínovou košili s ohrnutými rukávy. Vousatý prodavač ho za svými zády koutkem oka zaznamenal a nadále se věnoval vracení peněz Oskarovi – ale do jeho původně pouze boдрého výrazu náhle přibyl jemný, ale postřehnutelný ironický úšklebek.

Oskara to zasáhlo jako ledová sprcha. Pokoušel se zmobilizovat síly a zvíkat prodavačův názor svým *nevysvětlitelným sebevědomím*, svou *tajuplnou spokojeností*, ale místo toho cítil, jak se proti své vůli s každou další vteřinou ocitá stále více tam, kde se podle svého ranního plánu v žádném případě ocitnout neměl: v defenzívě. Bankovky do peněženky zastrkával už jako opovrženímhodný chudák, který se nezmohl na hezčí ženskou, než je tahle... Nemohl to dokázat, ale byl si naprosto jist, že jakmile se za ním a za Zuzanou zavřou ty automatické posuvné dveře, oba prodavači se už nadobro přestanou ovládat: *Všim sis toho frňáku? Hele, Karle, vysvětli mi jedno: Jak tě takováhle ženská vlastně kouří?*

Potřeboval čas, a tak uprchl na toaletu vzadu za čerpací stanicí, kde si dlouze myl ruce a pozoroval se v zrcadle.

„Jsi v pořádku, miláčku?“ chtěla vědět Zuzana, když se vrátil do auta.

„Naprosto,“ pravil.

Na okamžik zauvažoval, že by mohl celému tomuhle rodinnému výletu uniknout předstíráním nějakých zdravotních potíží, ale

nakonec ten nápad zavrhl. Bylo to přece jen příliš pracné. Přišel na něco jiného.

„Jenom nějak nemám náladu na lidi,“ dodal a rozjel se.

Zuzana nechápala: Kdy to zjistil? U tý pumpy? Proč? Ten prodavač byl přece docela milej?

Oskar odpovídal co možná neurčitě. Přemýšlel. Po chvíli se krátce otočil k synovi.

„Řeknu ti to na rovinu: mně se na tu výstavu vážně nechce.“

V zrcátku si všiml synova zklamání – ale byl na ně připraven.

„Mám návrh: půjdeš tam *sám*, dostaneš nějaký peníze na součástky, my s mámou se půjdeme projít do Stromovky, když je tak krásně – a potom se pro tebe vrátíme. Vyhovuje?“

Synova tvář se rozjasnila.

„Vyhovuje!“

Manželka vypadala rovněž spokojeně.

„Ale chtěl sis přece vzít nějaké katalogy...“, namítala.

„Já je posbírám,“ ujišťoval ji syn.

Ve Stromovce bylo skutečně krásně: slunce mírně ohřívalo studený vzduch, stromy hýřily barvami, veverky vykukovaly zpoza kmenů – ale na Oskarův vkus tu stále bylo příliš lidí. Jakmile však opustili cestu a vydali se napříč trávníkem, postupně se uvolnil a vzal dokonce Zuzanu kolem pasu. Náhle se za všechny ty předchozí manévry zastyděl. Vždyť je to tak směšné, uvědomoval si. Kolik mi je, abych soutěžil s ostatními o to, kdo má nejhezčí dívku – sedmáct? Chová se jako nezralý puberták. Copak může dobré manželství ovlivnit něco tak nedůležitého, jako je velikost manželčina nosu?

Umínil si, že bude celý ten pseudoproblém ignorovat. Nenápadně se rozhlédl, jestli nejsou nablízku nějakí lidé, a potom se rozběhl a šťouchl manželku do ramene.

„Máš babu!“ vykřikl a prchal mezi mohutné kmeny.

Zuzana se zprvu něčeho tak dětinského, jako je hra *Na babu*, odmítala zúčastnit, ale Oskar tak dlouho přecházel v těsné blízkosti kolem ní,

až ji vyprovokoval a ona se za ním prudce rozběhla. Honička jim vydržela déle, než by byl čekal, a v oněch zadýchaných vteřinách, kdy se oba zastavili, aby si odpočali před novým útokem, si ji několikrát důkladně prohlédl: svetr si ovázala kolem pasu, takže byla jen v červeném tričku, pod nímž neměla podprsenku; ňadra měla dosud pěkná. Tváře jí pohybem zrudly, což její nos – alespoň Oskar měl ten pocit – opticky přece jen trochu zmenšilo. Nechal se chytit, přitáhl si ji k sobě a pravačkou jí zajel pod tričko.

Večer se milovali. Oskar zhasl. Zprvu bylo všechno v pořádku, ale když si Zuzana navzdory Oskarovým poněkud neurčitým protestům vzala jeho penis do úst, ztratil erekcí.

I ve tmě cítil její pohled.

„Promiň,“ zamumlal. „Nějak nejsem ve své kůži.“

Neděle uplynula ve znamení Zuzaniných zkoumavých očí, opatrných otázek a Oskarových vyhýbavých či křečovitě vtipných odpovědí. Během týdne měl ve škole tolik práce a přicházel domů natolik unavený, že mu na nějaké dlouhé zkoumání manželčina nosu naštěstí nezbyvala ani síla, ani čas. Zhltl večeři, pustil si zprávy, vykoupal se a s knížkou v posteli brzy usnul.

Ale v sobotu u snídaně tu byl manželčin nos znovu: hrozivě veliký, odpudivě špičatý a ke všemu plný energie – chtěl se procházet po městě, jít na jakousi fotografickou výstavu, na večeři s Karlem a Helenou, a dokonce pak ještě i do kina! Oskar měl pocit, že tohle nezvládne. Samozřejmě že chtěl být i nadále ke své ženě ohleduplný, ale k tomu potřeboval sílu předstírat – a právě ta mu nyní chyběla. Byl proti tomu bezmocný. Dokonce věnoval jejímu nosu zcela neskrývaný pohled.

„Co je?“ řekla okamžitě Zuzana. „Na co koukáš?“

„Na nic.“

Neměl sílu se vymlouvat, zahlazovat stopy, vtipkovat – ale neměl ani sílu říct jí to naplno. Copak to ostatně jde? Člověk možná

může říct u snídaně manželce, aby si vzala jiné šaty – i když už tak dost riskuje – ale sotva ji může u snídaně požádat, zda by si nedala chirurgicky zmenšit nos.

„Proboha, proč zase s Helenou?“ řekl místo toho otráveně.

Zuzana zavrtěla hlavou.

„Špatně jsme se vyspali?“

Ani se nenamáhal odpovědět.

Syn vstal a beze slova odešel do svého pokoje.

Manželka to po krátkém zaváhání zkusila po dobrém; měli před sebou koneckonců celou sobotu a nemohli si dovolit nějakou hádku hned ráno. Natáhla se přes stůl a vzala ho za ruku.

Hlavně mi nevypíchni voko! pomyslel si Oskar.

„Nikdy jsem si nevšimla, že by ti vadila zrovna Helena. Neříkals sám, že je to – cituju – *výjimečně pěkná ženská?*“

Oskar se chabě chopil příležitosti.

„Je to pěkná ženská, ale někdo by jí měl říct, aby konečně něco udělala s tím svým odporným podbradkem.“

Na okamžik se vyděsil: nepřehnal to?! Panebože, bylo to tak průhledné!

„Podbradkem?!“ zvolala Zuzana pobaveně.

Oskar si uvědomil, že jí vůbec nic nedošlo. Jak může být tak slepá? Copak se nevidí? Nevidí se snad každé ráno v zrcadle?

„Podbradkem,“ řekl chladně. „Nevšimla sis nikdy, že má asi tak tři brady?“

Žena ho užasle pozorovala.

„Tedy před večeří. Po večeři má vždycky čtyři. Tvrdím pouze, že ten podbradek z ní dělá někoho úplně jinýho. Vypadá jako vedoucí školní jídelny. Jako cukrářka v okresním městě... Připadá mi to prostě škoda – právě proto, že jinak je opravdu pěkná. Prostě nechápu, že to nevidí – nebo že jí to někdo neřekne.“

Zuzana se kupodivu smála; Oskar nebyl schopen rozpoznat, zda je to spontánní, nebo vynucený smích.

„Takže tobě se nechce na večeři s Helenou kvůli jejím třem, respektive čtyřem bradám!“

Oskar to odmítal obrátit v žert a nějakou chvíli snídali mlčky.

„Mimochodem,“ promluvil posléze, „když už o tom mluvíme: existuje v *mém* chování nebo zevnějšku něco, co bych měl nějak změnit?“

Řekl to bez jediného zaváhání, ale dobře věděl, že s každým slovem zachází stále hlouběji do mrazivých končin, z kterých se možná už nikdy nebude moci vrátit. Přesto dokončil, co chtěl říct.

„Myslím něco, co tě okamžitě praští do očí, ale o čem se mi bojíš říct, aby ses mě takzvaně nedotkla?“

Zuzana na sobě nedala nic znát, ale cosi v jejím obličejí Oskarovi dávalo tušit, že jeho hru definitivně prohlédla.

Náhle, bez výstrahy zdvihla hlavu a podívala se mu do očí. Už se neusmívala.

„Tobě na mně něco vadí, že jo? Můj nos, že jo?“

Oskar polkl a zbaběle se vyhybal jejímu pohledu.

„Ano, nebo ne?“

Nedokázal promluvit.

„Já vím, že ano.“

V koutcích jejích hezkých úst se poprvé objevilo známé škubnutí – dělalo z ní malou blondátou holčičku, která upadla na asfaltovém hřišti, rozbila si kolínko a nyní začíná natahovat moldánky.

Oskar zatoužil padnout své ženě k nohám a s pláčem ji prosit za odpuštění – ale byla to ona, kdo začal plakat.

„Myslíš, že jsem si toho nevšimla? Těch tvejch ustavičnejch pohledů? Myslíš, že jsem slepá?“ vzlykala, zatímco po tvářích jí stékaly první slzy.

Oskarovi se dojetím sevřel krk. Chtěl ji vzít za ruku, ale ona se mu vytrhla a běžela do koupelny, kde se zamkla.

Po pěti minutách, které Oskar strávil mučivým sebeobviňováním, vyšla ven; nos jí mezitím zčervenál a jako by napuchl.

Panebože, zděsil se v duchu Oskar. Žiju s monstrem! S poutovou atrakcí!

„Myslíš, že ty seš dokonalej?“ rozkřikla se na něho. „Myslíš si, že mně ta tvoje čím dál větší pleš nevadí? Myslíš si, že mi nevaděj ty tvý křivý zuby a ty hnusný černý plomby, co máš na stoličkách? Nebo že se mi líbí tvoje povolený břicho? Myslíš, že mi nevaděj ty tvý směšně malý ruce? Vaděj – ale já jsem ti to nikdy neřekla! Nikdy!“

„Nekřič,“ mírnil ji Oskar.

Ten nečekaně dlouhý seznam jeho údajných nedostatků se ho nepříjemně dotkl.

Snažil se ji zatlačit nazpět do koupelny.

„Zalez!“ houkl na syna, který se chystal vyjít z pokoje.

„A víš proč? Protože *já* nejsem taková svině! Protože *já* tě mám ráda!“

Oskar se už už chystal využít Zuzaniny nadávky jako vděčné záminky pro to, aby se mohl po právu urazit, když náhle v jediné vteřině pochopil, co to všechno vlastně znamená: minulou sobotu začal ztrácet svou lásku k ženě.

Přitiskl svůj obličej k jejímu a líbal ji jaksi nos nenos, ale kdesi uvnitř věděl, že ten rozběhnutý proces už nejspíš nedokáže zastavit.

Na oči se vyser (Boccaccio po česku)

„Prosím tě, tak přijde, nebo nepřijde?“ šeptal Oskar, aby neprobudil dítě, které před chvílí usnulo. Ještě včera mu Jiřina do telefonu tvrdila, že její muž doma nebude, ale nyní se to už nezdálo tak jisté.

Když se k ní odpoledne vydal, měl skvělou náladu – po dvaceti dnech dostal konečně vycházku. Nechtělo se mu do podzemí metra, a tak jel tramvají, přestože to byla delší cesta; seděl na vyhřívaném sedadle a díval se, jak nad Vltavou krouží v mrazivém povětří rac-kové a jak se slabé lednové slunce opírá do zaprášených fasád domů na nábřeží, jejichž okna k němu téměř nepřetržitě vysílala oslepu-jící záblesky. Ještě cestou od tramvaje se cítil bezmála povzneseně a na Jiřinu a dokonce i na jejího půlročního syna se upřímně těšil (také ona vůně koupelového heřmánku, která při jeho předchozích návštěvách v malé garsoniére pokaždé dominovala, představovala vítaný protipól všem těm kasárenským smradům), ale nyní, po třech hodinách strávených v malé, přetopené a neuklizené místnosti, byla veškerá jeho euforie dávno ta tam. Celou dobu musel sedět ve značně nepohodlné pozici na rozestlané manželské posteli a poslouchat smrtící kombinaci dětského pláče a zvuků z televize.

„Řekla jsem ti, že nevím!“ zasyčela Jiřina popuzeně, aniž přestala sledovat černobílý obraz nyní už tiše puštěného televizoru. „Jak to mám kurva vědět?“

Oskar zavrtěl hlavou. Občas už tu její ordinérnost nemohl vystát – v takových chvílích si říkal, že to s ní okamžitě skončí, ale při nejbližší vycházce přijel zase. Krátce na ni pohlédl. Výstřih její zmačkané a po pravdě řečeno nijak zvlášť čisté noční košile byl ve špičce roztržený – Oskara už předtím napadlo, zda za to může kojení, nebo Ruda.

„Nechápu, proč se mě na to furt ptáš?“ řekla.

„Protože prostě nechci, aby nás tu eventuálně našel takhle,“ řekl Oskar co nejtišeji a pohybem ruky obsáhl nejprve zvalené dvojlůžko, na kterém oba seděli, a potom svůj poněkud netradiční návštěvnický úbor – zelené vojenské trenýrky a bílé tílko. Jeho vycházková uniforma visela na ramínku na klice jediného okna, kam ji ihned po svém příchodu pověsil, aby alespoň trochu zmenšil riziko, že mu ji Jiřina jako obvykle polije červeným vínem, odlakovačem na nehty nebo mrkvovou šťávou. „Nedá se to pochopit?“ dodal.

„Neznáš ho snad?“ zašeptala Jiřina a jakoby pohrdavě pohodila hlavou. Krátce zalétla očima na svou stranu postele, kde namísto nočního stolku stála červená, notně oprýskaná dětská postýlka, v níž spal její syn. Otočila se na Oskara: „Jestli přijde – vo čemž silně pochybuju – tak bude v takovém stavu, že tě vůbec neuvidí...“

Oskar Jiřinu nemiloval (stejně jako ona nemilovala jeho), ale svým způsobem ji měl docela rád a občas k ní – jako právě nyní – cítil jakousi chápavou něhu. Podobný pocit zakoušel, když po svém příchodu pozoroval ono nehrané nadšení, s nímž nic nechápajícímu synkovi předčítala všechny ty primitivní říkanky v obrázkové knížce z lesklého tvrdého kartonu, kterou společně s tradičními pistáciemi a dvěma sedmičkami červeného vína koupil cestou sem. V takových chvílích si v duchu připomínal, že se s ní život příliš nemazlil. Vyučila se v Ústí nad Labem prodavačkou, ale sotva nastoupila do práce, vyhodili ji, protože prý odmítala spát s vedoucím – ani ne tak z principu, přiznávala, jako spíš proto, že se jí fyzicky hnusil (Oskar téhle její historce věřil). Jinou práci údajně nesehnala a nějakou dobu žila na podpoře. Přes den se starala o matku, která měla roztroušenou sklerózu (loni v létě zemřela), a večer chodívala na ústecké diskotéky, aby se trochu odreagovala – ale když se v noci vracívala domů, otec ji prý téměř pokaždé zmlátil. Když jí proto Ruda navrhl, aby si ho vzala a odjela s ním do Prahy, souhlasila; věděla sice, že Ruda pije, ale netušila, že pije tolik. Rovněž si nedokázala představit, že ona garsoniéra v sníženém přízemí, o které

prý Ruda mluvil jako o jejich *budoucím pražském hnízdečku*, je ve skutečnosti tahle ponurá sklepní místnost.

Položil jí dlaň do zátylku a pohladil ji po vlasech. Dala mu ruku pryč, ale po chvíli si přisedla blíž a opřela mu tvář o rameno. Stále ale sledovala film.

„Chceš ještě jeden polštář?“ řekl tiše.

Beze slova se předklonila a počkala, až Oskar polštáře za jejími zády upraví.

„Lepší?“

Přikývla.

„Doleješ mi?“ požádala ho.

Zatímco se natahoval pro láhev, ještě jednou si poposedla a zavr-těla se, aby našla tu nejpohodlnější pozici; noční košile se jí přitom vyhrnula a ona si napůl nepřítomně začala pohrávat s chloupky.

Právě její neschopnost či snad neochota se seabeméně stydět byla možná to, co na ní Oskara přitahovalo vůbec nejvíc. Napoprvé to byl šok, ale časem se zbavil zábran a začal jejich sex pojímat stejně: jako jakýsi pojízdný nákupní vozík, do kterého si mohou zdarma a téměř kdykoliv naložit všechno, na co mají právě chuť. Pro tuto takřka absolutní sexuální svobodu, kterou nikdy předtím nepoznal, trpělivě snášel i horší stránky její povahy (například občasnou chamtivost – tím ubožejší, čím skrovnější byly částky, jež si od něho „půjčovala“).

Předal jí sklenici a po vnitřní straně stehén jí dvěma prsty dojel až k rozkroku. Přeložila mu ruku do jeho vlastního klína a přitom mu bolestivě stiskla varlata. Zaúpěl.

„Chci to dokoukat, jasný?“ oznámila mu, pusou plnou rozžvýkaných pistácií.

Takhle to bylo pořád: v jednu chvíli k ní cítil div ne lásku – která se hned vzápětí změnila v jakýsi celkový odpor. Zhnusene ji pozoroval, jak se štourá nehtem v zubech, nespouštějíc přitom oči z obrazovky. V jedenáct musí být zpátky v kasárnách, navíc může

přijít ten její Ruda, ale ona tu plytkou, nevěrohodnou americkou kravinu prostě *musí* dokoukat! říkal si naštvaně. Opatrně otevřel druhou láhev a ona k němu okamžitě přistrčila prázdnou skleničku.

„Dolej mi, ať jsem povolnější,“ řekla.

Dobře věděl, že je to smířlivá poznámka, ale bolest ve varlatech ještě úplně neodezněla.

„Nekojíš ještě náhodou?“ poznamenal jízlivě.

„A mám se posrat?“ řekla. „Aspoň líp spí, koukni!“ ukázala na postýlku.

Oskar to raději nekomentoval, stejně jako neříkal nic, když někdy s plačícím dítětem vztekle zatřásla – pouze odvrátil pohled.

Právě když jí doléval, kdosi s třeskotem několikrát kopl do dveří – Oskar sebou leknutím škubl a trocha vína vyšplíchla na povlečení.

„Co vyvádí?!“ zaječela Jiřina, vymrštila se z postele a hnala se ke dveřím.

Dítě se podle očekávání probudilo a začalo brečet. Oskar v panice otočil politou peřinu skvrnou dolů, vstal a svou skleničku odložil na okno. Rychle se znovu posadil, ale tentokrát jenom na okraj postele, a začal předstírat sám sobě, že sleduje televizi. Snažil se ironicky usmívat, ale v okolí žaludku cítil nanejvýš nepříjemný svíravý tlak a v obou pažích zase jakousi podivnou slabost. Zmateně přemítal, zda se mu z leknutí neudělá na rtu opar a zda Ruda náhodou nepřichází v agresivní náladě – Oskar byl sice o hlavu vyšší, ale případný fyzický konflikt riskovat rozhodně nechtěl.

Ruda se naštěstí usmíval – ale byl to zvláštní úsměv. Štěrbinkou mezi napuchlými víčky mžoural do místnosti. Na obou rukách měl odřené klouby a na zimní bundě několik velkých skvrn.

„Ahoj, Rudo,“ usmál se Oskar. Připadal si jako idiot. „Jak jde život?“

„To jako mluvíš s ním?“ řekla Jiřina zle. „Myslíš si snad, že ti to prase odpoví?“

Ruda skutečně neodpověděl, ale nepřestával se stále tak podivně usmívat. Toporně, ale jinak vcelku zpříma dokráčel přes místnost

k posteli a posadil se zády k Oskarovi. Dítě, které Jiřina mezitím utišila, začalo znovu plakat. Jiřina se vztekle shýbla a dvěma prudkými pohyby stáhla z Rudových nohou neuvěřitelně špinavé polobotky. Ruda se přitom nebezpečně zakymácel, takže Oskar mu chtěl nechtěl musel podepřít ramena, aby nespádl. Všiml si, že na límci Rudovy proužkované košile je zaschlá krev.

„Hovado vožralý zasraný!“ řekla Jiřina a zdvihla manžellovy nohy na postel. Ruda se naznak skácel na polštář a Jiřina přes něj hodila peřinu. Nakonec přinesla smaltovaný plechový kbelík, který záměrně hlučně postavila vedle postele – ale Ruda už, zdálo se, tvrdě spal.

Oskar něco takového viděl poprvé v životě.

„Pochovej ho!“ poručila Jiřina Oskarovi a ukázala na plačící dítě.

Oskar pod drobné tělíčko vsunul ruce a obezřetně je zdvihl do náruče.

„Šššššš,“ broukal rozpačitě.

Dítě po chvíli skutečně ztichlo, což na tváři Jiřiny po dlouhé době vyvolalo úsměv. Na okamžik vypadala velmi mladě, skoro dětsky. Oskar se také usmál. Jiřina usedla vedle něho, převzala dítě, vyndala si z roztrženého výstřihu ěadro a jeho tmavou bradavku strčila dítěti do úst. Dítě začalo náměsíčně sát.

„Dobytek jeden zasranej!“ řekla už tišeji.

Uchopila ruku, kterou Oskar až dosud podpíral dítěti hlavičku, a položila si ji na volný prs. Oskar zalétl očima na spícího Rudu.

„Budu muset jít,“ řekl omluvně. „Mám dneska vycházku jenom do deseti. A jako dévěták slouží jeden hajzl...“

„Zmáčkni mi bradavku,“ řekla Jiřina.

Mátozně ji poslechl, ale jeho pohled přitom patřil Rudovi.

„Víc. A vyndej toho tvýho indiána z těch rozkošnejch trenclí – chci ho vidět.“

Dítě během kojení opět usnulo a ona je vrátila do postýlky.

„Nemůžu,“ šeptal Oskar ochraptěle. „Takhle přímo před ním...“

„Dělej.“

Ňadro měla stále venku. Přiklekla k Oskarovi a stáhla mu trenýrky. Potom si přetáhla košili přes hlavu a přehodila ji přes přeplněný sušák na prádlo, který zabíral jediný volný kout místnosti.

„Ale co když se probudí?!“ šeptal ustrašeně Oskar, ale hřbetem dlaně ji už hladil v klíně. Od Rudova obličeje ho dělilo asi šedesát centimetrů.

„Neprobudí se,“ ujistila ho.

Uslyšel důvěrně známé drncání jejího nákupního vozíku a ucítil, jak do něj postupně ukládá jeho stehna, jeho břicho a jeho penis. Vzrušilo ho to.

Ruda otevřel oči.

Oskarovo leknutí bylo srovnatelné s tím předchozím. Pokusil se Jiřinu odstrčit, ale nenechala se.

„Otevřel oči,“ šeptal Oskar zoufale, téměř plačtivě. „Má otevřené oči!“

„Na jeho oči se vyser,“ řekla Jiřina lhostejně, aniž zdvihla hlavu. „Nevidí tě.“

Olízla si rty a posadila se rozkročmo na okraj postele.

„Vošukej mě, vojáku,“ nařídila Oskarovi hlasitě.

Kufr a transcendence

1/

Ulice na pražské periferii, kde Oskar se Zuzanou získali před několika lety byt, vedla mezi čtyřmi stejně zaprášeně působícími paneláky, jako byl ten jejich, a mírně se svažovala k velkému oplocenému čtverci udusané černohnědé hlíny, jenž sloužil místním dětem jako hřiště. U chodníku parkovalo jen pár aut (většina obyvatel sídliště odjela jako obvykle na víkend mimo Prahu), takže příjíždějící nablýskaný taxík mohl zastavit přímo před vchodem. Taxíkář mrkl na hodiny v přístrojové desce, stisknutím knoflíku si stáhl okno (vlastnil vůz teprve tři týdny a všechny podobné drobné úkony mu stále ještě působily tichou radostí) a na volant si rozložil sobotní Blesk; spíše novinami listoval, než je skutečně četl, a co chvíli vzhlédl k proskleným dveřím panelákového vchodu.

Oskara vzápětí spatřil ještě *nepřipraveného*: v jeho obličeji dosud byl onen nervózní výraz, který se mu vkradl do tváře, když se před pár vteřinami na schodišti v duchu polekaně ujišťoval, zda kvůli předchozí hádce s manželkou nezapomněl doma letenky, pas, doklad o pojištění, peníze, VISA kartu ani papír s adresami a telefonními čísly. Taxíkář se nepatrně, ale postřehnutelně ušklíbl (všiml si toho i Oskar), ještě novinami krátce zalistoval, beze spěchu je složil a o něco obratněji, než by byl Oskar vzhledem k jeho tloušťce předpokládal, vystoupil z vozu. Na sobě měl sportovní boty Nike, červené teplákové kalhoty téže značky a bílé tričko od firmy Umbro; mohlo mu být něco kolem padesátky, takže Oskar ho pozdravil jako první.

„Víš, co by mě zajímalo?“ řekla toho rána Oskarovi Zuzana už podruhé. „Kdy taky vezmeš někam *nás*?“

Oskar na ni během balení kufru dostával čím dál větší vztek. *Kdy taky vezmeš někam nás?* Když chtěla, oháněla se rodinou jako klackem. Jak tyhle její primitivní demagogie nesnášel! Toužil se v klidu sbalit a odjet, nic víc od ní nechtěl, jenže ona se s ním pohádat prostě *potřebovala* – poznal to už z toho, jak za ním neustále chodila po bytě. Pokusil se za sebou v ložnici zavřít, ale ona přiběhla a dveře znovu otevřela.

„Tady se nikdo nebude zavírat!“ řekla výhružně.

To už věděl, že ho v klidu odjet nenechá. Musí mu prostě do tý polívky plivnout.

„Byli jsme *společně* na zimní dovolený a byli jsme *společně* na letní dovolený,“ řekl jí co možná klidně. „Tak toho prosím tě nech. Nech mě v klidu odjet.“

Žena zakroutila hlavou a v koutcích úst se jí objevil ten jízlivý úšklebek, který Oskar nikdy nedokázal snést.

„Ne, ne, já nemyslím dovolenou... To je snad normální, že rodina jezdí *společně* na dovolenou, ne? Já se ptám, kdy nás vezmeš na nějaké zahraniční čtení?“

Iritovalo ho i to, jak vyslovovala to spojení – *zahraniční čtení*.

„Až začnou zvát na zahraniční čtení i manželky a děti autorů – tehdy. Poslali mi *jednu* letenku – ne tři. Až mi někdy pošlou *tři* letenky, tak samozřejmě poletíme všichni.“

Zavrtěla odmítavě hlavou.

„Kdybys chtěl, mohlš klidně dvě letenky přikoupit...“

Nebyla to pravda – a ona to věděla.

„Nemohl, protože jsem na ně neměl.“

„Ale na nové sako a na kufr jsi měl...“

„A s čím jsem tam měl podle tebe jet?“ rozkřikl se. „S lyžařským batohem?!“

„Neřvi na mě,“ opáčila Zuzana zle. „Sám dobře víš, že kdyby sis koupil *levnější* kufr a nekupoval sis drahý saka a košile, zbylo by ti i na letenky.“

Je to hokynářka, uvědomil si náhle.

„Na jednu určitě!“ řekla.

Žiju s hokynářkou! říkal si smutně. Pohlédl na ni s neskrývaným pohrdáním – kritizované nové sako, které si před chvílí oblékl, mu takový pohled usnadňovalo.

„Byly to moje peníze,“ řekl chladně, odměřeně. „Vydělal jsem si je *já*.“

Cítil se uboze – ještě dřív než to dořekl. Proč se vždycky nechá vyprovokovat k tomu, aby se snížil na její úroveň?

„Omyl, hošánku. Ty sis totiž, jestli to náhodou nevíš, založil *rodinu*... Takže to jsou *naše* peníze.“

Užasle pozoroval, jak se obličej jeho vlastní ženy křiví nenávistí.

3/

Taxík byl nový tmavomodrý Passat, což Oskarovi v druhém či třetím plánu myslí poněkud dětinsky zalichotilo. Od chvíle, co se na chodbě domu ujistil, že v aktovce peníze, letenky i potřebné doklady skutečně má, *vypadal* už vcelku klidně a vyrovnaně. Přinutil se nespěchat. Taxikář obešel vůz, otevřel kufr a zamyšleně pozoroval novotou zářící vnitřek úložného prostoru, v němž nebylo ani jediné smítko; na ukazováčku pravé ruky si přitom točil klíčky od zapalování s masivním stříbrným přívěskem se znakem Mercedesu. Oskar k němu krátce vzhlédl a potom mu kufr *rozvážně* postavil k nohám; cítil, že si to může dovolit mimo jiné právě proto, že je to kufr velmi drahý, značkový. Potom se s důstojností, jejíž vynucenost

by odhalili jen ti, kteří Oskara znali opravdu dobře, pomalu vrátil ke vchodu, odemkl schránku (byla přirozeně prázdná, neboť ji včera sám vybíral a v sobotu pošta nechodila) a zase ji zavřel. Taxíkář mezitím kufr zachmuřeně naložil.

Tímhle malým vítězstvím se Oskarovo sebevědomí dočasně zvýšilo natolik, že hned vzápětí udělal dvě věci, které většinou v pražském taxíku udělat nedokázal: jednak si naprosto samozřejmě sedl dozadu, a jednak po celou cestu lhostejně mlčel. Uvědomoval si sice, že jeho důsledné mlčení nutně působí poněkud nezdvořile, nebo dokonce nepřátelsky, ale sám pro sebe si je omlouval argumenty jako *Už to jeho oblečení...* a *Už ten jeho přívěsek na klíčkách...* Po chvíli ale taxíkáře pustil z hlavy. Znovu se přesvědčil, že má v přihrádce aktovky peněženku, letenky i pas, pozoroval poloprázdné ulice a snažil se myslet na něco jiného než na předchozí hádku s manželkou – na něco uklidňujícího, příjemného, povznášejícího. Nedokázal se ale koncentrovat a jeho myšlenky zmateně těkaly. Všiml si několika manželských dvojic, vracejících se ze sobotního nákupu; navzdory všem těm těžkým taškám vypadaly vcelku spokojeně – jenže na veřejnosti, uvědomil si Oskar, takhle působili i on se Zuzanou. Lidé je téměř vždy vnímali jako šťastný pár. Na příštích světlech si sundal nové sako, pověsil je na háček u čalouněného stropu vozu, aby si je nepomačkal, a vyhrnul si rukávy u košile. Taxíkář ho sledoval ve zpětném zrcátku, ale Oskar jeho pohledu statečně čelil, nepřestáváje se přitom tvářit téměř rozmrzele – jako by chtěl taxíkáře a snad i sám sebe přesvědčit, že ho cesta na letiště, odkud za dvě a půl hodiny odlétal do Hamburku, krajně obtěžuje.

Ve skutečnosti to bylo jinak: jako před každým letem byl sice i tentokrát Oskar trochu nervózní, ale zároveň se tak jako vždycky docela těšil. Pravda byla, že létal rád. Líbila se mu ona kosmopolitní atmosféra letišť, všechen ten cizojazyčný mumraj odehrávající se na naleštěných mramorových podlahách mezi elegantními obchody

a bary, ale zároveň v tom bylo i cosi víc – s letišti si totiž Oskar vědomě spojoval svou porevoluční transcendenci, své definitivní vykročení do světa. Jistou logiku to mělo: ještě před pár lety byl chudým učitelem na základní škole, zatímco dnes je relativně známým, slušně placeným a dokonce překládaným spisovatelem, který si – jako by se nechumelilo – každou chvíli létá do Hamburku, Kodaně nebo Helsinek. Jediné, co Oskarovi nyní bránilo, aby si své stále ještě čerstvé světáctví vychutnal beze zbytku, byl manželčin ranní výstup – ale na to se teď snažil nemyslet.

4/

Veliká zrcadla na toaletách v odletové hale odrážela i tentokrát tu nejlepší podobu, jaké byl Oskar vůbecschopen: byl vysprchovaný, oholený, měl umyté vlasy a voněl parfémem Hugo Boss; na sobě měl kromě již několikrát zmíněného nového saka a košile čerstvě vyprané a vyžehlené černé džínsy a pod nimi kvalitní hedvábné trenýrky. Měl také nové ponožky a pečlivě vyčištěné boty. Rovněž všechno oblečení uložené v kufru by obstálo i před velmi kritickým okem. Na toaletní potřeby si dokonce koupil celokožené pouzdro. Nemusí se ostýchat, ani kdyby mu kufr přehrabávalo pět celníků najednou – náhle si téměř přál, aby ho některý skutečně požádal, zda by kufr laskavě neotevřel... Co na tom, že hedvábné trenýrky měl všeho všudy troje (zbývající dvojce byly samozřejmě uvnitř v kufru) a že jeho ostatní spodní prádlo doma ve skříni bylo v dost ubohém stavu (o ponožkách ani nemluvě) – to tady nikdo nemohl vědět. Stejně tak na letišti nikdo nemohl tušit, že Oskar dosud bydlí kdesi na kraji Prahy v paneláku. Vypadá snad na člověka bydlícího v paneláku? V tomhle saku za čtyři a půl tisíce a s tímhle kufrem? Málokdo z cestujících měl tak pěkný kufr – cizince nevyjímaje; když si ho Oskar v úterý kupoval, cítil se bez nadsázky provinile a jeho

skutečnou cenu manželce dosud nepřiznal, ale nyní, na mramorové podlaze odletové haly (po níž kolečka kufru tak hladce klouzala), se správnost téhle investice jednoznačně potvrzovala.

Do odletu linky zbývaly téměř celé dvě hodiny. Někdo jiný by si možná vyčítal, že přijel na letiště příliš brzy, ale Oskar si přebytek času naopak vychutnával. Beze spěchu si v baru vypil velké espresso a malý sekt, nechal barmance poněkud přemrštěné spropitné a přešel s kufrem ke stánku s novinami; nedokázal odolat a z čiré ješitnosti si kromě dvou českých novin zakoupil i jedny anglické, přestože dobře věděl, že vzhledem ke své průměrné angličtině bude jejich četba spíše úmornou dřinou než zábavou. Trochu cítil vypitý alkohol, a zřejmě i proto si ze tří příslušných odbavovacích přepážek vybral tu, za níž seděla nejhezčí stevardka. Po celou dobu, co mu vystavovala palubní vstupenku, se na ni usmíval, a dokonce s ní trochu flirtoval – ale svůj nový kufr, mizející po pohyblivém pásu kamsi do letištních útrob, sledoval potom dojatým pohledem rodiče vyprovázejícího jediné dítě při odjezdu na letní tábor.

5/

Zuzana si v kuchyni připadala opuštěně. Padla na ni jakási zvláštní úzkost. Ta ranní scéna ji mrzela. Už ve chvíli, kdy Oskar našťvaně odcházel, si vyčítala, jak se chovala. Dokonce mu ani neřekla ahoj – běžela rychle k oknu v ložnici, aby mu alespoň zamávala, ale on se už neohlédl. Díval se, jak taxíkář nakládá jeho kufr, a hned potom nastoupil. Nové sako mu slušelo. Rozhodla se, že pořádně uklidí celý byt a že Oskarovi pozítří připraví hezké přivítání. Koupí láhev vína a uvaří něco dobrého, říkala si, ale ta podivná úzkost ji neopouštěla. Zavolala na syna, který si hrál ve svém pokoji.

„Na které řece a ve které zemi leží Hamburk?“ řekla mu vesele, když za ní přišel do kuchyně. Byl to hezký jedenáctiletý kluk

s tmavohnědýma očima. „Rychle! Kdo odpoví správně, bude mít k obědu bramboráky.“

Bramboráky byly jeho oblíbené jídlo.

„V Německu,“ řekl syn. „Ale řeku nevím.“

„Na Labi přece. A seš bez večeře,“ škádlila ho.

Začala ho lechtat v podpaží a on se bránil, přestože nebyl lechtivý.

„Mami!“

Odstrkoval ji, naoko vraštil čelo, ale jeho zachmuřeným výrazem přitom prakticky neustále probleskoval prchavý úsměv.

„Nastrouháš mi brambory?“

Udělal otrávený obličej, ale do sestavování kuchyňského robota se pustil s viditelným elánem. S úsměvem sledovala, jak zručně nasazuje struhadlo na středový šroub, ale potom ucítla, že jí začínají vlhnout oči. Přistoupila zezadu k synovi, objala ho a přitiskla k sobě tak silně, až hlasitě vyhekl – což je naštěstí oba rozesmálo.

Umění žít sám a šťastný

Podobu Oskarových porozvodových večerů a lichých víkendů (každý sudý víkend měl syna) už od počátku významným způsobem ovlivňoval telefon. Většinou některá z jeho přítelkyň zavolala sama, čímž byly aby se tak řeklo karty definitivně rozdány, neboť i když Oskar neměl chuť vyrazit si právě s touto dívkou, byl příliš zdvořilý na to, aby ji odmítl (jediné, na co se výjimečně zmohl, byl alespoň krátkodobý odklad schůzky). Pokud si chtěl vybrat svobodněji, musel se tudíž angažovat sám: přitáhnout si ohmataný adresář z hladké černé kůže a listovat jím tak dlouho, dokud se nerozhodne pro tři až čtyři telefonní čísla, na která pak postupně zavolá. Ze zkušenosti věděl, že není dobré rozhodovat se pouze pro jedinou dívku, protože pokud by tato nemohla nebo nebyla doma, všechny ostatní, kterým by volal v druhém kole, by pak v jeho očích trpěly statutem pouhých náhradnic. Samozřejmě že v daný okamžik vždycky tu či onu dívku v duchu favorizoval, ale to se dalo jednoduše vyřešit tak, že si stanovil pořadí, v jakém bude zvolená čísla vytáčet (a uspěl-li hned napoprvé, na zbylá čísla už pochopitelně nevolal).

„Ivetko, Ivetko,“ mumlal právě Oskar. „Ty jedna zubatá Ivetko...“

Listování stránkami adresáře provázel Oskar i dnes přihlouplými a často poněkud přisprostlými polohlasnými poznámkami, kterými ovšem pouze zaháněl pocit osamělosti před nadcházejícím víkendem a které byly navíc ve značném rozporu s tím, jak pozorně a zdvořile se pak k oněm dívkám většinou choval. Poznámky se netýkaly jen vzhledu dotyčných dívek nebo jejich sexuálního chování, ale třeba i způsobu, jak mluvily, jak široce se usmívaly, jak se oblékaly a líčily nebo jak držely v restauraci příbor.

„Že bychom zavolali naší kozatě Žanetce?“ přemítal nahlas Oskar, otáčeje stránky.

Nakonec Žanetu zavrhl (téměř úplně jí chyběl smysl pro humor a kromě toho měla tendenci se na Oskara příliš vázat) a rozhodl se pro Kláru, Ivetu a Darju, v tomto pořadí. Klára bývala k uzoufání nudná (chovala několik domácích zvířátek, o nichž mu pokaždé velmi podrobně referovala), ale půvab jejích devatenácti let tento nedostatek dokázal vyvážit. Darja byla z dané trojice nejinteligentnější, ale někdy s prominutím čpěla potem; Iveta se zase chovala příliš afektovaně, přehrávala a smála se i naprostým pitomostem, ale na druhé straně byla mimořádně dobrá v posteli. O pořadí, k němuž se Oskar nakonec přiklonil, rozhodly tudíž i zdánlivě bezvýznamné detaily – například Oskarovi krajně protivné zdrobněliny typu *človíček* či *papáníčko*, které občas používala Darja, nepochopitelně jízlivý tón, jímž Iveta nedávno odpovídala vcelku milému číšníkovi v restauraci Colosseum, a naopak mimořádně půvabný způsob, jakým se do něj na schodech dolů do metra zavěsila Klárka.

„Klárka,“ pravil polohlasem Oskar, „zavolám Klárce.“

Zatímco vymačkával číslo, myslel na to, jak si Klárka holí klín – nosila vysoce vykrojené kalhotky a plavky, takže se musela holit téměř celá, jen nahoře v podbřišku si nechávala malý černý plamínek. Oskar si náhle velice přál, aby byla Klárka doma a měla na něj čas. Večer po návratu z baru sice ihned usínala, ale zato ta rána...

„Zvedni to, kotě,“ řekl Oskar hlasem zkušeného svůdce (jímž samozřejmě nebyl), „a já ti přinesu do postele takovou snídani, že na to v životě nezapomeneš...“

Sepnul záznamník; Klářin hlas zněl mile dětsky.

„Dobrý den, nejsem doma, můžete mi prosím –“

Oskar zavěsil a s podivnou rozhodností okamžitě vyhledal Ivetino číslo, ale ani v jejím bytě na vyzvánění telefonu nikdo nereagoval.

„Kůzlátka, otevřete vrátka, to jsem já, vaše maminka...,“ mečel Oskar, ale už začínal být trochu nervózní. Dobře věděl, že odkládat tyto telefonáty až na páteční odpoledne, kdy už mají dívky většinou nějaký program domluvený, může být osudová chyba.

Zavěsil. Takže Darja? Vstal a několikrát přešel tam a nazpět po bytě. Nakonec proč ne? Usedl znovu k telefonu a vymáčkal číslo. Napadlo ho, co by asi Darja říkala, kdyby věděla, že jí volá až jako třetí v pořadí. Cítila by se pochopitelně dotčena – přičemž míra jejího pohoršení by byla nepřímo úměrná ochotě přiznat si, že i ona před zavoláním Oskarovi nejednou zvažuje, jestli opravdu chce strávit noc s mužem, který má onen odporný zvyk dotýkat se prstem jejího konečníku a rozmazávat jí lepkavé sperma po nadrech a po krku... Oskar se krátce uchechtl. Vyzvánění telefonu mu přivolalo důvěrně známý obraz Darjiny garsonky: vybavil si vzorek jejího ložního povlečení i růžový otvor té její rozkošné prdelky.

„Ať je doma, panebože, ať je doma,“ drmolil naléhavě, připraven okamžitě přejít do potřebně nenuceného, veselého tónu. Byl už ochotný tolerovat Darje nejen kyselý pach jejího potu, ale i ty nejtrapnější a nejhloupější zdobněliny na světě – jenže ani tentokrát telefon nikdo nezdvihl.

„Panebože, kde ty káčí všechny jsou?!“ zvolal Oskar a poněkolkáté se podíval na hodinky. Roztržitě listoval adresářem a vnitřnosti mu svírala zoufalá opuštěnost.

Zkusil zavolat synovi, potom kamarádovi Jiřímu, potom jinému kamarádovi, ale nikdo nebyl doma. Sedl si v kuchyni ke stolu a strávil zde dosti ponurou půlhodinu, během níž si nejprve oloupal a snědl dva pomeranče a potom kovovou násadkou od plnicího pera vykrajoval z oranžové kůry malá kolečka. Vytvořil z nich několik obrazců, ale potom jako by náhle prozřel a s nevěřicným vrtěním hlavou všechen ten nepořádek ze stolu smetl.

Nakonec si řekl, že by snad přece jen mohl zavolat Žanetě – přičemž ono řekl si vystihuje stav, v němž se právě nalézal, mnohem lépe než případné *rozhodl se*, neboť jeho vynucená volba už postrádala jakoukoli rozhodnost. Telefon vzala Žanetina matka; jakmile se Oskar představil, její hlas nápadně zvládněl, což bylo Oskarovi v dané situaci protivné: strašně litovala, ale Žaneta teď, zrovínka

ted', není to ani pět minut, odjela na Spořilov ke kamarádce. Kdyby snad mohla něco vyřídit? Nebo kdyby Oskar chtěl, mohla by se podívat do Žanetina pokoje, jestli by tam nenašla číslo na tu kamarádku? Oskar s poděkováním odmítl, rozloučil se a zavěsil.

Utekl se k pocitu dotčenosti. Všichni na mě kašlou, říkal si, jakkoli věděl, že to není pravda. Měl kolem sebe přinejmenším tucet lidí, kteří by o přátelství s ním upřímně stáli, kteří mu často psali a telefonovali – a na které naopak kašlal on. Takže ať si ted' nestěžuje. Nejen Woody Allen, *všichni* chceme být členy pouze těch klubů, kde nás nechtějí, říkal si. Podíval se z okna: provoz na ulici už slábl, všichni odjeli na ty své chaty a chalupy. Chvilí bezcílně přecházel po bytě a potom si napustil vanu, vlezl dovnitř a začal si připomínat, v čem spočívá *Umění být sám a šťastný* – jak zněl titul psychologické příručky, kterou si krátce po rozvodu zakoupil. *Přestože pořád víc a víc lidí vede samostatný život, stále se na něj pohlíží jako na politováníhodnou věc. Ale je skutečně tak politováníhodný? Není samostatný život pouze další z možností, která má své výhody a nevýhody, stejně jako život s partnerem?* Zasmál se, což mu trochu vrátilo rovnováhu. Není ostatně potřeba to dramatizovat, říkal si. Udělá si klidný, příjemný domácí večer. Pohodlný staromládenecký život s čajem a knihami, jak říká Proust. Bude si číst, už víc než týden ostatně na knihu ani nesáhl, a – kdo ví – možná zkusí i něco napsat, třeba kratší povídku. To by bylo skvělé. Pokoušel se myslet na některá rozpracovaná témata, ale záhy zjistil, že jeho mysl dosud okupují nejrůznější obrazy dívek, kterým se v průběhu minulé hodiny marně pokoušel dovolat. Zkusmo si několik z nich přivolal, ale právě ve chvíli, kdy ho to začalo vzrušovat, zazvonil telefon. Zaklel. První zvonění ještě dokázal ignorovat, ale už při druhém souboj s vlastní hrdostí prohrál, vyskočil z vany a hnál se k aparátu, zanechávaje po sobě na podlaze mokrou spoušť.

„Prosím,“ řekl odměřeně.

Snažil se, aby jeho hlas nezněl zadýchaně.

„No ahoj, tady je Klára. Co děláš?“

„Píšu. Pracuju.“

Čím víc se stáváme schopnými žít svůj život, tím se cítíme spokojenější ve svém nitru i sami se sebou, a tím jsme vzápětí opět přitažlivější pro druhé. Přehodil si sluchátko do levé ruky a pravačkou se poškrábal v rozkroku.

„Aha,“ řekla zklamaně. „A to budeš pracovat celý víkend?“

„To se uvidí,“ řekl Oskar. „Máš snad pro mě nějaký návrh?“

Byl o čtrnáct let starší než ona a občas si říkal, že by to v jejich konverzaci mělo být znát.

„Mnó, jeden bych možná měla... Co děláš třeba dneska večer?“

Do vany se už nevrátil a vlasy si umyl pod sprchou. Zpíval si. Zesílil rádio a začal utírat louže na parketách. Telefon náhle zazvonil znovu; málem ho neslyšel, ale nyní už na tom tolik nezáleželo. Byla to Žaneta; telefonovala ze Spořilova od kamarádky – matka ji před chvílí informovala, že ji prý Oskar sháněl. Nepotřebuje něco?

Oskar zeslabil rádio, pohotově vtipkoval a Žaneta se vděčně smála, ale její smích nebyl úplně uvolněný; bylo znát, že čeká na Oskarovo pozvání. Bylo to tak očividné a činilo ji to tak zranitelnou, že jí nakonec nedokázal nevyhovět.

„Chceš se sejít?“ prohodil nenuceně.

„Moc ráda,“ řekla Žaneta se slyšitelnou úlevou. „Dneska?“

„Dneska ne,“ řekl Oskar. „Co v neděli večer?“

„To by šlo. Anebo co zítra?“

„Zítra?“ řekl Oskar. „Tak dobře. V kolik? V osm?“

Když zavěsil, samolibě se usmál. *Není pochyb, že samostatný život má své pozitivní stránky. Nadine to vysvětluje takto: „Prvních pár měsíců po rozchodu s Brianem bylo prostě senzačních. Naprosto mě nadchlo, že si můžu dělat všechno po svém.“*

Do schůzky s Klárou zbývaly téměř čtyři hodiny. Oskar telefonicky zamluvil stůl ve své oblíbené restauraci a narychlo poklidil; chvíli sice koketoval s nápadem, že využije času a uklidí důkladně celý byt, ale nakonec jenom naskládal špinavé nádoby do myčky, ustlal a umyl umývadlo a záchod. Uvařil si kávu a do kuchyně si přinesl knihu, kterou začal číst asi před deseti dny, ale později se k ní už nedostal; několikrát proto musel zalistovat stránkami nazpět, aby se v ději a postavách znovu zorientoval, ale navzdory počátečním obtížím se posléze začel s větším zájmem, než by byl čekal. Četba mu dokonce natolik vrátila schopnost koncentrace, že se nakonec přesunul z kuchyně do pracovny, kde pak přečetl více než třicet stránek svých starých poznámek k chystaným povídkám, přičemž dostal hned několik nových a – připadalo mu – celkem zajímavých nápadů, které si podrobně zapsal. Práce ho zaujala natolik, že se mu ani nechtělo skončit. Kdyby si nyní mohl vybrat, raději by zůstal doma a pokračoval – ale musel vstát, obléknout se, jít na tramvaj a dvě nebo dokonce tři hodiny poslouchat nějaké pitomé vyprávěny o rybičkách a morčeti.

Ještě v tramvaji seděl jakoby odevzdaně, otupěle a sbíral síly na to povinné konverzační martyrium – ale jakmile vystoupil a *uviděl* ji, bylo všechno jinak. Samozřejmě věděl, *pamatoval si*, že je Klára mimořádně hezká, ale znovu se ukázalo, že jedna věc je doma nebo v tramvaji si její krásu pouze vybavovat či připomínat – a jiná věc je být s ní z bezprostřední blízkosti přímo *konfrontován*... Navenek se i nadále tvářil samozřejmě, a dokonce trochu ironicky, ale kdesi uvnitř byl znovu stržen Klářiným půvabem – jejími hladce sčesanými černými vlasy, zářivýma očima, jemnou pletí. Skoro se zdráhal uvěřit, že už mu bylo několikrát dovoleno se takové krásy dotýkat, a pevně doufal, že tomu tak bude i dnes.

„Dobrý večer, pane spisovateli,“ pravila posměšně, vědoma si účinku, jakým na Oskara zapůsobila. Vytáhla se na špičky a zdvihla k němu bradu; několik kolemjdoucích jejich polibek zaznamenalo.

„Nazdar,“ pravil Oskar. „Nezapomnělas nakrmit rybičky?“

Odstrčila ho.

„Nedělej si ze mě dneska srandu, protože mám strašný problémy. Fakt strašný!“

Číšník, který je zavedl ke stolu, Oskara znal a pamatoval si i Kláru; když zapaloval olejovou lampičku, znovu se na ni pokradmu podíval. Oskar se s úsměvem rozhlédl: seděli na dobrém místě, pouze velký vedlejší stůl, který obklopovala šestice lidí zhruba v Oskarově věku, čtyři ženy a dva muži, byl na jeho vkus příliš blízko. Zdálo se sice, že se jejich sousedé dobře baví (nikdo z nich, blesklo hlavou Oskarovi, přinejmenším nevypadal na to, že by tak jako on strávil polovinu odpoledne zoufalými telefonáty), ale přesto při příchodu Oskara s Klárou na okamžik ztichli.

„Nejdřív se v klidu najíme, dobře?“ oznámil Oskar co možná tiše Kláře. „O strašných problémech se budeme bavit až potom.“

Zaznamenal, že u vedlejšího stolu už jsou po jídle, a věřil, že snad odejdou dřív, než Klára spustí (mluvila obvykle nahlas i o zcela běžných problémech a Oskar si raději ani nepředstavoval, jak bude mluvit o těch *strašlivých*), jenže vzápětí si objednali další dvě láhve – právě ve chvíli, kdy Klára začínala svou litanii. Na druhé straně byl ovšem docela rád, že zůstávají, neboť mu jejich chytré, veselé obličeje byly od prvního pohledu sympatické; tipoval je na spolužáky z vysoké školy nebo tak něco. Uvědomoval si samozřejmě, že jeho *skutečné* místo je právě tam, mezi těmito lidmi, kteří tak jako on už patrně měli téměř dospělé děti a zvolna začínali stárnout. Věděl také, že by si s nimi jistě rozuměl nesrovnatelně lépe než s Klárou, že by se nenudil, že i jako vypravěč by měl nesrovnatelně větší prostor a že by byl také více doceněn – ale zároveň věděl, že s žádnou z oněch čtyř žen by netoužil odejít. I kdyby teoreticky skutečně přišel s nimi, stejně by se celý večer díval po Kláře. Bylo to zkrátka jako skoro vždycky: chtěl-li být v noci sám sebou, musel večer sám sebe popřít.

Naslouchal Kláře na půl ucha (už dávno si ověřil, že v jejím případě dokáže vzbudit dojem účastného posluchače i s pouhou padesátiprocentní pozorností – stačilo pouze v pravý okamžik poznamenat nějakou tu banální psychologickou moudrost, kterou pak Klára považovala za cennou radu) a druhou polovinu pozornosti dělil mezi svůj talíř, obsah Klářiny skleničky a onu nakrátko ostríhanou černovlásku u sousedního stolu, která mu už několikrát věnovala jakýsi zvědavě posměšný pohled; když se usmívala, dělaly se jí kolem očí překvapivě početné vrásky. Za veškeré Klářiny současné problémy, pochopil, mohl její šéf: nechce prý jí povolit, aby si sama stanovila dobu polední pauzy, a místo toho ji posílá na oběd v době, kdy se to hodí jemu. Klára si tudíž nemůže na dobu oběda dohodnout ani schůzku s kamarádkou, natož pak se objednat na manikýru nebo ke kadeřnici, zkrátka vůbec nic, protože když se objedná například na dvanáctou, a ten debil ji pak pustí ven až ve dvě, tak na ni žádná kadeřnice samozřejmě čekat nebude, to dá rozum. Celý její život je kvůli tomu namyšlenému hajzlovi vzhůru nohama. Vůbec nic nestíhá. Někdy doslova omdlívá hladu, takže stejně musí říct holkám z vývozu, který na rozdíl od ní na oběd můžou chodit, kdy chtěj – a pak ať Kláře někdo něco povídá o spravedlnosti! – aby jí venku koupily třeba sendvič nebo tři lososový chlebičky. Pak to do sebe tajně cpe před zákazníky, všechno kolem je upatlaný – a jak potom firma vypadá? A když ji pak šéf milostivě pustí, ona už nemá hlad, takže na oběd nikam nejde a půldruhý hodiny naprosto zbytečně mrzne venku na ulicích a nakupuje blbosti, protože její kadeřnice má pochopitelně už dávno plno.

Oskar se zatvářil soucitně. Potom tiše pravil, že vidí, že Klára potřebuje trochu rozptýlit; co kdyby tedy hned teď zaplatili a šli si někam zatancovat? Kláře se ovšem nechtělo nikam přecházet – je prý tady už docela příjemně zabydlená; jde teď na záchod a Oskar ať objedná ještě láhev. Vstala a odkráčela směrem k toaletám. Oskar si všiml, že oba muži od vedle si ji nenápadně prohlédli. Přátelsky

se usmíval, neboť hovor u sousedního stolu se již před chvílí stočil k problémům vznikajícím při velkém věkovém rozdílu mezi partnery.

„Existuje na světě chlap, kterej dokáže neotročit svému penisu?“ pravila hlasitě ona sympatická černovláška. Přestože se naoko obracela ke svým společníkům, nebylo pochyb, komu *především* je její replika určena. Bylo to téměř arogantní, takže jeden z mužů pocítil potřebu vyslat k Oskarovi omluvný úsměv.

„Dobrá otázka,“ řekl Oskar. „Jde přímo k meritu věci.“

Žena ho pozorovala.

„Existuje někdo takovej?“

„Papež,“ řekl druhý muž a také on na Oskara mrkl.

„Už asi rok,“ řekl první muž.

Oskar se zasmál společně s nimi, díky čemuž byl do jejich společnosti jakoby oficiálně přijat.

„Ne, myslím to vážně: existují takoví chlapi?“ zopakovala černovláška svou otázku; tentokrát se na Oskara obracela zcela nepokrytě. Ten pokrčil rameny, ale odpovědět už nestihl, neboť si včas všiml vracející se Klárky.

Od této chvíle to hrál na obě strany. Víc než Kláru nyní poslouchal hovor u sousedního stolu a stejně tak to, co říkal Kláře, obsahovalo téměř pokaždé nějaký druhý plán, nějakou narážku určenou nikoli jí, ale lidem od vedle. Když se Klára například zmínila o jakémsi chystaném rockovém koncertu, využil okamžité příležitosti a zavedl hovor na pražské vystoupení Rolling Stones, které v srpnu s Klárou navštívili – a o kterém už několikrát s úspěchem vyprávěl.

„Nemluv, prosím tě, přede mnou o rockových koncertech,“ řekl naoko vážně. „Zapomnělas už, jak nepřírozeně, ba přímo toporně jsem se choval posledně na koncertu Rolling Stones? Byl jsem patrně jediný člověk ve Sportovní hale, který si za celý koncert nevyndal ruce z kapes.“

Černovláška a ostatní se zasmáli.

„Protože víš proč?“ řekla Klára. „Já ti řeknu proč: protože ty se prostě neumíš uvolnit.“

„Já jsem se snažil uvolnit, proto jsem tam koneckonců přišel. Netušil jsem ovšem, že se lidé na rockovém koncertě uvolňují tak, že začnou říčet nadšením pokaždé, když si jeden zpocení, více než padesátiletý Angličan na pódiu klekne nebo vyhrne tričko.“

„Ten zpocenej Angličan – pokud to náhodou nevíš – se jmenoval Mick Jagger. A náhodou je pořád docela sexy!“

„A to mu snad dává mandát dělat na mne obscénní posunky nebo samolibě předpokládat, že jsem se jeho podprůměrné písňové texty z jakéhosi neznámého důvodu naučil nazpaměť?“

„Ty seš vážně hroznej!“

„Uznávám, že je Mick Jagger na svůj věk ve skvělé formě, všechna čest, jenomže něčí skvělá kondice pro mě ještě není dostatečným důvodem, abych třikrát za pět minut propukal v hysterický jásot. Tak proč mám ječet? Proto, že si kleknul? Co když třeba jenom upadl?“

„Ty jsi upad!“ smála se Klára společně s ostatními.

Všimla si už, že je lidé od vedlejšího stolu poslouchají, ale domnívala se, že se stejně jako ona smějí Oskarovi, a věnovala jim proto okázale útrpný pohled.

„Jakej je rozdíl mezi zpěvákem stojícím a zpěvákem klečícím?“ řekl Oskar. „Přiznám se, že já v tom při nejlepší vůli žádný rozdíl nevidím.“

Ještě chvíli takto tlachal, a když už považoval dané téma za vyčerpané, dotázal se Kláry, jak se má její morče; správně tušil, že její odpověď nikoho z přítomných nezklame. Nechtěl-li, aby se černovláška bavila na jeho účet, musel jí neustále nabízet, aby se společně bavili na účet Kláry.

„Bobíček?“ řekla Klára mazlivě. „Můj Bobíček je naprosto sladkej. Je to takovej čumáček zlatej. Pusinka je to, tůnta jeden.“

Začínala být opilá. Když se o něco později vydala na toalety podruhé, u obou stolů se na chvíli rozhostilo jakési přemýšlivé ticho.

„Vyplatí se to vůbec?“ pravila konečně černovláska.

Muž po její levici se jí dodatečně snažil zakrýt ústa, ale ona mu ruku odstrčila.

„Kvůli deseti minutám poslouchat celý hodiny tohle?“

Její společníci se zatvářili polekaně.

„Připouštím, že občas uvažujeme velmi podobně,“ řekl Oskar klidně.

„Víte, jak mi to připadá? Jako jet dva dny autobusem do Řecka, tam se jednou vykoupat a jet zase dva dny zpátky.“

„Sugestivní metafora,“ poznamenal Oskar. „Něco na tom je.“

„Nechápu to,“ řekla ta žena. „Jak může někdo tohle podstupovat dobrovolně? Proč to děláte?“

Oskar znovu pokrčil rameny.

„Vlastně sám nevím... Nemůže to nějak souviset s tím, že se hrozně rád koupu?“

Společně se tomu zasmáli.

„Pro krásu,“ poznamenal potom jeden z mužů, „se holt musí trpět.“

Když se Oskar ráno vrátil z koupelny a ještě mokkými rty se jemně dotkl nahého ramene spící Kláry (když v noci přišli k němu domů, pochopitelně okamžitě usnula, ale nijak příliš ho to netrápilo, neboť věděl, že ráno mu všechno vynahradí), napadlo ho náhle, jaká je to vlastně všechno náhoda. Když teď vdechoval vůni Klářiných vlasů a hladil ji po prsou a po zádech, cítil k ní div ne lásku – jenže kdyby býval ten telefon včera nevzal nebo kdyby se ještě předtím dovolal někomu jinému, ležel by tu teď s úplně jinou dívkou, k níž by patrně cítil totéž. Hladil by ji se stejnou něhou jako teď Kláru – ale byl by to někdo úplně jiný.

Tohle poznání Oskara na chvíli nepříjemně zaskočilo – ale když pak probudivší se Kláře stáhl přikrývku, uvědomil si, že žiletka, kterou se před chvílí holil, má prakticky stejnou šířku jako ten Klářin

černý plamínek. Objala ho, ale on ještě na chvíli odběhl do kuchyně. Našel servírovací táč, na který postavil vázu se žlutými gerberami, z koupelny přinesl ústní vodu, prázdnou skleničku, holicí strojek a pěnu na holení. Všechno naskládal na podnos, který odnesl nazpět do ložnice.

„Snídaně,“ oznámil jí s úsměvem.

Klára si předměty na tácu prohlížela s rostoucím zájmem.

Dva králové

1/

Oskar vzhlédl od novin k proskleným dveřím kavárny právě ve chvíli, kdy se v nich objevila Vanda. Rozhlížela se po sále, ale zatím ho ještě nespatriła. Oskar odložil noviny, zdvihl ruku a držel ji nahoře, dokud si ho Vanda nevšimla, a potom se s úsměvem díval, jak se k němu jeho dlouholetá kamarádka blíží uličkou mezi stolky. Ve svých dvaatřiceti byla dosud velmi štíhlá, ale pořád dělala ty komické *přehlídkové* kroky a příliš široký úsměv jí jako vždycky nehezky obnažoval dásně. Měla dlouhé nohy, ale na Oskarův vkus poněkud hubené a šlachovité, a bohužel i taková ta podivně špičatá kolena. Světlé, trochu řídké vlasy měla i dnes pečlivě uhlažené a jakoby úplně přilepené k hlavě – když si kdysi všiml, jak pod nimi Vandě prosvítá bledá kůže lebky, skoro ho to vyděsilo. Nyní ale s pozorností doslova starosvětskou vstal, políbil Vandu přátelsky na obě tváře, pomohl jí z kabátu a dvorně jí odsunul židli.

„Ahoj,“ usmívala se.

„Ahoj. Co si dáš? Já piju zatím střík. Mimochodem, vypadáš skvěle,“ řekl jí jako obvykle, ačkoliv si to ani tentokrát tak docela nemyslel.

To, že se Vanda Oskarovi nelíbila, vůbec neznamenal, že by byla ošklivá; celkem snadno si dokázal představit, že mnoha jiným mužům může naopak připadat pohledná. Nyní pracovala jako módní návrhářka, ale za sebou měla dlouholetou úspěšnou kariéru modelky známé tuzemské oděvní firmy a ještě dnes na přehlídkách zaskakovala za podstatně mladší manekýnky. Oskar Vandě samozřejmě nikdy nedal ani v nejmenším najevo, že by se mu snad nelíbila; choval se k ní mile a galantně – nebo si to alespoň

myslel. Říkal jí pravidelně věty jako *Sluší ti to – už ti to dneska někdo řekl?* nebo *Teda ne že by ti to jindy neslušelo, ale dneska vypadáš fakt skvěle* a jen málokdy se stalo, že by jí opomněl pochválit nový kostým či svetr.

„Můžu se tě na něco zeptat?“ řekl jí dokonce jednou (poté co společně vypili dvě láhve Rulandského šedého) a dlouze se jí podíval do očí. „Proč my dva jsme se vlastně spolu nikdy nevyspali? Já to dneska nějak nechápu...“

Když se toho večera loučili (samozřejmě že nakonec odcházeli opět každý zvlášť), zajel jí dlaní pod tvídovou sukni, jejíž střih si sama navrhla, a stiskl jí studenou půlku toho jejího plochého zadku. Nebylo mu to nijak nepříjemné, a navíc si říkal, že Vandu tahle důvěrnost spíš potěší, než urazí.

2/

Vandu to tenkrát skutečně spíše potěšilo. Samozřejmě už od samého počátku jejich ryze přátelského vztahu dobře věděla, že Oskarovi do oka příliš nepadla, ale období, kdy se tím trápila, už měla víceméně za sebou. Oskarova předstíraná fyzická náklonnost a zejména ona jeho okázalá, jakoby komusi na odiv se stavící ušlechtilost (*Hle, jak pěkně se k té ženě chovám, ačkoliv se mi nelíbí...*) ji zprvu pochopitelně zraňovaly a ponižovaly, ale nakonec si řekla, že lepší trochu usilovná náklonnost než vůbec žádná. To, že Oskar ve vztahu k ní poněkud přehrává, ji sice dodnes tu a tam zabořilo, ale na druhé straně to bylo pořád snesitelnější, než kdyby ji jak se říká přehlížel jako krajinu. Měla ho docela ráda. Byl to koneckonců spolehlivý, milý a vtipný kamarád, navíc známý spisovatel – a tu trochu neupřímnosti mu dokázala odpustit. Což to ostatně nedělal jen z ohleduplnosti? Nejenže se postupně smířila s nevděčnou rolí Oskarovy platonické přítelkyně, jež musí několikrát měsíčně

naslouchat jeho vyprávění o té či oné nové dívce (a ještě se přitom tvářit příslušně pobaveně), ale dnes se mu dokonce chystala jednu takovou dívku sama předhodit.

„Měla bych pro tebe fakt krásnou holku – teda pokud máš zájem,“ prohodila jakoby mimochodem, ale uvnitř se přitom opájela vlastní velkorysostí. „Jmenuje se Renáta, je jí třiadvacet a strašně tě touží poznat.“

Renáta patřila do skupiny manekýnek, se kterou nyní Vanda pravidelně spolupracovala; neoznačila by ji sice přímo za svou kamarádku, ale vycházely spolu celkem dobře – občas společně zašly na oběd nebo si někde daly kávu. Když se jí asi před týdnem víceméně náhodou zmínila, že se s Oskarem přátelí, Renáta projevila přání ho poznat.

„To se myslím dá zařídit,“ odpověděla Vanda po krátkém zaváhání.

Samotnou by ji to sice asi nenapadlo, ale když už se stalo, mohla by to před Oskarem prezentovat jako důkaz svého nezištného přátelství.

„Skutečně?“ řekl Oskar se zájmem. „A kdy tu krásnou dívku uvidím?“

Vanda pohlédla na hodinky.

„Za půl hodiny.“

Těšilo ji, že Oskar vypadá opravdu překvapeně.

„Kolik měří?“ začal se opatrně vyptávat.

Dívky, s nimiž Vandu občas potkával, bývaly vyšší než on.

„Jenom sto sedmdesát osm, neboj,“ řekla Vanda. „Máš centák k dobru.“

„Tři centáky!“ hájil Oskar dotčeně svou výšku.

„Radši s tím počítáním počkej, dokud neuvidíš ty její kramfleky!“ škádlila ho Vanda.

Nebyla to však zdaleka jen výše Renátiných podpatků, co v kavárně při jejím příchodu vzbudilo takový rozruch, ale i ty černé elastické kalhoty, jež jí těsně obepínaly klín i boky, a především ono kratičké bílé tílko bez ramínek, šokující měrou obnažující do sněda opálené břicho, ňadra a ramena. *Výstředně hezká*, připomněl si Oskar Grahama Greena. Vypadala jako dívka z titulní strany letního katalogu nějaké cestovní kanceláře, specializující se na cesty za exotikou – tam by se hodila, ne sem. V městské kavárně uprostřed ledna bylo v jejím zjevu cosi nepatřičného, téměř nelidského.

„Prokrista!“ zvolala Vanda, když ji uviděla. „Okamžitě se vrať pro kabát!“

Se smíchem se políbily na tváře. Oskara napadlo, nakolik je Vandin smích upřímný.

„No,“ pravila Vanda a vzdychla. „Tak tohle je Renáta. Tykejte si, děti. Tak co jí říkáš?“

Přestože se Oskar za poslední dva porozvodové roky mohl pochlubit překvapivě početným seznamem milostných úspěchů, kdesi uvnitř v něm stále přebýval onen brýlatý, neprůbojný chlapec z malého města, kterým tolik let byl; onen chlapec v něm nyní znovu ožil a automaticky zařadil Renátu do kategorie dívek pro něho zcela nedostupných – ale paradoxně právě to dodalo současnému Oskarovi klid a sebejistotu. Jestliže tedy na tuhle dívku nemá, pak tu přece není nic, co by mohl ztratit.

Dlouze si Renátu prohlédl.

„Že je zcela nepřiměřeně, zcela nevhodně... krásná,“ řekl.

Podali si ruce. Renáta pravila, že ji opravdu velice těší, že Oskara poznává. Samozřejmě četla jeho knihy – má je přečtené skoro všechny – a už dlouho jej chtěla poznat.

Zde tedy před ní stojí, řekl vesele Oskar, se všemi svými kosmetickými i lidskými chybami.

Vanda ho se zájmem pozorovala.

„Už to mám. Víš, jak tvoje kamarádka vypadá?“ řekl jí Oskar, ale nespouštěl přitom oči z Renáty. „Jako jahoda v zimě.“

Lehce se sklonil k Renátiným nahým ramenům a nasál nosem vzduch.

„Jako omamně vonící, zářivě rudá jahoda, rostoucí jakýmsi zázrakem – nebo kvůli nějaké biologické nehodě – v mrazu a sněhu. Zkrátka jako něco, co u nás smrtelníků zároveň vzbuzuje úžas i nesusouhlas, obdiv i odpor.“

„Aha,“ usmívala se Renáta. „Takže jsem ti vlastně odporná, ne?“

„Ano, jsi odporně opálená,“ pravil Oskar znechuceně a přiložil své dávno vybledlé pihovaté předloktí vedle Renátiny ruky. Renáta k němu ruku pevně přitiskla.

„Kde ses tak hnusně opálila?“

„V Karibiku. Byla jsem týden v Karibiku.“

„Ano? Já taky.“

Před třemi lety na ostrově St. Martin. Říká se mu *Honeymoon Island*, Líbánkový ostrov. Brzy prý pochopil proč: bylo tam asi deset tisíc nesnesitelně šťastných novomanželských párů a jinak už nikdo. On, Oskar, tam byl s jedním mladým redaktorem z *Reflexu*; byli tam vysláni, aby o ostrově napsali reportáž – což ovšem přítomní *just married* Američané nevěděli. Vzbuzovali tudíž jistou zvědavost. Nechtěli ty lidi zklamat, a tak si nakonec s redaktorem vetkli do vlasů ibiškové květy a na pláži se drželi za ruce...

Zatímco Oskar vyprávěl, nepřestával si Renátu prohlížet. Líbilo se mu na ní snad úplně všechno: její jakoby trochu orientální obličej, bezchybná pleť, bohaté tmavé vlasy, ňadra, břicho i způsob, jakým si přehazovala nohu přes nohu a jak zakláněla hlavu, když se smála jeho historkám. Všiml si, že nemá snad ani jedinou zubní plombu. Dosud – domníval se alespoň – nedal své okouzlení nijak přehnaně najevo, i když ve skutečnosti by byl klidně schopen padnout na kolena a prosit tu dívku, zda by se jí směl dotknout (přičemž právě takto

hysterická reakce by nejpřesněji odpovídala jeho momentálním pocitům); věděl však, že chce-li si uchovat alespoň jakous takous naději, má-li vůbec nějakou, musí se naopak držet zpátky. Neprodávat se pod cenou. Ona přece chce poznat jeho. Soustředil se, zapíraný chtíč přesublimoval do svého vypravěčství a jako vždy, když měl před sebou dostatečně pohlednou posluchačku, se i dnes předvedl ve skvělé formě: všechny ty staré, otřepané historky z jeho zahraničních cest byly náhle znovu svěží, zábavné, dokonale vystavěné a zároveň dostatečně sebeironické, ba co víc, pokaždé obsahovaly i jednu či dvě zdánlivě podružné informace, které, jak Oskar dobře věděl, nutně musely dívce imponovat – například s kterým ministrem večerel na knižním veletrhu ve Frankfurtu, v kterém slavném hotelu bydlel ve Vídni a podobně. Častěji než kdy jindy ho také napadaly různé originální asociace, přišel na několik vtipných slovní hříček a nebál se být občas i trochu dětinský, protože správně tušil, že se tím tříadvacetileté Renátě spíše přiblíží, než vzdálí. V pravý čas ovšem roli baviče opustil a změnil se v pozorného posluchače, jen tu a tam položivšího Renátě věcnou, tichou otázku, jež s pozoruhodnou přesností mířila přímo ke kořenům toho či onoho jejího problému (s volným časem, se sobeckým manažerem nebo se závistivými a někdy prý i bezcharakterními kolegyněmi). Jeho zájem a účast Renátu upřímně udivily; pravila, že *doslova žasne, jak jí Oskar rozumí, přestože se ještě před hodinou vůbec neznali...* Každou chvíli se svými pěstěnými prsty dotýkala jeho ruky, a v jednom okamžiku, kdy hloubka Oskarova porozumění patrně přesáhla veškeré její představy, ho ze samé vděčnosti *spontánně* políbila (ještě předtím však požádala Vandu o svolení).

„Kytičku jahod na rty přitiskla mi, voněla červnem, hrála pasekami,“ zarecitoval Oskar ironicky, ale v jeho těle ještě dlouhé minuty doznívalo dávno nepoznané vzrušení.

„Tvé velkorysé gesto je důkazem, že přátelství mezi mužem a ženou skutečně *může* existovat,“ řekl Oskar Vandě, když byla Renáta na toaletě, a krátce jí pohladil nehezke kostnaté předloktí (narážel tím na jejich prastarou debatu na toto téma, během níž mu Vanda citovala Andreho Mauroise: Přátelství mezi mužem a ženou neexistuje; buďto totiž jeden z partnerů považuje toho druhého za sexuálně málo přitažlivého, což je pro onoho druhého nešťastníka, ať už si to přizná nebo ne, natolik ponižující a urážlivé, že se to se skutečným přátelstvím víceméně vylučuje – anebo se oba naopak sexuálně přitahují, takže jejich „přátelství“ dříve či později nevyhnutelně *přepadne přes pelest postele*, měníc se tak v cosi zcela jiného...). Vanda sice naoko polichocněň přikývla, ale ve skutečnosti si to nemyslela. Jak tak během uplynulé hodiny sledovala Oskarovo plíživé dvoření i onu nebývalou energii, s níž Renátě vyprávěl všechny ty staré historky (pokaždé se sice Vandě omlouval, že danou historku už slyšela, a alibisticky se dožadoval jejího svolení, *jestli ji může ještě jednou znudit*, ale Vanda správně tušila, že ve skutečnosti mu na její odpovědi ani za mák nezáležel), spíše si znovu potvrzovala, že André Maurois měl pravdu. Uvědomila si, že v takové formě, v jaké je Oskar dnes, ho snad ještě nikdy neviděla – což bohužel nemohlo znamenat nic jiného, než že s ní jede Oskar vždycky jen na půl plynu. Usilovně předstírala, že i ona se skvěle baví, že i ona si připadá krásná a žádoucí a že nevidí, jak nespravedlivě rozděluje Oskar svou přízeň a své pohledy, ale kdesi v okolí žaludku jí znovu začal rašit známý pocit hořkosti a urážky. Co ji však bolelo vůbec nejvíc, bylo vědomí, že Oskar o všech těchto jejích pocitech samozřejmě dobře ví – a přesto se i nadále pokrytecky spokojuje s čím dál formálnějšími projevy svého takzvaného přátelství.

5/

Když společně vypili dvě láhve vína, Renáta projevila přání *jít si někam pořádně zatancovat*. Když to říkala, dívala se Oskarovi přímo do očí.

„Skvělý nápad!“ pravil Oskar.

„Odkdy ty rád tancuješ?“ ozvala se Vanda.

Udržovat ten hravě škádlivý tón jí dávalo čím dál větší práci.

„Odjakživa,“ řekl Oskar. „Tanec je nezbytnou alternativou pro mé sebevyjádření. Opakovanými rytmickými pohyby, které při tanci provádím, dokážu často vyjádřit i ty nejjemnější pocity, které jsou slovem v podstatě nezachytitelné.“

„Ach tak,“ řekla Vanda a *vesele* na Renátu mrkla. „A který tanec je pro tvé sebevyjádření nejvhodnější?“

Věděla, co řekne: Mazurka.

„Mazurka, samozřejmě,“ řekl Oskar a Renáta se zvonivě rozesmála.

Účet zaplatil Oskar (s Vandou si účet většinou dělili napůl) a vyrazili. Na ulici se do něho Renáta zcela samozřejmě zavěsila, takže Oskarovi nezbylo, než nabídnout druhé rámě Vandě. Měl přímo báječnou náladu. Těšil se z mrazivého nočního vzduchu, z obdivných pohledů turistů a v neposlední řadě z toho, jak Renátino ňadro pružně tlačí na jeho paži. Když za zvuků písně YMCA a s těmi krásnými dívkami po boku vstupoval do baru, který Renáta vybrala (o její kráse nebylo pochyb a Vandu tentokrát hodnotil spíše očima výše zmíněných turistů), cítil se bez nadsázky jako nějaký král. Zaplatil vstup a se starosvětskou dvorností pomohl dívkám z kabátů.

6/

Všechny stoly byly obsazené, takže se posadili přímo k baru. Mladý barman s dlouhými světlými vlasy staženými do culíku Renátu políbil na tvář a Vandě s Oskarem popřál dobrý večer. Co si dají?

„Suchý sekt?“ otázala se Renáta Oskara.

„Rozhodně,“ řekl bez váhání Oskar.

Teprve když barman ponořil láhev do nerezového kbelíku s le-dem, Oskar si opožděně uvědomil, že se zapomněl zeptat Vandy.

„Vyhovuje? Šampus?“ zeptal se.

Vanda se usmívala, ale neodpověděla, a Oskar jí chlácholivě přejel rukou po zádech. Barovou stoličku si postavil doprostřed mezi obě dívky, ale co nejdál od dřevěného ostění baru, aby na sebe viděly – a aby mohl nerušeně pozorovat, jak korálky Renátiných obratlů mizí za krajkovým lemem jejích bílých kalhotek. *Victoria's Secret*, přečetl si na něm.

Barman vytřel sklenice utěrkou a na okraj každé naaranžoval čerstvou jahodu – Oskar ucítil jejich nezaměnitelnou vůni.

„Víte, co bych si dala?“ řekla Vanda. „Suchý sekt a k tomu čerstvé jahody... Ňam. To by bylo fakt něco.“

Oskar se zasmál, ale potom se naklonil k Renátě.

„I know your secret, Victoria,“ pošeptal jí.

Rty se přitom dotkl jejího ucha.

Renáta se znovu rozesmála. Vanda tázavě zdvihla obočí a potom se podívala stranou. Renáta jí Oskarův vtip vysvětlila, ale Vanda pouze přikývla.

„To je ale jenom *polovina* tajemství,“ pravila Renáta významně.

Zamrkala a zasunula si oba palce za horní okraj tílka. Oskar zatajil dech.

„Chcete znát i tu druhou?“ usmívala se Renáta a zakmitala ukazováčky.

„Ne, nechceme,“ řekla Vanda, ale Renáta si přesto tílko popotáhla dolů. Pod průhlednou látkou bílé podprsenky (stejně značky jako kalhotky) se zřetelně rýsovala temná kolečka jejích bradavek.

„Ovládej se, miláčku,“ řekla Vanda.

„Nebo se neovládáme my,“ dodal Oskar.

Vanda sklouzla z barové stoličky.

„Kam jdeš?“ chtěla vědět Renáta.

„Zvracet. Nedá se nic dělat, chvíli to budete muset beze mě vydržet.“

Sotva odešla, Oskar se dotkl Renátiných nahých zad a dvěma prsty jí zlehka obkresloval jednotlivé obratle. Přivřela oči a tělem mu vyšla vstříc. Nedokázal už odolat a prostředníčkem jí na pár vteřin zajel pod okraj kalhotek; trochu se obával její reakce, ale ona pouze zvrátila hlavu vzad a tiše zavrňela.

7/

Když ji o půl hodiny později vyzval k tanci, postřehnutelně zaváhala – ale nakonec šla.

Dělalo jí dobře, že ji s Oskarem vidí její známí, kterých tu měla dost (už několik lidí se jí ptalo, jestli je to opravdu ten spisovatel). Vůbec to byl docela zábavný večer. Oskar jí byl celkem sympatický, i když jako chlap se jí upřímně řečeno nelíbil. Netancoval špatně a měl docela hezký úsměv, ale na její vkus byl přece jen o pár centimetrů menší, než má pořádný chlap být, a měl příliš malé ruce. Navíc se přímo neuvěřitelně potil. Taky by se měl dát líp ostříhat a vystříhat si chloupky v nose. A vyčistit si pleť a nechat si udělat bílé plomby. Rovněž jí vadilo, že se mu občas, když sklonil hlavu, dělala druhá brada – tohle u chlapů naprosto nesnášela.

„Dancing cheek to cheek in New Orleans,“ zpíval jí právě přímo do ucha.

A určitě by neměl nahlas zpívat, pomyslela si. A už vůbec ne anglicky.

Řekla mu, že je trochu unavená, a požádala ho, zda by si mohli jít sednout.

„Sure, honey!“ zakřičel Oskar trochu popuzeně, neboť hlučná hudba mu zcela znemožňovala uplatnit jeho tradiční zbraně, to jest vtip a výřečnost.

„Waw!“ řekla Renáta s perfektním přízvukem. „Your English is really good!“

Znělo to posměšně. UVědomil si, že byla osudová chyba, když předtím přistoupil na to, že opustí důvěrně známé a pro něho na-prosto ideální prostředí kavárny. Tady si připadal starý a poněkud konzervativně oblečený. Ztrácel jistotu a s ní i svůj předchozí šarm. UVědomoval si, že moc pije, moc mluví a že jeho vtipy jsou dost křečovitě. Cítil, že ztrácí body. Přestože výslovně řekla, že by si chtěla jít *sednout*, cestou ke stolu, který mezitím Vanda sehnala, ho s urážlivě neurčitou omluvou opustila a zamířila k baru, kde se *vstoje* dala do hovoru se dvěma elegantně oblečenými muži. Oskarovi neušlo, že ji oba políbili na tvář.

„Tak jak to jde?“ pravila Vanda.

Její otázka ho podráždila, a tak raději vůbec neodpověděl. Chtělo se mu na záchod, ale místo aby ho šel hledat, díval se, jak jeden z mužů staví před Renátu jakýsi zelený koktejl.

Znovu si dolil šampaňské. Vanda mu cosi říkala, ale on jí v tom příšerném rámusu nerozuměl. Zopakovala to, ale neslyšel ji ani napodruhé.

„Co říkáš? Musíš křičet!“ zahulákal, vyhýbaje se pohledu na její vlhké rudé dásně.

Snažil se usmívat, ale v obličeji měl zlostný stín.

Vanda mlčky zavrtěla hlavou. Už se neusmívala.

Oskar cítil podivnou agresivitu – vůči tomuhle podniku, vůči Vandě, a dokonce i vůči Renátě.

„Omluv mě,“ řekl Vandě, aniž se na ni podíval, a šel na záchod.

8/

Když si myl ruce a nespokojeně si prohlížel v zrcadle zpocenou tvář a zarudlé oči, do sněda opálený muž u sousedního umývadla

na něho náhle přátelsky kývl. Oskar pochopil, že je to jeden z oněch dvou mužů, které před chvílí sledoval u baru. Byl starší než Oskar, ale ne o mnoho; na sobě měl ležérně volný tmavý oblek a bílou košili s širokou rozhalenkou.

„Chtěl bych vám poradit,“ promluvil nečekaně. „Ale nemůžu, protože mi do toho – jak se obvykle říká – nic není, že?“

Oskar do zrcadla zapředstíral, že vůbec nic nechápe – ale bylo to nanejvýš nepřesvědčivé.

„Vzdejte to,“ řekl muž dobrácky. „Uvidíte, jaká to bude hned úleva.“

Oskar se v několika vteřinách rozhodoval, jaký postoj má k onomu člověku zaujmout. V jedné chvíli ho zatoužil udeřit do obličeje – představa krve na té bělostné košili ho svým způsobem zaujala.

„Člověk se jenom zbytečně trápí,“ pokračoval muž. „A ona za to nestojí.“

„Osobní zkušenost?“ řekl chladně Oskar.

S výslovností už měl trochu potíže.

„Ano,“ řekl muž. „Přesně tak.“

„Vyprávějte a přehánějte,“ řekl Oskar arogantně, ale muž na jeho konfrontační tón nepřistoupil.

„Víte, ona už vás *zná*,“ řekl klidně. „Už si s vámi tyká, takže až vás příště někde v baru potká, může vás přede všemi důvěrně políbit. Ona to, co chtěla, už *dostala*. Dovolí vám zaplatit všechny koktejly nebo drahou večeři – ale nic víc. Mně to můžete věřit.“

Oskar se pochybovačně ušklíbl.

„Nebo drahou dovolenou,“ řekl muž.

Poprvé k němu Oskar vzhlédl s jistou zvědavostí.

„Dovolenou?“ řekl. „Nechápu.“

Muž vytáhl ze zásobníku na zdi čtyři papírové ručníky; dva oddělil a podal je Oskarovi.

„Díky,“ řekl Oskar.

„Byl jsem s ní před čtrnácti dny na dovolené v Karibském moři,“ vysvětlil muž a suše se zasmál. „Pozval jsem ji. Řekl jsem jí, že to

celé zaplatím – a ona mé pozvání přijala. Považoval jsem to za své vítězství.“

„Moment,“ řekl Oskar. „Takže –“

„Věřil jsem, že tím se to konečně musí *prolomit*... Exotika, chápete? V Praze pět pod nulou, a tam kolibříci, západy slunce, fosforeskující moře... Ještě při odletu na letišti – dovedete si představit, co si asi tak oblékla na sebe – jsem z ní byl úplně... Cítil jsem se vedle ní jako...”

Nyní to byl on, kdo nemohl najít správné slovo.

„Jako král,“ řekl Oskar.

Muž na něho zkoumavě pohlédl.

„Ano,“ souhlasil. „Jako král.“

Zahodil použitý ručník do koše a zamířil ke dveřím.

„Podobného omylu jsem vás chtěl ušetřit.“

„Moment,“ řekl Oskar. „Takže chcete říct, že –“

„Že to prostě nebylo *all inclusive*, jestli mi rozumíte. Měli jsme takový bungalov, tedy *pětihvězdičkový* bungalov, v palmovém háji přímo na pláži...”

Muž se hoře zasmál.

„No zkrátka, celých osm dní spala v druhém pokoji.“

Otevřel dveře a podržel je, aby Oskar mohl projít, ale ten zavrával a opřel se zády o pastelově zelené kachlíčky. Muž vzal Oskara kolem pasu a pomohl mu vyjít na chodbu.

„*Políbila* mě!“ zvolal náhle Oskar. „Dotýká se mě, líbá mě a ukazuje mi spodní prádlo!“

„U ní to bohužel vůbec nic neznamená. Má to nulovou výpovědní hodnotu. Pojd'te.“

Vraceli se dlouhou chodbou nazpět do baru; muž Oskara stále zlehka podpíral.

U šatny narazili na Renátu (odcházela společně s oním mladým mužem, který jí předtím objednal koktejl); když je spatřila, ve tváři se jí objevil ironický úšklebek.

„Koukám, že jste se dali dohromady,“ pravila.

„Počkám na vás v baru,“ řekl Oskarovi muž, aniž to komentoval.

Renáta se zatvářila vyčítavě a obvinila Oskara, že se Vandě vůbec nevěnoval – před chvílí prý odešla s pláčem.

Oskar si Vandu představil, jak svými dlouhými přehlídkovými kroky pospíchá mrazivou nocí po nábřeží, a pocítil vinu a lítost.

„Ale jinak to byl moc hezký večer,“ řekla Renáta a políbila Oskara na tvář. „Nebo ne?“

Oskar na ni hleděl s upřímným úžasem. Potom se beze slova otočil a zamířil směrem k baru. Vandino místo bylo opravdu prázdné, přes křeslo byl přehozený jeho kabát. Opálený muž na něho čekal u baru.

„Dovedete si to představit?“ řekl po chvíli. „*Osm dní?*“

„Ne.“

„Osm dní být objektem všeobecné závisti, muset *hrát tu roli* – a přitom vědět své?“

„Proč tohle kurva děláme?“ vybuchl náhle Oskar. „Proč tohle pořád děláme – to mi řekněte. Proč se pořád takhle shazujem?“

„Tišeji,“ požádal ho barman, ale vypadal lhostejně.

Muž pokrčil rameny.

„To nevím, ale můžu vám říct, co nás možná zachrání.“

„Co?“ opáčil kysele Oskar. „To mě fakticky zajímá.“

„Stáří,“ pravil muž. „Spása se blíží.“

Úspěšný lov

1/

Být na horách sám, bez společnosti, je horší než kancelář.

— ZWEIG

Srub Oskarova přítele stál zcela osamoceně na samém úpatí hory, jejíž jméno Oskar stále zapomínal, přestože je měl už několik dní před očima na jednom z oněch zelených lístečků s Robertovými instrukcemi, kterými byla polepená celá místnost – kromě klíčových informací týkajících se odběru vody z potoční nádrže, poměrně složitého otevírání dřevěných okenic či doplňování petroleje do lamp tu byly i nejrůznější pokyny typu *Tu šunku sežer co nejdřív, nebo se zkazí* (na lednici) nebo *Fernet a to červený víno klidně vypij, ale chraň tě noha otevřít tu šestnáctiletou skotskou!* (na baru). Pod oknem na psacím stole ležel lovecký dalekohled opatřený pro změnu lístečkem *Kamzíci tu sice nejsou, ale u té chaty dole v údolí jsem minulej tejden viděl parádní kozy!* (Oskarovi se mimochodem nic podobného nepodařilo: v uplynulých dvou slunečných dnech sice v přestávkách mezi psaním občas pozoroval jakousi trojici žen či dívek, které se na louce před zmíněnou chatou opalovaly, ale ke svému zklamání na tu dálku nedokázal ani pořádně rozpoznat, zda mají či nemají plavky.)

Za takové průtrže mračen, jaká se strhla dnes odpoledne, byla louka před chatou pochopitelně prázdná – stejně jako hřebenová cesta, na níž ještě včera Oskar dalekohledem sledoval maličké postavy procházejících turistů. Prudký vítr hnal temná mračna spolu s přívaly deště přímo proti západním oknům srubu, ale dovnitř zatím našťěstí nepronikla ani jediná kapka. V místnosti začínala být tma, a tak Oskar zapálil petrolejku. Potom znovu přistoupil

k oknu, fascinován tím přírodním divadlem: po přístupové cestě, která se svažité obtáčela kolem srubu, se valil žlutohnědý proud plný bahna, drobného štěrku a ulámaných větví. Nebe bylo nyní už téměř černé a vichřice útočila na okraj lesa s takovou silou, až se zdálo nevyhnutelné, že se některý z těch neustále ohýbaných smrků každou chvíli s praskotem zlomí. Oskar se špičkami prstů dotýkal spár ve starém rámu okna a s potěšením vnímal všechen ten venkovní chlad a vlhkost. Díky té slotě venku působil vnitřek srubu ještě útulněji než jindy: měkké světlo začouzené lampy, prostorná válenda s přehozem z králíčích kůží, ty báječně suché příkrývky na ní, propanbutanový vaříč, bochník chleba, uzené maso zabalené v alobalu, krabice kostkového cukru, dobře uzavřená dózička s kávou – všechny ty obyčejné věci jako by náhle nabývaly na významu. Vytáhl se na špičky a přejel prsty po palubkovém obložení stropů – s uspokojením shledal, že dřevo je zcela suché, přestože déšť už dlouhé minuty do střechy doslova bušil. Vrátil se k psacímu stroji a znovu se zabral do práce na scénáři; psal asi půl hodiny, když jej náhle vyděsilo drnčivé zaklepání na okno.

S nepředstíraným úlekem, který musel nutně působit poněkud komicky, se otočil po směru zvuku a za oknem spatřil zmáčenou dívčí tvář. Podvědomě se zaklonil mimo dosah světla petrolejky (neměl v úmyslu svou přítomnost zapírat, spíše chtěl získat čas, aby mohl náležitě reagovat), ale dívka ho mezitím už spatřila. Zaklepala na sklo znovu, s jakousi zoufalou naléhavostí, oči upřené přímo na Oskara. Ten se takovým vpádem do svého soukromí cítil v prvních vteřinách nepříjemně dotčen, ale když dívce vzápětí otevřel dveře, pochopil, že je zřejmě opravdu v tísní: po celém těle se trásla a její rty byly zimou fialové. Na sobě měla jen krátké džínsy a tričko, obojí samozřejmě skrz naskrz, a po zablácených nahých nohách jí stékaly proudy vody do rozčvachtaných sandálů. Už bez otálení ji vtáhl dovnitř a pečlivě zavřel.

*Chtěl se k tomuto novému přátelství stavět naoko lhostejným,
chtěl, aby se o něho ucházela ona... Umínil si, že bude předstírat
do jisté míry pýchu...*

— ZWEIG

Zůstala stát asi metr ode dveří. Vzlykala, drkotala zuby a bezkrevnými rty Oskarovi přerývaně sdělovala, že na hřebenech zabloudila. Říkala ještě cosi, ale tomu už Oskar neporozuměl. – A ostatní? Kde jsou ostatní? chtěl pouze vědět. Nyní nerozuměla dívka. – Chce snad říct, že si vyrazila na túru úplně sama? Dívka přikývla a její pláč zesílil. – Klid, ať se ničeho nebojí, teď už bude všechno v pořádku, promluvil znovu Oskar. Teď se především potřebuje převléknout a zahřát. Pokoušel se o maximálně chlácholivý tón, ale dívka začala být paradoxně poněkud hysterická: v předklonu se schoulila do jakési téměř prenatalní polohy, hlasitě sténala, a když ji chtěl Oskar pro začátek alespoň posadit na nejbližší židli, polekaně před ním uskočila.

„Klid, klid,“ konejšil ji Oskar. „Mě se opravdu nemusíte bát, věřte mi.“

Sám se ale obával, že by dívka mohla být v šoku – a vůbec netušil, co by v takovém případě měl dělat. Chvilí ji nervózně pozoroval a potom jí co nejopatrněji přehodil přes ramena jednu z přikrývek. Nato odešel do malé vedlejší místnůstky, která sloužila jako ložnice, a na postel rychle vyskládal potřebné oblečení: bavlněné trenýrky a tílko, tričko s dlouhým rukávem, teplé vlněné ponožky a teplákovou soupravu pro jogging. Našel ještě čistý ručník a vrátil se k dívce – její předklon se mezitím změnil v jakýsi podivný dřep.

„Tady vedle se můžete převléknout, máte tam všechno připravené,“ řekl jí, jako by mluvil s dítětem. „Já zatím uvařím čaj.“

Dívka se ani nepohnula.

Ničeho se nemusí bát, zopakoval Oskar záměrně chladně. Prádlo, které jí zapůjčil, je vyprané a vyžehlené, parazitů prosté. Ve dveřích

je krom toho zástrčka, kterou ona zasune velice snadno, zatímco on, Oskar, by ji naopak dokázal vylomit jen s vynaložením zcela mimořádné síly.

Dívka nereagovala.

Nebude se o to samozřejmě vůbec pokoušet, pokračoval Oskar, to byl jen hloupý žert. Uvaří zatím ten čaj a udělá jí něco k jídlu, ano? Vzal dívku zlehka za loket, odvedl ji do ložnice a zavřel za ní dveře.

Postavil na vaříč konvici s vodou a na dva talíře nakrájel chleba a uzené maso. Vydat se na horách na túru sama a ke všemu takhle nalehko, tomu už se nedá říct naivita – to je prostě neomluvitelná pitomost, říkal si. Kolik jí může být? Třiadvacet? Pěťadvacet? To už by snad proboha měla mít rozum. Uvědomil si, že pláč utichl. Nasypal do malé misky cukr, připravil lžičky a otevřel plechovku kondenzovaného mléka. Musel si přiznat, že mu nečekaná role zachránce přináší jisté uspokojení. Hlavně aby ale byla v pořádku, pomyslel si. Zalil čaj, několik minut ještě raději vyčkal a potom zaklepal na dveře ložnice.

„Dále,“ ozvalo se sotva slyšitelně.

Vstoupil a s rozčarováním zjistil, že dívka se připravených šatů ani nedotkla. Choulila se vstoje nad postelí a třásla se zimou. Na dřevěné podlaze pod jejíma nohama se leskla široká kaluž.

„Vy mě fakt zlobíte,“ řekl Oskar už trochu popuzeně. „To tu takhle hodláte stát věčně?“

Vysunula zpod pokrývky červené ruce a zdvihla k němu hlavu.

„Nemůžu s nima pohnout!“ zvolala téměř útočně.

„Prochladla jste, to je normální,“ řekl Oskar co možná autoritativně, ale ve skutečnosti si tím nebyl vůbec jistý. Prsty měla kolem kloubů úplně fialové.

„Dobrá,“ pokračoval, „máme myslím pouze dvě možnosti. První: budu vám dýchat na ruce tak dlouho, dokud nebudete schopna převléknout se sama. Druhá možnost je podstatně méně zdoluhavá i nudná: převléknu vás já sám. Které dáváte přednost?“

Dívka se ani nepousmála. Mlčela a vyhýbala se jeho pohledu.

„Výborně. Tušil jsem, že se rozhodnete správně,“ řekl Oskar. „Cudnost je ozdobou ženy – a v dnešní době obzvlášť.“

Rozpačitě vzal dívčiny zkřehlé prsty do dlaní, jemně je promnul a horce na ně dýchl. Bylo to naprosto absurdní, ale protože ho opravdu nenapadalo nic jiného, pokračoval.

„Panebože,“ vyhrkla syčivě dívka, jak se snažila ovládnout zimnici, „tak mi to teda pomozte svlíknout!“

Přestože to byl jeho vlastní návrh, náhle se jím cítil zaskočen.

„Tak dělejte!“ poručila mu.

Odstranil jí mokrou přikrývku z ramen a odhodlaně jí přetáhl tričko přes hlavu. Dívka jakž takž spolupracovala, ale zčervenala. Tvářila se nanejvýš útrpně.

„Hle to je ta, jež svléká se docela,“ zarecitoval Oskar, zatímco jí rozepínal zip krátkých džínů, „a není přece nahá úplně.“

Dívka k němu tázavě vzhledla, ale když ucítila, že jí stahuje společně s džínami i kalhotky, zavřela oči.

„Stačí, že se zarděla – a to je šat, jenž navždy zůstane,“ dokončil Oskar a okamžitě ji zabalil do froté osušky.

„František Halas,“ dodal na vysvětlenou.

Menším z ručníků jí do sucha vytřel vlasy a s chutí přitom vdechoval jejich vůni. To bylo jediné, co si dovolil – jinak neudělal naprosto nic, co by jeho roli zachránce mohlo jakkoli zpochybnit, všechny jeho pohyby, dotyky i pohledy byly přísně účelové.

Nakonec dívce pomohl s oblékáním – i nadále si připadal tak trochu jako lékař. Potom společně přešli do kuchyně, kde se dívka už celkem ochotně podvolila jeho doporučením: lehla si na pohovku, přikryla se a zapila horkým čajem dva acylpyriny. Vzápětí – s nedojedeným chlebem v ruce – tvrdě usnula.

*Byl jako každý silně eroticky založený člověk dvojnásob skvělý,
když viděl, že se líbí ženám.*

— ZWEIG

Probudila se po necelé hodině a mžouravě se kolem sebe rozhlížela.

„Dobré ráno,“ pravila ironicky.

Oskar, který po celou dobu, co spala, seděl téměř bez hnutí na kuchyňské židli zády k ní (pokoušel se číst, ale přečetl sotva pět stránek), se s úsměvem otočil. Byla rozespalá, ale vlasy už měla suché a do rtů se jí vrátila barva. Vypadala mnohem lépe než předtím; Oskar si s jistým překvapením uvědomil, že je vcelku hezká.

„Vypadáte líp,“ řekl. „Mnohem líp.“

„Děkuji,“ pravila skoro koketně a protáhla se. „A hlavně děkuju, že jste mi poskytnul takovej příjemnej azyl.“

Oskar měl z její proměny upřímnou radost.

„Tak, to bychom měli,“ pravil.

Podíval se na hodinky: bylo půl sedmé.

„Předpokládám ale, že vás touhle dobou už někde postrádají.“

„Ano,“ vyhrkla. „To teda postrádají.“

Oskar ji pozoroval, ale ona už nic nedodala.

„Vyjadřovací úspornost,“ pravil zvolna, „je schopnost, kterou lze u dnešní mladé ženy jen stěží docenit... Přesto byste mohla svou odpověď poněkud rozvést.“

Nyní jeho tvář zkoumala zase ona.

„Tak dobře,“ řekla nakonec. „Nikdo mě nečeká, přiznávám.“

Ale! pomyslel si Oskar. Ale!

„Sama v celém tom našem širém světě?“ řekl pochybovačně. „Chudinko...“

Dívka jmenovala zhruba patnáct kilometrů vzdálený rekreační objekt, ve kterém prý až do včerejška bydlela s několika přáteli. Ti

však včera odjeli, neboť podle televizní předpovědi se mělo pokazit počasí. Ona zůstala a dnes ráno si vyrazila na túru...

„Vy sama předpověď počasí nejspíš neposloucháte, že?“ poznamenal Oskar, ale v duchu už zvažoval důsledky její předchozí informace.

„Zkazit se to mělo až k večeru,“ hájila se.

Oskar se podíval z okna: vítr se mezitím trochu ztišil, ale stále hustě pršelo – a večer byl na spadnutí.

„Obávám se, že zde v tom případě budete muset probdít noc,“ pravil pochmurně. „Říkám *probdít*, neboť pochybuji o tom, že by vám strach z mé číhavé přítomnosti dovolil být jen na jediný okamžik usnout.“

Poprvé se pořádně usmála. Byl to milý úsměv.

„Jak jste viděl, tak před chvílí jsem ten strach docela úspěšně překonala, ne?“

Oskar si uvědomil, že si nedokáže její nahotu vůbec vybavit. Před hodinou ji vlastníma rukama svlékal – a přitom vlastně ani neví, jak vypadala, vyčítal si promarněnou šanci.

„Vy se smějete,“ řekl vážně, „ale v noci se probudíte a s hrůzou, která vám okamžitě rozšíří zorničky, zjistíte, že sedím na posteli vedle vás, ve svém stařecky páchnoucím pyžamu, a s chlípnou žádostivostí civím na vaši odkrytou nohu.“

Pobaveně si ho prohlížela.

„Mluvíte takhle vždycky?“

„Ano, mám s tím výborné zkušenosti,“ řekl Oskar. „Ironický tón navozuje pocit bezpečí a otupuje tak pozornost obětí.“

„Takže já jsem vaše oběť?“

„Prozatím jen oběť mojí *pohostinnosti*. Nechcete se se mnou něčeho napít?“

„Myslíte něčeho *pro zahřátí*?“ usmála se. „Ne, děkuju.“

„Výborně, tušil jsem, že se rozhodnete správně,“ řekl Oskar uznale. „Abstinence je něco, co lze u dnešní mladé ženy jen stěží

docenit. Kupříkladu pro mne skutečně neexistuje nic odpornějšího než pohled na podnapilou mladou ženu – nepočítám-li přirozeně pohled na rozšlápnutého šneka.“

„No tak dobře,“ smála se. „Tak se s váma napiju.“

Dívala se, jak otvírá láhev whisky.

„Chovala jsem se nemožně,“ řekla. „Omlouvám se.“

Oskar přešel její omluvu velkorysým mávnutím ruky.

„Vy jste se naopak choval... prostě skvěle,“ pochválila ho.

Přestože se Oskar ještě nenapil, v hrudi se mu už nyní rozlilo sladké teplo. Nalil skotskou do sklenek a varovně vztyčil ukazovák.

„Nechval Oskara před večerem,“ řekl. „Jmenuju se totiž Oskar.“

Chopil se skleničky a dívka ho následovala.

„Monika,“ řekla. „Tak ahoj!“

Zdálo se, že ho nezná, což bylo pro Oskara nanejvýš příjemné zjištění: nejenže se mu ani za mák nechtělo besedovat o literatuře, ale především měl v poslední době zneklidňující pocit, že se o něj všechny ty mladé dívky nezajímají ani tak kvůli němu samotnému (například kvůli tomu, jak vypadá, jak se chová nebo jak mluví), nýbrž pouze kvůli tomu, že ho viděly v televizi nebo četly jeho poslední rozhovor v Cosmopolitanu.

„Na zdraví všech zbloudilých dívek,“ pravil spokojeně Oskar.

Ta šestnáctiletá skotská, shodli se s Monikou, byla přímo neuvěřitelně dobrá.

4/

Netrpělivému lovcí se nyní zdálo, že je na čase přiblížit se ke zvěři.

— ZWEIG

Asi po půldruhé hodině, kterou strávili ve velmi příjemném rozhovoru, se k ní naklonil a zkoumavě ji políbil.

„Vzrušuje mě to obrácené pořadí,“ řekl a začal jí velmi pomalu rozepínat zip jeho vlastní teplákové bundy. „Před pár hodinami svlékání – a teprve teď první polibek. Je to mile nezvyklé.“

Hřbetem ruky se už dotýkal jejích nader, ale ona mu náhle sevřela zápěstí.

„Řekni mi,“ usmála se, „kdy tě poprvé napadlo, že mě zkusíš sbalit? Když jsi mě svlékal?“

Oskar už si byl téměř jist svým úspěchem, ale její otázka v něm znovu probudila ostražitost.

„Ne,“ řekl po pravdě. „Nebudeš mi to možná věřit, ale já vlastně vůbec nevím, jak vypadáš. Viděl jsem tě, ale ne potřebným způsobem. Samozřejmě si to vyčítám.“

„Tak kdy? Ale upřímně...“

„Když ses probudila – a bylas v pořádku. Když ses změnila z té rozmočené turistky v tuhle krásnou dívku.“

„Teprve tehdy?“ usmívala se Monika. „To mě to napadlo dřív.“

Oskar se rázem uklidnil. Vyvíjelo se to víc než dobře.

„Ano? A kdypak? Nevypadalas zrovna, že bys měla myšlenky na sex,“ prohodil.

Moničin úsměv byl stále širší.

„Když ses včera venku opaloval...“

Náhle mrštně vstala, přešla ke dveřím, otevřela je a vyšla ven na zápraží srubu. Oskar za ní nechápavě hleděl. Vzápětí se vrátila s velkým červeným batohem, z něhož s potutelným úsměvem postupně vyndala holínky, pláštěnku a příruční svítilnu.

„Můžu si do zítřka půjčit tvý šatstvo?“

Snažila se nesmát, ale koutky úst jí pobaveně cukaly.

Oskar ji mlčky pozoroval. *Kůň mého příběhu je zatraceně osedlán*, napadlo ho.

Přistoupila k oknu, vzala do ruky dalekohled a přiložila si ho k očím; i bez něj bylo vidět, že se v chatě v údolí svítí.

„Budu muset jít – vypadá to, že holky doslova hořej zvědavostí!“
pravila.

Už to nevydržela a rozesmála se.

Oskar se stále nemohl vzpamatovat.

„No,“ řekl konečně, „zdá se, že jim budeš mít co vyprávět...“

Monika mu vrátila dalekohled.

„Přijď se na nás zítra podívat – myslím víc *zblízka*,“ vyzvala ho
vesele.

Vklouzla do holínek a oblékla si pláštěnku.

„Ale obstál jsi,“ řekla.

„Obstál jsem v čem?“

„Ve zkoušce. Tvrdila jsem holkám, že budeš namyšlenej. Ten
rozhovor v Cosmopolitanu mi připadal trochu namyšlenej.“

Přistoupila k němu, políbila ho, z postranní kapsy batohu vytáhla
výtisk Oskarova posledního románu a podala mu ho.

„Napíšeš mi tam něco hezkýho?“

IKEA v naději

1/

Víkendy neměl Oskar nikdy příliš v lásce; dokonce i v době, kdy jeho manželství fungovalo ještě dobře, se v sobotu ráno občas probouzel s nepřekonatelnou nechutí být tím báječným manželem, který u snídane vtipkuje s manželkou a se synem a potom pro ně vymyslí nějaký fantastický výlet... A už vůbec neměl rád *krásné, teplé a slunné víkendy* (jak s povinným úsměvem říkávala moderátorka televizní relace o počasí), kdy se v pražských ulicích náhle vyrojily páry a rodiny oblečené tak, jako kdyby nebyly v Holešovicích nebo na Smíchově, ale na plážovém korzu někde v Bibione; barevná tílka s hlubokými průramky a krátké trenky nemilosrdně odhalovaly bledé, po zimě neopálené nohy, pihovaté paže a další kosmetické chyby. Celou tu bídu lidstva. Na jaře a v létě většina Pražáků už v pátek odjížděla na chaty a chalupy a Oskar se ženou a synem tu museli zůstat, společně s dalšími podobnými životními ztroskotanci, kteří se na chatu, natož pak chalupu, nikdy nemohli. Nahlas to samozřejmě nikdo nevyslovil (vznikla by tak s velkou pravděpodobností hádka a na hádky si na počátku víkendu bylo třeba dávat zatraceně velký pozor), ale všichni to věděli. Předstírali sice, že je všechno v pořádku, že se docela dobře baví i v Praze, ale v duchu záviděli těm, kteří se toho času opalovali na voňavém, čerstvě posekaném trávníku někde před chatou v Brdech. Pozoroval ty rodinky, bezcílně se potulující vylidněnou Prahou, už dlouhá léta: tu jejich přehnanou vděčnost za sebemenší náznak zábavy, za každého okostýmovaného tatrmána na Karlově mostě, před kterým mohli zabít deset minut zoufale se vlekoucího sobotního času, za každou opelichanou veverku ve Stromovce, kterou bylo

možno v neděli ukázat znuřeným dětem... Jako by to sám neznal. Někdy se jeho oči střetly s pohledem jiných osamocených rodin či párů: Jak proboha všechny ty strašlivé víkendy snášíte vy? ptával se jich očima Oskar. – O čem to mluví? Co má na mysli? předstírali nechápavost, ale stejně ho neoklamali.

Po rozvodu měl každý sudý víkend syna (na něhož se po oněch dlouhých čtrnácti dnech pokaždé těšil natolik, že mu pak vůbec nevadilo prodírat se s ním mezi turisty po Karlově mostě nebo špacírovat po Stromovce), ale liché víkendy byly tradičně mizerné – obzvlášť za pěkných jarních či letních víkendů, na které si z nějakého důvodu nedohodl žádný program, se mu ona stará averze připomínala s nečekanou intenzitou. Za okny jeho pracovny zářilo blankytně modré nebe, slunce propalovalo závěsy a v parku voněly kvetoucí magnólie – a on aby hnil doma? S pocitem porážky si oblékl krátké tílko a trenky a šel se zahanbeně připojit k rodinkám, procházejícím se v parku na Vyšehradě.

2/

Také na nadcházející víkend Oskar žádný program neměl, ale definitivní rozhodnutí, co bude dělat, stále odkládal; koneckonců byl počátek prosince a podle předpovědi mělo pršet, takže mohl klidně zůstat doma, aniž se musel obávat, že by ho slunné počasí lákalo k toulkám v přírodě. V pátek dopoledne si četl a odpoledne odjel do centra nakupovat vánoční dárky – odjakživa měl docela rád onu zvláštní atmosféru prosincových odpolední, kdy se už po čtvrté hodině začne snášet na město tma, přečpané tramvaje se posouvají potměšilými studenými ulicemi jako nějaká obrovská akvária a davy lidí, vracějící se teprve z práce, pokukují skrze vánočně vyzdobené výlohy hluboko dovnitř ostře osvětlených obchodů... Koupil pár drahých hloupostí, nechal si je elegantně zabalit, vrátil

se domů, udělal si vcelku ucházející večeři a potom si více než dvě hodiny četl; ke spánku se pak ukládal s uspokojivým pocitem, že tenhle víkend nezačal tak úplně špatně.

V sobotu už od rána padal z šedivého nebe sníh s deštěm a Oskar se navíc neprobudil právě v nejlepší náladě. Došel si jako každou sobotu pro noviny, ale když se na zpáteční cestě prodíral zástupem svatebčanů před radnicí (za jejímž rohem bydlel), tvářil se nasu- peně a nepřátelsky. Domů se vrátil celý mokrý. Nasnídal se, přečetl jedny noviny, uvařil si kávu, přečetl druhé noviny, ale potom začal pocítovat známou víkendovou nerozhodnost. Rukopis měl dopsaný a odevzdaný a nemělo smysl začínat teď cokoli jiného. Samozřej- mě si může hodinku či dvě dělat poznámky k příští knize nebo si číst – ale co s těmi dalšími osmi či deseti prázdnými hodinami, které zbývaly do chvíle, než si bude moci jít zase lehnout? Několikrát se prošel po bytě a potom se posadil ke kuchyňskému stolu. Pod okny začala zběsile troubit auta svatebčanů.

„Shut the fuck up!“ mumlal Oskar.

Řekl si, že by mohl odjet do IKEY a *konečně* dokoupit chybějící nábytek do dosud nezařízeného obývacího pokoje: především roz- kládací pohovku, nějaké pohodlné křeslo na čtení, možná i malý odkládací stolek a případně i stojací lampu. A nějaký menší vlněný koberec. Ten nápad ho zaujal. Vezme to jedním vrzem, předsevzal si. A může se tam vlastně i naobědvat. Představa, že by mohl velkou část soboty strávit takto *smysluplně*, ho nakonec vyburcovala z letargie. Svižně se oblékl, přinesl si staré plánky pokoje, rozkres- lené na čtverečkováném papíře, v krabici mezi náradím vyhrabal skládací dvoumetr, strčil ho do aktovky a vyrazil.

Skutečnost, že za více než pět měsíců, které uplynuly od nastě- hování do jinak vcelku pečlivě zrekonstruovaného a zařízeného bytu, nebyl Oskar schopen zařídit obývací pokoj ani tím nejnutnějším nábytkem (takže veškeré návštěvy musely přespávat mezi čtyř- mi holými stěnami na nevzhledné molitanové matraci), vcelku

výmluvně ilustrovala jeho vztah k novému bytu (a koneckonců i ke všem ostatním *životním projektům*, které se přímo netýkaly psaní): po pár měsících místy až komické euforie a pedanterie, během nichž Oskar sháněl všechny dostupné časopisy o bydlení, obcházel galerie moderního nábytku a radil se s bytovými architekty o barvě závěsů, následovala náhlá a překvapivě prudká ztráta zájmu. To, co bylo ještě včera vzrušující zábavou, se prakticky přes noc stalo obtížnou povinností. Najednou to byla nuda. Po pěti týdnech složitých úvah nad velikostí, tvarem a barvou předsíňové sestavy koupil Oskar první jakž takž slušný věšák, který mu přišel pod ruku. Lhostejně míjel trafiky s novými čísly časopisů *Bydlení a Moderní byt*. Nebydlel snad už? Bydlel, tak co... Měl koneckonců vážnější starosti než donekonečna řešit, zda koupit židle celodřevěné, nebo kombinaci dřevo–kůže, popřípadě dřevo–kov. Chtěl to mít konečně z krku. Nechtěl se už *zařizovat* – chtěl *žít*.

3/

Když ale na Zličíně vystupoval z metra, poprvé o svém nápadu zapochyboval; ze všech vagónů se hrnuly celé zástupy lidí, kteří očividně hodlali strávit pošmournou sobotu na stejném místě jako on. Parkoviště před obchodním domem bylo do posledního místa zaplněné a před otáčivými vstupními dveřmi stála dokonce fronta. Takhle si to Oskar nepředstavoval.

Více než půl hodiny se prodíral davem a prohlížel si vystavené pohovky; líbily se mu dva nebo tři typy, ale nedokázal říct, který nejvíc, a navíc se neuměl rozhodnout pro barvu potahové látky. Se stolky a křesly to bylo podobné, a kromě toho přece nemohl koupit nějaké křeslo, aniž by předtím s konečnou platností vybral pohovku; pro koberec ostatně platilo totéž. Chtěl se s někým poradit, ale všichni prodavači se věnovali někomu jinému. Prokličkoval mezi

lidmi do oddělení svítidel, ale žádná stojací lampa se mu nelíbila. Podíval se na hodinky: strávil tu už téměř hodinu, začínal mít hlad a bolely ho nohy – a neměl přitom za sebou jediný konkrétní výsledek. Rozhodl se, že si nejdříve dojde na oběd, a potom to všechno naráz rozhodne.

4/

Fronta v samoobslužné restauraci byla ještě delší než předtím fronta u vchodu. Oskar chvíli odolával pokušení všechno vzdát a okamžitě odtud zmizet, ale potom se trdnomyslně zařadil na konec; když se konečně dostal na řadu, dal si lososa se švédskou omáčkou, brokolici a bramborem a dvě sotva dvoudecové lahvičky bílého vína. Jídlo vypadalo dobře, což mu trochu zlepšilo náladu. Nikde ovšem nebyl ani jediný volný stůl, a tak po krátké úvaze zamířil s tácem k mladé dvojici, brýlatému chlapci a dívce v žlutohnědých kostkovaných šatech, kteří na rozdíl od ostatních dvojic seděli nikoli naproti sobě, nýbrž vedle sebe, takže dvě protější místa zůstala volná. Popíjeli kávu a skláněli přitom hlavy nad Oskarovi důvěrně známým čtverečkovaným papírem, po kterém mladík soustředěně posouval malé žluté obdélníčky představující jednotlivé kusy nábytku; když se jich Oskar formálně otázel, zda si může přisednout, vzhledli k němu nejprve trochu překvapeně, ale potom oba ochotně přikýkli a udělali mu na stole místo pro tác.

„Dobrou chuť,“ popřála dokonce Oskarovi dívka.

Řekla to téměř rozverně, ale zároveň postřehnutelně zčervenala, jako by tím, že na Oskara promluvila, zaskočila především samu sebe. Byla to drobná, baculatá, ale sympatická hnědovláska s veselýma očima.

„Dobrou chuť,“ přidal se mladík.

Snažil se to říct co možná samozřejmě, jenže to, co bylo v jeho hlase nakonec slyšet nejvíc, byla paradoxně právě snaha.

„Děkuji,“ usmál se Oskar.

Krátkým pohledem zjistil, že na jejich pláнку je zakreslena malá garsoniéra.

„Jak to jde?“ prohodil přátelsky a kývl bradou směrem k papíru.

„Nemůžem se vejít,“ usmála se dívka. „Znáte to.“

„Znám,“ řekl Oskar.

Byla to pravda, ale patnáct let stará: první byt, který s manželkou a synem dostali, tvořila rovněž jedna jediná místnost. Dnes bydlel sám ve velkém třípokojovém bytě – což jim samozřejmě říct nemohl.

„Ale můžem,“ namítl mladík dotčeně a posunul jeden žlutý obdélníček o několik dílků stranou. Potom se na Oskara usmál, jako by se za dívku omlouval.

„Nemůžem,“ vzdychla dívka, ale neznělo to ani trochu zklamaně; naopak se zdálo, že má z jakéhosi důvodu výbornou náladu.

Zatímco se Oskar věnoval jídlu, dvojice pokračovala v konverzaci nad plánkem. Oba sice ztlumili hlas, ale ze způsobu, jak mluvili, jak volili slova a jak se vzájemně škádlili, bylo patrné, že nezapomínají na Oskarovu přítomnost. Bylo mu to příjemné. Dojedl a dopil i druhé víno, ale ještě se mu nechtělo mladý pár opustit.

„Promiňte,“ řekl. „Budete tu ještě chvíli? Došel bych si taky pro kafe.“

„Jistě,“ řekla dívka vstřícně. „Podržíme vám místo.“

Fronta byla už o něco kratší, takže se dostal na řadu poměrně brzy, ale i tak se přistihl, že bůhvíproč pocituje netrpělivost. V jedné chvíli ve frontě postoupil na místo přímo proti chladicímu boxu s vínem – a v náhlém popudu naložil na táč tři malé láhve sektu a tři skleničky. Uvědomoval si samozřejmě jistou *vlezlost* svého nápadu, ale protože něco takového nedělal ani zdaleka poprvé, příliš ho to neznepokojovalo. Okamžik, kdy víno přinese ke stolu, bude sice trochu trapný, ale zároveň ze zkušenosti věděl i to, že když

bude v následující konverzaci dostatečně nevtrlivý a zábavný, na úvodní rozpaky se rychle zapomene a ona mladá dvojice si z jejich setkání nakonec odnese v podstatě příznivý dojem. Copak neprožil hned několik relativně dlouhých a celkem šťastných vztahů, které začaly podobně křečovitě? Neposlal snad kdysi Kamile po otrávení se tvářícím číšníkovi skleničku cinzana? Nezačal snad jeho vztah s Ivetou smutně proslulou větou *Slečno, nevíte náhodou, kolik je hodiny?* (Skutečnost, že si před vyslovením inkriminované věty hodinky sundal a položil je na bar přímo před Ivetu, stupidnost tohoto způsobu seznámení příliš neumenšovala.) Přikoupil ještě kávu a malý moučník a zadoufal, že nevinný vzhled jablečného koláče se trochu přenesení i na skleničky a láhve.

5/

Když bez jediného slova postavil táč na stůl, dívka s chlapcem – jak Oskar předpokládal – na něho hleděli poněkud užasle.

„Dovolil jsem si přinést sekt,“ oznámil jim nenuceně. „Bude se nám lépe přemýšlet.“

Krátce se na mladíka usmál, beze spěchu otevřel aktovku a rozložil na stůl svůj vlastní arch čtverečkovaného papíru s obdélníčky vystříhanými z šedivého kartonu. Udělal to zcela intuitivně, ale okamžitě pochopil, že to byl nanejvýš dobrý tah. Jednak jím částečně odvedl pozornost od své neomalenosti s vínem, a především průkazně doložil důvod svého pobytu v obchodním domě: teď vidí, že je tu opravdu kvůli nábytku, a ne kvůli tomu, aby se s někým seznamoval (na druhé straně bude muset zřejmě přiznat své tři pokoje, ale tohoto pěšce byl Oskar ochoten obětovat). S trochu parodickým soustředěním začal obdélníčky rozkládat po papíru; maličko přitom vyplázl jazyk, což dívku rozesmálo. Využil příznivé chvíle a rozlil sekt do skleniček, přičemž s hraným pohrdáním

krátce zkontroloval etiketu láhve. Pohledem, který nepřipouštěl žádné námitky, potom dvojici vyzval k přípitku.

„Na úspěšné nákupy. A na zdraví Tommelilly a Aivaku,“ plácl nazařbůh, zdvihaje skleničku, a počkal, až se dívka a chlapec napijí. „To jsou gauče,“ dodal.

„To my víme!“ smála se dívka. „Jsme tu tenhle měsíc snad po čtvrtý!“

„Podruhý,“ řekl chlapec a usmál se. „Nelži.“

„Jenže každý den doma studujeme katalog...“

Sekt byl dobrý, suchý, ale Oskar skleničku ihned odložil a vrátil se k papírkům na svém plánu.

„Tak děkujem,“ řekla dívka. „To bylo od vás moc milé.“

„Děkujem,“ řekl chlapec.

Oskar se na vteřinu či dvě zatvářil nechápavě, jako by si nemohl vzpomenout, čím si vysloužil takový vděk – a potom jen mávl rukou. To nestojí vůbec za řeč, znamenalo jeho gesto.

Se zájmem se naklonil nad plánek mladé dvojice.

„Tak šestnáct metrů?“ tipl si a podíval se na chlapce.

Bylo to stejné, jako hádat někomu věk: ve skutečnosti odhadoval jejich pokoj na víc, ale chtěl dát chlapci příležitost, aby se pochlubil.

„Devatenáct,“ řekl chlapec. „Jednadvacet s tím výklenkem.“

Objal dívku kolem ramen a ona se k němu přitulila.

„Ale ten je skoro nepoužitelný,“ řekla.

„Ani třeba na kytky?“ řekl Oskar.

Vzhlédl k nim jen krátce a vrátil se očima k plánu.

„Tohle je okno?“

„Ano,“ řekl chlapec.

„Ještě nevíme,“ řekla dívka. „Na kytky je tam tma. V tom výklenku.“

„Tma...,“ opakoval nesouhlasně chlapec a na okamžik se od dívky trochu odtáhl. „Hlavně furt nepřeháněj.“

Oskar ukázal na jeden z obdélníků.

„Tohle je asi knihovna?“

„Ano,“ řekl chlapec.

„A tohle?“ chtěl vědět Oskar.

„To je takový to dřevěný patro na spaní,“ vysvětloval chlapec.

„Tady tohle jsou schody.“

Dívka se napila.

„Na tom spíme,“ řekla.

Sama se tomu zasmála.

„Tohle je kuchyňská linka?“ usmíval se Oskar.

„Ne,“ řekla dívka. „To je jeho pokus o kuchyňskou linku. *Celý* je to jenom pokus, jak se vejít.“

Chlapec na ní ze strany vyčítavě spočinul pohledem.

„Proč?“ namítl Oskar.

Občas samozřejmě musel nesouhlasit – a tohle byla dobrá příležitost.

„Všechno tam máte,“ řekl. „A vypadá to dobře, dokonce docela prostorně. Je to účelně uspořádaný. Z toho minima jste myslím dostali maximum.“

Chlapec nedokázal skrýt, že ho Oskarovo hodnocení potěšilo.

„Jenže!“ usmívala se významně dívka. „Jenže!“

Ten tajuplný výraz jí slušel. Chlapec musel mít stejný dojem, neboť jeho tvář, až dosud většinou přemýšlivě stažená, najednou jako by roztála.

Dívka se předklonila a zakroužila nad plánkem sevřenou pěstí.

„Čárymáryfuk!“ zvolala.

Otevřela dlaň a na plánek se snesl další žlutý obdélník. Oskar se zatvářil napůl ironicky, napůl zvědavě.

„Tohle se tam nevejde?“ zeptal se Oskar. „A co je to – pokud to není tajný?“

Chlapec s dívkou si vyměnili významný pohled.

„Dětská postýlka,“ řekla dívka a začervenala se.

„Ale!“ zvolal Oskar co možná radostně, přestože se ho ta informace proti vší logice bolestně dotkla. Uchopil žlutý papírek mezi

palec a ukazováček, položil si ho na dlaň druhé ruky a zkoumavě ho potěžkal.

„Čtyři kila dvacet,“ řekl. „Kluk.“

Dívka se vděčně usmála a potom svého chlapce s mlasknutím políbila pod nožičku brýlí.

„Dětská postýlka Gög,“ řekla. „Dva tisíce dvě stě čtyřicet pět korun.“

Její pokus o vyslovení přehlasovaného ö zněl roztomile a Oskar se na ni zahleděl s jistým zalíbením. Nadra měla poměrně velká, ale břicho bylo skryto pod hranou stolu.

„Takže vám už nedoleju,“ oznámil jí přísně a dolil jen chlapci a sobě.

„Správně,“ řekl chlapec. „Děkuju.“

„To je nespravedlivý!“ protestovala dívka. „Život ženy je samá křivda!“

„My zase musíme na vojnu,“ řekl chlapec.

Oskara napadlo, zda tenhle mladíček už má po vojně; nezajímalo ho to ale natolik, aby se zeptal.

„Takže kupujete postýlku?“ řekl.

„Zatím asi jen křeslo,“ informoval ho chlapec.

„Ne. Kupujeme postýlku Gög a křeslo Öland,“ řekla dívka.

Její švédština byla téměř sexy.

„Ne,“ řekl důrazně chlapec. „V první řadě nekupujeme křeslo Öland, ale křeslo Poäng, protože to má podnožku a tobě otékají nohy.“

Jeho švédština připadalo Oskarovi mnohem méně zvukomalebná.

„Jenže když koupíme křeslo Poäng, nezbyde nám na postýlku Gög,“ přela se dívka.

Podobala se malému dítěti, které do omrzení opakuje týž úspěšný kousek – ale byla přitom natolik půvabná, že jí to Oskar rád odpustil.

„Na postýlku Gög jsou víc než tři měsíce času,“ řekl chlapec. „Nohy ti otejkaj už teď.“

„Ale pod oteklý nohy si snad můžu dát něco levnějšího než podnožku Poäng za dva tisíce tři sta čtyřicet korun.“

„Jo?“ řekl chlapec. „A co třeba? Co *konkrétně*?“

„Konkrétně třeba nějakou starou matraci z postele! Nebo dvě!“

„A kde ty matrace budeme asi skladovat?“

„Ve výklenku?“ řekl Oskar a všichni tři se tomu zasmáli.

Když dopili, navrhl chlapec, jestli si nedají s Oskarem ještě sekt; rezolutně ovšem trval na tom, že tentokrát jej dojde koupit on. Mrkl na dívku, která horlivě přikývla.

„To by od vás bylo mimořádně milé,“ pravil Oskar.

6/

„Nepleteme se, že ne?“ řekla Oskarovi dívka, když dočasně osaměli. „Jste ten spisovatel, nebo se pletu?“

„Nepletete,“ řekl Oskar, ale žádnou radost z toho neměl.

„Věděla jsem to hned od začátku,“ řekla spokojeně dívka. „Petr vás nepoznal, ale já jo.“

Oskar pokýval hlavou.

„To je... prostě skvělý,“ řekla dívka. „Že tu s váma takhle sedíme.“

„No jo,“ řekl Oskar rozpačitě a rozhlédl se. „Moc útulný to tu ale není.“

„No to ne,“ řekla dívka, ale Oskar měl pocit, že to byl poněkud vynucený souhlas.

Náhle dostal nápad – a ve stejné vteřině věděl jistě, že ho nejen vysloví, ale i uskuteční.

„A co kdybychom se přesunuli jinam?“ navrhl. „Někam, kde je to trochu útulnější?“

Dívka nechápala, co má na mysli, a dokonce zalétla očima ke svému chlapci – už stál u pokladny a platil. Oskar ho sledoval, a ve chvíli, kdy přicházel s tácem ke stolu, rázně vstal.

„Pojďte oba za mnou,“ zašeptal spiklenecky. „Následujte mě.“

Dívka na chlapce tázavě pohlédla, ale potom ztěžka vstala – těhotenství už na ní bylo opravdu znát.

7/

Odvedl je do jednoho z několika uměle vytvořených obývacích pokojů na patře; ten, který vybral, tvořily v podstatě jen dvě červeně natřené stěny ve tvaru písmene L: podél delšího ramene stála poloprázdná bílá knihovna, osvětlená několika bodovými reflektory; po policích bylo naaranžováno několik švédsky psaných knih a na pojízdném televizním stolku stála maketa televizoru. Na kratší stěně visela reprodukce obrazu Paula Kleea; pod ním byla sytě žlutá pohovka (jedna z těch, o které Oskar předtím uvažoval) a naproti ní stál malý konferenční stolek s vázou plnou umělých růží a dvě stejná červená křesla. Jediné volné místo v rohu zabírala prosklená černá vitrína s několika sadami skleniček; ošlapanou dřevěnou podlahu částečně zakrýval černý koberec s moderním vzorem.

„Pojďte dál a posaďte se,“ řekl Oskar. „Omluvte ten nepořádek.“

Přistrčil dívce jedno z křesel a pomohl jí usednout; potom k ní přitáhl i druhé křeslo, s kamenným výrazem v obličeji vyčkal, až se dívka se smíchem vyzuje, a podsunul jí je pod nohy coby podnožku. Vzal od chlapce táč, postavil jej na konferenční stolek, otevřel obě láhve a rozlil je do skleniček. Zástupy lidí procházející uličkou ho pozorovaly – někteří s pobavenými sympatiemi, jiní nechápavě nebo i pohoršeně – ale teď už nebylo možné přestat. Sedl si vedle chlapce na pohovku, přitukl si s ním, napil se a spokojeně se rozhlédl.

Občas – zejména když pil – takovéhle věci dělal. Téměř vždycky ho to později mrzelo, ale to nyní nebylo důležité. Nyní měl skvělou náladu. Připadal si vtipný a šarmantní.

„Máte to tu opravdu hezké,“ řekla vesele dívka.

Cítila ale, že ji lidé pozorují, a celá zrudla.

„Děkuji,“ řekl Oskar. „Ještě musím koupit nějaké obrazy.“

„Líbí se mi váš nábytek,“ řekl chlapec. „Můžu se zeptat: není náhodou z IKEY?“

Zdálo se, že i on se dobře baví. Oskarovi byl čím dál sympatičtější. Dívka se svých rozpaků dosud nezbavila, ale jinak vypadala rovněž šťastně.

8/

Oskar právě otvíral nové dvě láhve, které před okamžikem přinesl, když se dostavil jakýsi postarší prodavač v modrém firemním plášti; s úšklebkem pohlédl na stůl plný sklenic a láhví a oznámil jim, že *tohle je zakázáno* a že budou muset odejít. Oskara to ovšem ani v nejmenším nevyvedlo z míry.

„Mýlíte se,“ pravil s přátelským úsměvem, sklenici v ruce. „Vyzkoušet si vystavený nábytek je samozřejmě zákazníkům dovoleno. Nechcete si mimochodem s námi připít?“

Prodavač poněkud znechuceně odmítl a potom už docela příkře řekl, že na vystavené exponáty je sice možné si zkusmo sednout, ale to prý neznamená, že na nich může někdo sedět celé hodiny, a navíc v nich popíjet alkohol přinesený z restaurace; čili je prý všechny znovu žádá, aby laskavě odešli a hlavně nezapomněli odnést ty flašky a vrátit to sklo.

Jeho tón dívku polekal, takže sundala nohy z křesla a chystala se vstát, ale Oskar ji gestem ruky zarazil.

„Hodlám tuto pokojovou sestavu tady synovi a snaše koupit,“ oznámil prodavači a vzal přitom chlapce kolem ramen.

Prodavač zavrtěl odmítavě hlavou; Oskar si všiml, že má kulatá záda. Kolem se už začínal utvářet hlouček lidí, kteří vznikající konflikt se zaujetím sledovali. Dívka očima směřovala kamsi na černý koberec.

„Nestačí jim proto vyzkoušet si, jak se v tomto pokoji *sedí*,“ pokračoval Oskar. „Je snad přirozené, že si chtějí zároveň vyzkoušet, jestli se v něm dá i *žít*.“

Několik lidí se hlasitě zasmálo a Oskar směrem k nim pozdvihl svou skleničku.

„Jasně,“ řekl prodavači chlapec. „To snad chápete, ne?“

Prodavač si je měřil už vysloveně nepřátelsky.

„Můžete mi teda říct, co *konkrétně* hodláte koupit?“ zeptal se podezíravě.

„Zcela konkrétně tuto pohovku, jmenuje se tuším –“

Oskar udělal pauzu a obrátil se očima o pomoc k dívce.

„Karlshamn,“ zasmála se.

„Správně. Karlshamn,“ řekl Oskar a ukázal prstem na potah.

„V této příjemné žluté barvě. Dále pak tento praktický konferenční stůlek a určitě také dvě křesla, konkrétně –“

„Moment,“ přerušil ho prodavač. „Budete platit kartou – nebo hotově?“

Výhružně Oskara pozoroval.

„Kartou, prosím,“ řekl Oskar co možná mile.

Prodavač se beze slova otočil a pomalu, důstojně zamířil k nejbližší přepážce.

„Neunáhleme se v úsudku,“ řekl Oskar chlapci. „Je to bezesporu milý člověk – možná má jen za sebou těžký den.“

„Asi není zvyklej –,“ řekl chlapec a vyprskl smíchy; chvíli trvalo, než se ovládl. Nevypadal přitom zrovna půvabně, ale dívka ho pozorovala očima naplněnými láskou.

„– na moderní formy nákupu,“ dokončil chlapec.

„Taky mám ten dojem,“ souhlasil Oskar. „V tomto ohledu mu očividně ujel vlak.“

Prodavač se vrátil s jakýmsi poznámkovým blokem; prodavačka sedící za přepážkou Oskara zachmuřeně sledovala.

„Takže jste říkal pohovku Karlshamn. Dvoustupňovou? Troj-
stupňovou? Rozkládací? Nerozkládací? Jakou?“

Oskar se musel soustředit, ale na jeho obličeji nebyla tato du-
ševní námaha vůbec znát.

„Dvoustupňovou, rozkládací,“ řekl. „V této barvě.“

Prodáváč nahlédl kamsi do bloku.

„Třicet čtyři tisíc šest set devadesát,“ řekl triumfálně.

„Tak vysoká kvalita za tak nízkou cenu?“ opáčil Oskar udiveně.

„Chcete ji, nebo ne?“

Oskar se zatvářil nechápavě.

„Samozřejmě, že ji chci. Myslíte, že si dělám legraci?“

Zatímco si prodáváč dělal jakési poznámky, dívka Oskara
s obavou pozorovala.

„Potom jste říkal tenhle konferenční stůl?“

„Ano,“ řekl Oskar a podíval se tázavě na dívku, ale ta provinile
pokrčila rameny.

„Tento konferenční stůl Olaf,“ zkusil to Oskar. „Říkám to správně?
Nebo snad Malström?“

„Jussi,“ řekl prodáváč chladně a znovu si udělal poznámku. „A pak
to byly tyhle dvě křesla, že jo?“

„Nikoli,“ pravil Oskar. „*Jedno* tohle křeslo, v této červené barvě –
a potom jedno křeslo Poäng s podnožkou. Bavlněný potah. Barva?“
otázal se chlapce.

„Bílá,“ řekl chlapec rozhodně a pohlédl na dívku.

„Bílá,“ řekl Oskar prodáváči.

„Ale to nám nezbyde na postýlku Gögl!“ protestovala chabě dívka.

„Myslím, že zbyde,“ pravil Oskar. „Křeslo Poäng s podnožkou
s dovolením platím já.“

Chlapec s dívkou se na sebe podívali.

„Ale to přece nejde,“ řekla dívka.

„Obávám se, že už jsem se rozhodl,“ řekl Oskar.

„To nejde,“ řekl chlapec. „Vážně.“

„Trvám na tom,“ řekl Oskar rezolutně a obrátil se k prodavači.
„Mohl byste mi to prosím všechno sepsat?“

„Následujte mě,“ řekl otráveně prodavač.

Pochopil už, že to Oskar s koupí nábytku myslí vážně, a jeho bojové odhodlání se vytratilo; nyní vypadal už jen unaveně. Oskarovi ho začalo být líto.

„Ty sklenice a láhve samozřejmě odneseme,“ ujišťoval ho.
„Slibuju.“

9/

U pokladen nábytek zaplatil a u vedlejší přepážky si pak všichni sjednali odvoz. Dívka, která si zřejmě v nestřežené chvíli vyžádala chlapcovu peněženku, se Oskarovi pokusila příslušný obnos vnutit.

„Ale no tak,“ napomenul ji Oskar. „Nezlobte mě.“

Poprosil ji, ať jeho úmysl koupit jim křeslo nedramatizuje – ujišťuje ji, že pro něj ona malá částka rozhodně nepředstavuje žádnou finanční oběť, zatímco jim snad trochu pomůže odlehčit rodinný rozpočet; sám to moc dobře zná. Měl by k ní ale jinou prosbu.

„Jakou?“ řekla dívka dychtivě; vypadalo to, že mu je ochotna splnit jakékoli myslitelné přání.

„Myslíte, že bych si mohl sáhnout?“ řekl Oskar a ukázal na její vyklenuté břicho, napínající kostkovanou látku šatů.

„Jasně!“ řekla bez váhání dívka, ale poněkolkáté zčervenala.

„Můžu?“ řekl Oskar chlapci, který s přehnanou ochotou přikývl.

Oskar natáhl ruku před sebe a vyčkával; dívka ho vzala za zápěstí, položila mu ruku na břicho a přikryla ji svou nepatrně zpocenou dlaní.

I přes látku šatů cítil Oskar tělesné teplo, sálající z napnuté kůže. Zavřel oči. V duchu si připomněl, kolik je synovi – takže tohle zažil naposledy před čtrnácti lety.

„Kope?“ zeptal se chlapec, ale Oskar neodpověděl, pouze otevřel oči.

Dívka s úsměvem zavrtěla hlavou.

„Děkuji,“ řekl Oskar. „Bylo to moc krásné.“

Dívka se nesměle dotkla prsty jeho tváře.

„My děkujem,“ řekl chlapec.

Oskar jim dal vizitku, ale sám nejlíp věděl, že je to jen bezobsažné gesto; odpoledne, které s nimi strávil, bylo příliš jedinečné, aby se mohlo ještě někdy zopakovat. Teď budou mít jiné starosti, a i kdyby se nakrásně ozvali, zastihnou ho bezpochyby už v docela jiné náladě než dnes, a ona si s ním navíc bude chtít povídat o literatuře...

„Bylo to prima odpoledne,“ řekl a oběma podal ruku. „Mějte se hezky. A klidně se někdy ozvěte.“

„Ozveme se,“ řekla dívka.

Ve tváři měla podivně starostlivý výraz.

Když vyšel otáčivými dveřmi ven do tmy a zamířil k zastávce autobusu, potěšeně si uvědomil, že nábytek přivezou již zítra – byla zde tudíž naděje, že jeho vybalování a rozmísťování mu snad aspoň částečně zaplní onu obvyklou nedělní prázdnotu, která už na něho doma číhala.

Fiacolata

1/

Za sedm týdnů jejich tajného vztahu to byla první společná noc, takže si nemohli dovolit ztrácet čas: svlékat se začali už na chodbě. Do pokoje se připotáceli téměř nazí, s dvěma překážejícími chumly šatstva v náručích. Oskar padl zády na postel a Monika se nad něho obkročmo postavila; vzepřel se na lokti a volnou rukou si ji stáhl na obličej. Ona ani on, jak si svěřili později, dosud nic podobného nezažili. Monika se vzpínala nad jeho ústy a křičela tak silně, jako kdyby se ve studené řece pod okny hotelového pokoje právě topil její čtyřletý syn.

Tahle jediná noc způsobila, že se v příštích dnech a týdnech oba přestali kontrolovat: Monika o Oskarovi pod nejrůznějšími záminkami mluvila přímo před Kamilem, svým manželem a Oskarovým dlouholetým kamarádem (nemůže si prý pomoci, vysvětlovala zděšenému Oskarovi, někdy prostě *musí* jeho jméno vyslovit...), a Oskar zase nevysvětlitelně často Monice telefonoval, doufaje přitom, že Kamil nebude doma. Jednou se neovládli vůbec a v pravé poledne se líbali v přeplněné městské kavárně.

Výsledek se dostavil: oba začali mít nepříjemný pocit, že Kamil cosi tuší. Oskar ho měl upřímně rád a představa, že ho přítel byt' jen podezírá, byla pro něj nesnesitelná. Začali si tedy dávat pozor. Během příštích čtrnácti dnů měli pouhé dvě krátké schůzky a jednou se zcela náhodně setkali v samoobsluze Meinl (kde se pak k sobě tiskli – s kamennými výrazy v obličejích – ve frontě před pokladnou). Venku před obchodem, celá zoufalá, že se nemohou více vidět, vyslovila Monika onen nápad: jedou v únoru s Kamilem, Richardem a jeho ženou do Dolomitů lyžovat – ať jede Oskar s nimi.

Troufalost jejího návrhu vyrazila Oskarovi dech.

„To je čiré šílenství,“ řekl. „Já sám s váma?“

Monika mu odhodlaně hleděla do tváře. Lidé s plnými nákupními taškami je museli obcházet.

„Vezmeš některou z těch svých *holek*,“ řekla stroze, ale do očí se jí přitom nahrnuly slzy.

Tohle je možná nejlepší ženská mého života, uvědomil si Oskar. Jenomže patří někomu jinému.

2/

Společná dovolená – ukázalo se brzy – nebyl šťastný nápad. Oskar vzal s sebou Evu, docela hezkou a navíc celkem chytrou devatenáctiletou studentku, s níž se kdysi seznámil po jednom z autorských čtení; choval se k ní co možná mile, na pokoji si ji občas vesele dobíral, ale žádnou velkou lásku k ní necítil. Nejspíš vůbec nic nepoznala, ale přesto si vyčítal, že ji do toho zatáhl. S Monikou se nyní viděli šestnáct hodin denně: společně snídali, obědvali, koulovali se a dokonce spolu občas jezdili na vleku, kde se pokradmu dotýkali zkřehlými prsty, ale paradoxně se cítil spíš hůř než líp. Monice pod lyžařskou čepicí pokaždé slehl účes a nos měla od mrazu komicky červený, ale Oskarovi připadalo, že nikdy ve svém životě nepoznal krásnější ženu. Každý večer, když s Evou po boku vcházel do hotelové jídelny, ze všeho nejdříve vyhledal Moniku očima; když bylo její místo u stolu dosud prázdné, žaludek se mu sevřel žárlivostí a steskem. Za chvíli s Kamilem přišla – v čistém tričku, s čerstvě umytými, často ještě vlhkými vlasy, ústa lehce obtažená rtěnkou... Oskar ztrácel řeč a krev mu nezadržitelně stoupala do tváří.

Předposlední den se Kamil Moniky zeptal, jestli není zamilovaná.

Jak na to proboha přišel? pravila Monika *pobaveně*, ale srdce se jí poplašeně rozběhlo. Kamil pokrčil rameny: Vypadá prý tak, řekl suše.

To bylo všechno, ale Oskara to upřímně vyděsilo. Slíbili si, že se pokusí vzpamatovat. Čím neopatrnější byli v minulých dnech, tím přesvědčivější musí být nyní jejich herecké výkony. Přísahali si, že si dají maximálně záležet.

3/

Závěrečný den byla na programu *fiacolata*, večerní lyžování s horáckými pochodněmi. V pět odpoledne vyjeli společně s průvodkyní a ostatními účastníky zájezdu poslední lanovkou do jedné z několika chat na samém úpatí ledovce, kde byla přichystána slavnostní večeře. Po večeři pili *chianti* a čekali na tmu. Víno bylo dobré a nálada u stolu překvapivě uvolněná, ale Oskar umíral láskou.

Něco takového zažil v životě jen jednou – v osmnácti se Zuzanou. Od té doby se mu nikdy nic podobného nestalo. Nyní, v pětatřiceti, tím tedy procházel podruhé. Pokoušel se to vysvětlit alespoň jakž takž logicky, ale ani poté, co sečetl sklenice dosud vypitého vína, dny své sexuální abstinence, útulnou atmosféru téhle vysokohorské chaty plus příslušný sentiment plynoucí ze skutečnosti, že jde o poslední večer na tomto zájezdu, si nedokázal racionálně vysvětlit, proč se v něm při každém pohledu na Moniku neustále všechno svírá a proč se mu – prokristapána! – dokonce třesou ruce. Napadlo ho, jestli to třeba nemůže souviset s nadmořskou výškou, a připomněl si jakousi školní fyzikální úlohu, v níž šlo o to, jak dlouho se vaří hrách v nížině a jak dlouho na horách. Znovu na Moniku pohlédl, přestože věděl, že se na ni dívá příliš často: s předstíraným zájmem naslouchala další Kamilově lyžařské historce. Zatímco ji pozoroval, konsternovaně si uvědomil, že kdyby měl najít větu, která co nejpresněji, co nejpravdivěji vystihne jeho momentální psychický stav, bylo by to nejspíš ono idiotské klišé *samou láskou by ji nejraději snědl*. Vzpomněl si, že když mu kdysi jedna dívka tuhle

větu řekla, cítil – přestože to chuděra nejspíš myslela upřímně – pouze posměšnou, podrážděnou nechut' (a když ho pak skutečně bolestivě kousla a on navíc uviděl na svém rameni její sliny, musel se ovládnout, aby ji neuhodil). Nyní to byl on sám, kdo celou svou bytostí toužil jemně kousnout do té napnuté tepny na Moničině krku, kdo toužil ochutnat její štíhlé prsty, dát si do úst ty tmavé vlnité vlasy, dýchat do toho malého zčervenalého ouška pod nimi, olízat její obočí a ta chvějící se oční víčka, líbat ty maličké nosní dírky, sát její jazyk a dokonce i vdechovat vůni těch tmavých obloučků v jejím podpaží, přestože tohle bylo místo, které Oskara odjakživa spíše odpuzovalo. Musí v tom být nějaká chemie, říkal si.

„Jste tu duchem s námi, Mistře?“ uslyšel náhle Kamila. „Nebo snad řešíte nějaký závažný umělecký problém?“

Všichni včetně Moniky na něho pobaveně hleděli.

„Řeším,“ vzpamatoval se Oskar, „právě v duchu úlohu, zda se hrách uvaří rychleji v nížině, nebo na horách.“

Společnost u stolu již byla v náladě, při níž takovéto věty vyvolávají nezamýšlené, ale o to spontánnější veselí.

„Hrách?!“ smál se Kamil.

Monika se také smála, ale její tváře byly rozpálené. Nepatrně se na židli posunula a dotkla se pod stolem Oskarovy nohy. Byla jen v punčocháčích a teplo, které z jejího lýtka začalo okamžitě sálat, Oskara vzrušilo.

„Nebo fazole, cokoliv,“ vysvětlil Kamilovi soustředěně. „O to nejde. Jde samozřejmě o ten proměnlivý bod varu. Úplně jsem zapomněl, jak to vlastně je.“

„Rychlejc se uvaří na horách!“ řekl Richard a zasmál se. „Právě proto na horách sejou hrách!“

Stejně jako ostatní, i on už byl trochu opilý.

„Blbost,“ řekl Kamil. „Dřív se uvaří v nížině.“

Jejich polemika se brzy rozšířila i na další fyzikální zákony a pravidla: na bod varu různých kapalin, na problém přetížení

v závodních automobilech a kosmických raketách a zejména pak na problém odstředivé síly při carvingu. Carvingové lyže, tvrdil Kamil, umožňují teoreticky provést úplný obrat o tři sta šedesát stupňů.

„Blbost,“ smál se Richard.

„To teda není blbost,“ trval na svém Kamil.

Oskara napadlo, že na to, aby si s Monikou mohli padnout do náruče, by jim bohatě vystačil obrat podstatně menší.

„To je totální kravina!“ opakoval Richard.

„Přimlouval bych se, abychom téma odstředivých sil při carvingu považovali pro tuto chvíli za vyčerpané,“ řekl Oskar. „Navrhuji, abychom se nyní pro změnu věnovali dostředivým silám vznikajícím při pettingu.“

Od všech tří přítomných žen se jeho návrhu dostalo vděčného souhlasu. Kamil na Oskara zpříma pohlédl.

„A co kdybychom se pro změnu věnovali dostředivým silám, které vznikají při setkáních s partnerkami či manželkami kamarádů?“ navrhl.

Nespouštěl z Oskara svůj zrak, ale Oskar se tvářil lhostejně.

„Partnerky a manželky kamarádů?“ zopakoval s ledovým klidem.

„Partnerky a manželky kamarádů jsou pro mě tabu. Tečka.“

„Neříkej,“ řekl Richard.

Samozřejmě, pravil Oskar. Tohle předsevzetí si prý dal už před lety. Neučinil tak ovšem z žádných takzvaně morálních principů à la *nepožádáš manželky bližního svého* – říká to proto, aby ho snad Richard nebo Kamil nepodezírali, že nadřazuje uspokojení ze života v pravdě nad orgasmus.

„Takovej idiot zase nejsem,“ prohlásil. „Kam se hrabe pravda na pořádnou šukačku.“

Všichni včetně Kamila se smáli. Ve smíchu Moniky bylo cosi navíc.

Na nějaká morální přikázání samozřejmě kašle, pokračoval Oskar. Ověřil si prý už dávno, že na světě existují v podstatě pouze

dva typy lidí: ti, pro které je jednodušší ona příkázání dodržovat, a ti, pro které je jednodušší je porušovat. Připouští, že on sám patří k onomu druhému typu. Jestliže se tedy rozhodl, že manželky svých bližních *vynechá*, dělá to tedy z úplně jiného než morálního důvodu.

V tomto momentě udělal Oskar pauzu.

„Umíráme zvědavostí,“ řekl Kamil.

„Měl jsem za život přece jen dost pletek se ženskýma, a to mne naučilo vážit si přátelství mezi mužem a mužem. Tento vztah *nepocákaný blbstvím erotiky*,“ zdůraznil Oskar, „je jediná hodnota, kterou jsem v životě poznal.“

„To napsal kdo?“ zeptala se Eva.

„Kundera,“ řekl Oskar. „Ale já si to myslím taky.“

„Feministky by tě za tohle zastřelily,“ řekla Monika. „Tebe i Kunderu.“ Oskar na ni pohlédl.

„Zabít nás můžete, ale pravdu neumlčíte,“ pravil.

„Takže to je ten důvod?“ řekl Kamil.

Oskar se mu podíval do očí.

„To je *hlavní* důvod,“ řekl a obrátil se na Richarda: „Pak jsou tu ještě další důvody. Všichni například víme, že spát s manželkou přítele znamená mimo jiné dozvědět se o něm všechny intimní detaily – a já je znát nechci. Asi bych opravdu nedokázal snést, kdyby mi kupříkladu Monika začala v posteli vykládat, že tady Kamil při orgasmu vykřikuje *Ano, veverko, ano!* Myslím, že by tím mé přátelství s Kamilem poněkud utrpělo. Jsou zkrátka věci, které na své kamarády vědět *nechci*.“

„To je vůl!“ smál se Richard.

Také Kamil se zdál být pobaven.

„A co teda ten petting?“ řekla Eva. „Nějak jsme to zamluvili.“

„Petting?“ řekl Oskar. „Tady je podstatné vědět, že při pettingu vás odstředivá síla může otočit až o tři sta šedesát stupňů...“

„Připíjím na petting!“ smál se Kamil. Příliš prudce zdvihl skleničku, takže trocha vína vyšplouchla na stůl.

„Na petting!“ zvolala Eva.

„Na petting a *na hrách!*“ doplnil Oskar.

Lidé u sousedních stolů se k nim už začínali otáčet.

„Jestli nevstanu teď hned, tak se počůráám,“ řekla Monika a vstala.

„Nevstávej,“ řekl Richard. „Miluju pissing.“

Když se protahovala kolem opěradla Oskarovy židle, na zlomek vteřiny se přitiskla klínem k jeho rameni. Oskar si nedokázal pomoci a zavřel oči. Eva si ho ale všimla.

„Co je ti?“ zeptala se.

„Chce se mi šíleně na záchod, ale nemůžu,“ řekl Oskar.

Ukázal prstem přímo na Kamila.

„Když půjdeme s Monikou společně, tenhle bílej Othello ji uškrtí.“

„Jen klidně běž, ty kecko,“ řekl Kamil.

„Kdepak,“ vrtěl hlavou Oskar. „Radši to vydržím.“

Monika ho ale uchopila za kšandy šponovek a vytáhla ho ze židle nahoru.

„To teda pěkně riskujeme,“ řekl Oskar.

Na nohou měli tak jako ostatní těžké lyžařské boty, takže se pohybovali s příslušnou toporností. Za druhým ohybem chodby se ohlédl.

Oskarův ironický výraz byl ten tam. Najednou vypadal zcela vyčerpaně. Zničeně.

„Miluju tě,“ šeptala mu. „Slyšíš? Miluju tě! Na ničem jiném nezáleží.“

Pohladila ho vroucně po tváři, ale Oskar nereagoval.

Díval se přímo před sebe.

„Připadám si jako naprostá svině,“ šeptal jakoby užasle. „Netušil jsem, čeho jsem schopnej. Tohle už je skutečný *dno*. Dno kurevství.“

Začala ho líbat a on ji k sobě přitiskl.

„Panebože,“ šeptala. „Osmá třída! To je hrůza! To je taková krása! Nevydržím to, slyšíš mě?“

Oskar jí tvrdě přitlačil ukazováček na rty a ona mu ho skousla. Bolelo to a na prstě mu zůstaly její sliny, ale tentokrát měl Oskar

pocit, že nezažil nic slastnějšího. Popadl její tváře do dlaní a přinutil ji, aby se na něho podívala.

„Něco takovýho,“ řekl naléhavě, „jsem poprvý a naposledy zažil v osmnácti. Věříš mi to? Věříš mi to?!“

Vážně pozorovala jeho obličej.

„Věřím ti to.“

Znovu se zoufale objali.

„Už jsem taky přestávala věřit, že se mi to ještě někdy stane,“ šeptala mu překotně do ucha. „Ale stalo se to. Jsem zamilovaná! Zamilovaná! Co budeme dělat? Řekni něco!“

Tiskli se k sobě, ale po chvíli se na dámské toaletě ozvalo charakteristické zachřestění přezkáčů. Poodstoupil od ní a otočil se směrem do sálu, odkud se zřetelně ozýval Kamilův smích. Průvodkyně, ztěžka vycházející ze dveří toalety, jim věnovala tázavý krátkozraký pohled, který se poté, co je poznala, změnil v profesionálně bodrý úsměv.

„Všechno v pořádku?“ zeptala se.

„Prosím?“ řekl Oskar nepřítomně.

Dvěma prsty se dotýkal rtů.

„Je všechno v pořádku?“

„Ano, díky.“

„Večeře vám chutnala?“

„Ano. Bylo to dobré.“

„Asi tak za půl hodinky to vypukne.“

Oskar ani Monika nechápali.

„No fiacolata prece...,“ řekla průvodkyně s udiveným úsměvem. „Ta noční jízda s pochodněmi.“

„A potom?“ řekla Monika. „Co bude *potom*?“

Najednou vypadala jako nešťastné, zklamané dítě, které na školním výletě reklamuje u učitelky předem stanovený program.

„No potom šupem do autobusu a tradá domů. Příjezd do Prahy je v ranních hodinách, ale to záleží i na situaci na hranicích. Ale to už prece všechno víte, ne?“

Jakoby nesouhlasně zavrtěla hlavou, a utírajíc si mokré ruce o černé šponovky, kolébavým krokem je hlučně opustila.

„Už to vypuklo,“ řekl Oskar. „Myslím, že už to vypuklo.“

4/

Mezi světle šedými oblaky částečně prosvítal měsíc, ale i tak byla tma o něco hlubší, než Oskar čekal. Mrzlo. Pochodně byly vyrovnané podél kamenné zdi srubu; chatařův syn je postupně zapaloval a rozdával přítomným. Všichni si radostně nasazovali čepice a rukavice a spěšně si připínali lyže, ale Oskar náhle nebyl schopen pohybu. Stál, lyže a hůlky v rukou, a třásl se zimou. Všechno mu to připadalo zcela nesmyslné, pitomé: všechny ty drahé lyže, ty pestrobarevné kombinézy, i ty jeho svítivě žluté boty... Připadal si jako kašpar.

Eva přivezla dvě hořící pochodně. Rezignovaně od ní jednu převzal.

„Grazie,“ poděkoval. „Grazie.“

Řekl to takovým způsobem a s takovým výrazem v obličeji, že Eva jen zavrtěla hlavou a bez jediného slova vyrazila napřed. Očividně už ho má plné zuby – a bůh ví, že má na to svaté právo. Kamil s Richardem a jeho ženou se s hulákáním rozjeli za ní. Oskar téměř pohrdavě pozoroval jejich efektně vykružované obloučky, přestože celý předchozí týden dělal na sjezdovce denně totéž. Monika na něho smutně pohlédla a potom se pomalu vydala za nimi. Pochodeň držela co nejdál od těla, zcela nezúčastněně; připomínala tak trochu nekuřáka, který musí někomu na chvíli podržet cigaretu. Oskar se za ní díval, ale po chvíli už neviděl nic než poletující světélko. Všiml si, že kapky hořícího parafínu mu na několika místech propálily rukavici a rukáv bundy, ale neudělal vůbec nic. Po chvíli se pomalu rozjel; zůstal v postoji, v jakém předtím po celou dobu stál, bez potřebného předklonu, a nepřinutil se dokonce ani pokrčit kolena, takže každá nerovnost jím otřásla a on ucítil bolestivé píchnutí v namožených

zádech. Občas přibrzdil, aby nespádl, ale většinou se jen lhostejně smýkal dolů po hranách. Lyžoval dobře a rád (koneckonců celé mládí lyžoval závodně), ale nyní jako by si zakázal pocítit sebemenší radost z pohybu, udělat byť jen jediný dokonalý oblouk – jako kdyby se bál, že by tím zradil i to úplně poslední, co ještě nezradil.

V příští zatačce nad temnou hranicí lesa si všiml osamocného světla.

Dole pod lesem blikotal celý roj.

Stáli proti sobě, prudce oddychovali a plameny osvětlovaly jejich nešťastné tváře.

„Polib mě,“ řekla Monika. „Polib mě.“

Oskar podruhé toho večera zavřel oči. Potom je otevřel a pohlédl dolů. Světélka se shlukovala.

„Uvidí nás,“ řekl.

Monika udělala několik nesmyslných pohybů.

„Zahodím to!“ zvolala. „Já už tu zasranou věc nechci!“

Než stačil cokoli udělat, zastrčila pochodeň do sněhu. Zasyčelo to.

„Zahod' to,“ poručila mu. „Zahod' to, rychle!“

„Neblázní,“ hlesl. „To je šílenství.“

Začala si rozepínat kombinézu, ale nespouštěla z něj oči.

„Dělej!“

Odepla si rázně lyže, vytrhla mu pochodeň z ruky a odhodila ji směrem k lesu.

Okamžitě je obklopila tma. Nezvratnost toho, co provedli, je vyděsila. Rozhlíželi se kolem a snažili se očima proniknout tmě. Udělala potřebné dva kroky, zhroutila se do jeho náruče a začala ho líbat – takovým způsobem, jako kdyby to bylo naposledy. Oskar si strhl rukavice, vedral se jí pod svetr a pod tričko a bezmála surově jí začal mačkat ňadra. Vycházela mu tělem vstříc – ale pak se mu náhle vymanila. O krok ustoupila, podívala se na něho, upravila se, přidržela se jeho ruky, aby neztratila rovnováhu, a rychle si nazula lyže.

Dolů sjížděli v opatrných, ale dokonale vykroužených obloucích.

Psychologie jeřábníka

1/

Oskar chodil cvičit dvakrát týdně, pokud možno kolem poledne, protože v té době býval v posilovně téměř pokaždé sám, což mu nanejvýš vyhovovalo. Měl rád, když se mohl v klidu převléknout v prázdné šatně, rozsvítit si v sále, počkat, až všechny zářivky postupně naskočí, a založit si do magnetofonu oblíbenou kazetu. Především však měl celou posilovnu jenom pro sebe, a nemusel tudíž čekat, až se místo na jednotlivých nářadích uvolní, nebo shánět hadr a s potlačovaným odporem utírat z černé koženky čísi pot; navíc měl záruku, že k němu právě ve chvíli, kdy se pokouší dostat nad hlavu osmdesátikilovou činku, nepřistoupí některý z přítomných mladých svalovců, který ho nešťastnou náhodou poznal, a nebude se ho ptát, zda jsou jeho romány *hodně autobigrafické*.

Když ale vstoupil do šatny dnes, na jednom z věšáků už viselo dámské oblečení: semišová bunda, džínsy, krátké černé tričko a černá podprsenka. V tělocvičně se svítilo a hudba, kterou bylo odtud slyšet, se Oskarovi nelíbila. Nepatrně ho to rozladilo. Pomaleji než jindy se převlékl do volných tepláků a bílého trička s nápisem *NEW YORK RANGERS* (které nenosil nikam jinam než právě sem) a zapnul si bederní pás. Krátce pohlédl na černou podprsenku, natáhl si kožené rukavice bez prstů, vzal plastickou láhev s minerálkou a vstoupil do sálu. Na bližší ze dvou krátkých sklopných laviček seděla přibližně dvacetiletá světlovlasá dívka a v poněkud bezradně svěšených bleďých rukách držela dvoukilové jednoručky; na sobě měla přiléhavý černobílý úbor, hodící se spíše na aerobic než do posilovny a odhalující její ne úplně štíhlé břicho; členka v jejích vlasech byla rovněž černobílá. Oskarův příchod pozorovala v protilehlém zrcadle.

„Ahoj,“ řekl přátelsky a kývl hlavou.

Otočila se na něho tak, jako by to byl on, kdo je tu nežádoucím vetřelcem; její pohled vzbudil v Oskarovi na okamžik dojem, že nevstoupil do posilovny, nýbrž – jakýmsi nevysvětlitelným omylem – do čekárny gynekologické ordinace.

„Ahoj?“ řekla s tázavě zdviženým obočím. „Ne *dobry den*?“

Oskar se na ni překvapeně podíval.

„Tady si všichni tykají,“ řekl. „Ale jestli vám to vadí, tak teda *dobry den*.“

Lhostejně ji minul a přešel do druhého sálu. Přesvědčil se, že na něho dívka v žádném zrcadle nevidí, a začal se navyklým způsobem rozcvičovat, ale nějak to nebylo ono. Věděl proč. Nevadilo mu potit se a hekat vedle ostatních stejně zpocených a stejně hekajících *klu-ků* (těchto obvyklých začátečnických zábran se zbavil ještě téhož dne, kdy ho sem před třemi lety poprvé přivedl bratranec), ale před *dívkami* nikdy necvičil příliš rád. Měl v jejich přítomnosti pocit narušené intimity – stejně jako například v kadeřnictví, když musel sedět mezi tolika ženami s mokrou, potupně zplihlou hlavou, a ke všemu bez brýlí. V posilovně to bylo podobné. Nechtěl, aby dívky viděly jeho obličej zrudlý námahou nebo dokonce stažený křečí, a tak si na činky nasazoval lehčí závaží než obvykle, námahu spíše předstíral a po každém cviku ve svém obličejí pečlivě obnovoval onen posměšně sebeironický výraz à la *Co tu proboha vlastně dělám?*, který sice možná působil sympaticky, nicméně byl zcela neupřímný, neboť pravidelné cvičení se pro Oskara už dávno stalo přinejmenším pevným zvykem, ne-li přímo potřebou.

Pozměnil v duchu zamýšlenou sestavu cviků tak, aby co nejdéle vystačil s nářadím v místnosti, kde se právě nalézal, znovu si pohledem zkontroloval, že se nachází mimo dívčin zorný úhel, a začal. Cvičil poctivě a po dvou sériích *bench-pressů* na existenci dívky v sousední místnosti zapomněl. S dobře naloženou činkou nad hlavou dokázal dočasně zapomenout téměř na všechno: na

občasné porozvodové pocity stesku a osamocení, na problémy s dospívajícím synem (kterého miloval tím víc, čím méně ho poslední dobou viděl), na smutné starosti s rychle stárnoucími prarodiči, na nejrůznější potíže s psaním i na nepochopitelnou zášť, kterou u některých lidí jako by vyvolávala už pouhá skutečnost, že to, co píše, také vydává. Na život, který občas vede. Na únavu ze sebe sama. I proto sem chodil. *Vyčistit hlavu*, říkával přátelům, když se ho – většinou trochu škodolibě – ptali. Vyplavit z těla jedy.

2/

„Takže všichni *kulturisté* si tykají?“ uslyšel za sebou dívku. „To je nějaký stavovský rituál?“

Přestože mu k osmi opakováním cviku v třetí sérii chyběla ještě čtyři, zavěsil činku do stojanu. Snažil se nefunět.

„To nevím,“ řekl zadýchaně, stále ještě vleže, „ale tady si co pamatuju všichni tykají.“

Vědoucne pokývala bradou. Potom se posadila na rotoped stojící přímo za Oskarovými zády a začala rychle, ale neobratně šlapat. Oskar se posadil a napil se minerálky. Nohy dívky neustále sklouzávaly z pedálů. Všiml si také, že má na svůj věk dost velký a povolený zadek. Cvičit by rozhodně měla, pomyslel si – ale ne způsobem, jakým to zatím dělá.

„Takže vy jste tedy *kulturista*,“ řekla dívka.

S pobaveným zájmem si Oskara prohlížela.

„Musím se přiznat, že jsem se ještě nikdy s žádným kulturistou nesetkala.“

„Myslím, že nejsem kulturista,“ řekl Oskar. „Chodím si jenom dvakrát tejdne zacvičit.“

„Ach tak,“ usmála se dívka. „A prozradíte mi, co to pijete?“

„Minerálku.“

„Přirozeně. Co by to mohlo být jiného, že?“ ušklíbla se.

„Je to opravdu minerálka. Napijte se, jestli chcete.“

Začínala mu jít na nervy. Otřel si ručníkem zpocený obličej a beze slova zamířil do předního sálu. Přisunul si šikmou lavičku blíže k zrcadlu, sklopil ji do potřebné polohy a po stranách položil pryžové podložky. Několikrát se prošel podél stěny, aby se vydýchal, a potom si na podložky připravil činky. Dívka za ním mezitím znovu přešla.

„Mimochodem,“ řekla, „položil jste si někdy otázku, proč je tu všude tolik zrcadel?“

Vzala ze stojanu nejmenší činku a začala s ní parodicky vzpažovat.

Do jisté míry ji chápal. Když tenkrát před třemi lety poprvé spatřil všechna ta obrovská, zdánlivě předimenzovaná zrcadla a ty supící svalnaté mládence před nimi, připadal si stejně nepatřičně jako nyní ona – na rozdíl od ní to však nemaskoval posměchem, ale sebeironií.

„Ta zrcadla jsou tady proto, abyste si mohla sama zkontrolovat, jestli cvik, kterej děláte, děláte správně,“ řekl klidně.

„Dělám to teď správně?“

„Ne.“

Položila činku zpátky, napřímila se, ofoukla si obličej a ukázala na Oskarův bederní pás.

„A tohle je proboha co? Stavovský pás?“

Oskar *předstíral*, že cvičí.

„Stavovský znak?“

Slovo *stavovský* očividně patřilo k jejím oblíbeným.

„Ne. To je na zpevnění zad. Šetří to záda, když zvedáte vyšší váhy,“ vysvětlil jí trpělivě, když – opět předčasně – skončil. Pochopil, že dnešní cvičení nebude stát za nic.

„Ach tak...“

Přešla k veslařskému trenažeru, zastrčila závlačku do desetikilového závaží a začala prudce přitahovat kladku k sobě; nesesedla

ovšem zpříma, nýbrž se všemožně předkláněla a zakláněla, takže namísto posilování paží a zad si pouze nevhodně namáhala páteř – ale Oskar se rozhodl, že ji opravovat nebude. Využil toho, že je k němu otočená zády, a pustil se do druhé série cviků.

„Můžu se zeptat, co děláte?“ zavolala na něj dívka. „Nemyslím samozřejmě ten absurdní pohyb, který právě provádíte – myslím v životě.“

Podle toho, jak závaží třesklo o podstavec, poznal, že už ji veslování omrzelo.

„Neodpověděl jste mi.“

Oskar spustil činky na podložky z větší výšky než kdykoli předtím, takže podlaha mohutně zaduněla. Zatímco vleže oddychoval, odolával pokušení prozradit jí své povolání (a vysmát se tak té její primitivní hypotéze o hloupých a narcistních kulturistech), ale představa nekonečného řetězce otázek, které by v takovém případě bezpochyby následovaly, ho už předem ochromovala. Na tohle neměl sílu.

„Ptala jsem se vás, jaké je vaše povolání? Rozumíte česky?“

Začínala ho opravdu štvát.

„Dělám na jeřábu. Jsem jeřábník,“ plácl nazdařbůh.

Pohotovost, s níž si povolání v jediné vteřině vymyslel, jakož i jistá originalita onoho nápadu Oskara nicméně v duchu potěšily.

„Jeřábník?“ řekla pochybovačně.

„Jeřábník,“ odsekl Oskar.

Musel čelit jejímu dlouhému pohledu, ale zdálo se, že mu to nakonec uvěřila.

„A proč tedy chodíte posilovat?“ řekla. „Nemají jeřábníci na zdvihání těžkých břemen náhodou jeřáb?“

Byl to hloupý vtípek, ale Oskara díky němu napadlo, jestli s ní dívka vlastně neflirtuje.

„Jasně že maj,“ řekl. „Ale nesmí se jim jako teď nám rozbít hydraulika. Už měsíc všesky ty těžký panely zvedám sám.“

Shovívavě se pousmála. Byl to první úsměv bez onoho věčného jízlivého úšklebku.

„Vezmu prostě panel pěkně do teplejch a je to,“ zasmál se Oskar, náhle pobaven celou tou situací.

„Ne, vážně. Proč posilujete?“

„A co děláte vy? Študujete něco, že jo?“

„Bojíte se odpovědět? Ptala jsem se já vás. Proč posilujete?“

„Řeknu vám to, až mi řeknete, co studujete.“

„Psychologii,“ řekla ledabyle, vzdorně i významně zároveň. „Na univerzitě.“

„Pane jo,“ řekl Oskar.

Patrně uvěřila, že Oskar své uznání myslí vážně, neboť pod jejím přezíravým výrazem na vteřinu probleskla spokojenost.

„Kterej ročník?“ řekl Oskar. „První?“

„Záleží na tom?“

Do hlasu se jí opět vrátila nadřazenost.

„Takže první,“ řekl Oskar. „Nejste z Prahy, že ne?“

„Ještě jste mi pořád neřekl, proč posilujete!“

Oskar předvedl strečingové protažení a několikrát stylizovaně hekl.

„Protože mi to prostě dělá dobře. Celý dny sedím v těsný kabině na jeřábu a nemůžu se ani pořádně pohnout, takže si občas potřebuju protáhnout tělo. To se dá pochopit, ne? A taky mi to pomáhá psychologicky.“

„Psychicky,“ opravila ho dívka. „Ale odpovězte si upřímně: neděláte to především kvůli muskulatuře? Myslím kvůli efektně vypracovaným svalům?“

„Jasně že to dělám taky kvůli svalům,“ zasmál se Oskar. „Holkám se přece líbí, když je kluk nabouchanej – myslím jako když má široký ramena, pořádný bicepsy a tyhle věci.“

„Opravdu nerada vás připravuji o iluze,“ řekla, „ale některým holkám ne. Věřil byste tomu?“

„Ani ne. Podle mě se většině holek *líbí*, když má kluk dobrou postavu – jenom si to třeba nechtěj přiznat.“

„Lituji, ale mně ne.“

„A kdo se vám teda líbí? Takoví ti vychrtlí intelektuálové, ne?“

Dívka se shovívavě pousmála.

„Řekněme, že se mi líbí *štíhlí* intelektuálové.“

Oskar jí pohlédl do očí.

„Takže se mnou byste nešla na kafe? Když nejsem štíhlej intelektuál?“

Zaskočil ji, ale snažila se to nedat najevo.

„To bych tedy nešla,“ usmívala se, ale tentokrát to byl rozpačitý úsměv.

„Ani na oběd?“ řekl Oskar, aniž sám dost dobře věděl, proč to říká. „Pojďte se mnou na oběd.“

„Ne, děkuji.“

„Zvu vás.“

„No to už vůbec ne!“

„Škoda,“ řekl Oskar. „A víte, proč říkám, že je to škoda?“

Připadalo mu, že jako jeřábník se může vyjadřovat neskonale svobodněji. Jako relativně známý spisovatel se musel chovat pokud možno mile a skromně, ale jako anonymní jeřábník si mohl dělat cokoli. Jeřábník byl někdo jiný, někdo, za koho Oskar nenesl žádnou odpovědnost. Bylo to příjemné a zábavné.

„Proč?“

Předstírala nezájem, ale v očích měla zvědavost. Oskar si na okamžik představil, jak z telefonní budky před fakultou telefonuje rodičům kamsi do malého města, že udělala první zkoušku: má obrovskou radost, ale kvůli studentům, kteří procházejí kolem, mluví velmi tiše a ostražitě si hlídá výraz v obličeji; v kapse té hnědé semišové bundy má kapesní plán Prahy, průkaz čtenáře Městské knihovny a Přehled kulturních pořadů na příští měsíc.

„Protože se mi líbíte,“ řekl klidně. „Potřebujete akorát trochu zpevnit břicho a zadek, ale jinak jste docela hezká. Až se zbavíte té vaší nafoukanosti, mohla by z vás být skvělá ženská.“

„Prosím?!“ vyjekla ohromeně. „Co si to dovoluujete?!“

S úsměvem se otočil a znovu přešel do druhé místnosti, nechávaje ji napospas šoku a rozhořčení.

„Kdo si myslíte, že jste?“ volala za ním, ale Oskar neodpověděl.

Tentokrát už nepřišla. Chvíli jen tak přecházel od nářadí k nářadí, nenápadně po dívce pokukoval v zrcadlech (s trucovitým výrazem v obličeji se právě pokoušela pochopit princip stroje na posilování břišního svalstva) a v duchu si pobaveně přehrával jejich předchozí dialog – jako by ho už piloval pro nějakou novou povídku. Potom se konečně vzpamatoval a začal cvičit – s maximálním nasazením, aby si vynahradil ten více než vlažný začátek. Asi po čtvrt hodině uslyšel, jak dívka ve sprchách pustila vodu. Zkusil si ji představit nahou – nebylo to ostatně poprvé, co měl během posilování erotické představy. Byl také zvědavý, jestli mu alespoň přijde říct příslušně našťavané *na shledanou*, ale neudělala ani to. Pocítil určité zklamání.

Když se ale po cvičení unaveně přivlekl do šatny, seděla dívka stále ještě na lavičce, už oblečená a nalíčená, a s okázalým odporem hleděla na jeho propocené tričko – dokonce trochu nakrčila nos.

„Doufám, že to nebyl jenom nějaký hloupý vtip – s tím obědem,“ řekla útočně.

3/

Vzal ji do nedaleké hospody, kde obědval poměrně často a kde mimo jiné před dvěma lety oslavoval vydání svého předposledního románu; obě přítomné servírky ho tudíž znaly, což Oskar využil, a v duchu se na chvíli pokochal představou, jak by se dívka zatvářila,

kdyby si některá ze servírek právě dnes přinesla k podpisu jeho novou knihu. Byla to nedobrovolná, vynucená ješitnost: Oskar nebyl nijak nadprůměrně ješitný (někdy naopak míval sklon se podceňovat, což by mu jeho přátelé patrně dosvědčili), ale ona arogantní povýšenost, k níž se dívka znovu a znovu vracela, stejně jako její podivná potřeba mít neustále navrch ho do ješitnosti doslova zaháněly. Odolal nicméně nutkání prozradit svou totožnost, neboť se jednak chtěl přesvědčit, že stále ještě dokáže sbalit dívku, aniž by si vypomáhal berličkami mediálního věhlasu, a jednak ho ona hra na jeřábníka začínala čím dál víc bavit. Bylo to zábavné svůdnicko-stylistické cvičení, jež v sobě spojovalo dva neobvyklé úkoly: coby jeřábník musel být natolik zajímavý, aby dívku zaujal – a zároveň nesměl být coby spisovatel přespříliš rafinovaný, aby se neprozradil. Když během oběda mluvil o samotářské povaze jeřábnického povolání, o tom, jak tráví celé dny izolován od lidí (v tomto ohledu vlastně ani příliš nelhal), musel samozřejmě použít originálnější postřehy, než že – například – *být jeřábníkem je někdy pěkná nuda*, ale zároveň se musel důsledně vyhnout všem příliš knižním, příliš obratným výrazům, které ho tu a tam napadaly. Když mluvil o podivuhodných tvarech mraků, o proměnách oblohy během dne nebo o tom, jak vítr žene cáry mlhy proti prosklené kabině jeřábu, nebál se být trochu poetický, ale zároveň použil přiměřeně těžkopádný jazyk, s občasnými „bezradnými“ pauzami typu *Jak to říct?*, které pak za něho vyplňovala dívka.

Zdálo se, že to vcelku úspěšně zvládl.

„Vezmete mě někdy nahoru?“ zatoužila.

„To je bohužel zakázaný.“

„Ach tak,“ řekla zase tak jízlivě. „Takže vy děláte v životě jenom věci, které nejsou zakázané, že?“

„Přesně tak. Pravidla jsou vod toho, abysme je dodržovali.“

Teatrálně, nepřiměřeně se rozhořčila. Oskar měl pocit, že je po oněch dvou pivech, které k obědu vypili, už trochu opilá.

„*Tohle* je podle mě nuda! Ne život na jeřábu, ale právě tenhle ustrašený konzervatismus nám dělá ze života tu obrovskou všeprostupující nudu!“

Oskar to raději ponechal bez komentáře.

„Chodíte s někým?“ usmál se.

Nepřestávalo ho okouzlovat, jak snadno se komunikuje jeřábníkům.

„Co je vám do toho?“ vyjela na něho. „Obávám se, že to není právě zdvořilá otázka...“

„Nevim, jestli je zdvořilá,“ řekl Oskar. „Ale zato je upřímná.“

„*Není* zdvořilá, to mi můžete věřit. Je velmi netaktní se takhle někoho ptát, copak to necítíte?“

„Ne. Když mě něco zajímá, tak se zeptám, ne? To je takovej stavovskej zvyk...“

Dívka si hlasitě povzdychla.

„Dáme si ještě pivo?“ řekl Oskar.

„Vážně na mě hodláte zkoušet tenhle ubohý trik?“ zavrtěla hlavou. „Proč proboha všichni pořád předpokládáte, že každou holku je nutno nejdřív opít? Copak necítíte, o čem to ve skutečnosti vypovídá?“

„O čem?“

„O vaší nulové sebedůvěře,“ řekla chladně. „Promiňte.“

„To je dobrý,“ řekl Oskar. „Já jsem v pohodě. Víte, z tý vejšky, co v práci sedím, to člověk vidí všechno trochu jinak – nemyslím jenom lidi a auta, ale třeba i tu zmíněnou sebedůvěru,“ zafilozofoval si.

„Ach tak,“ pravila dívka.

Požádal servírku o jedno pivo.

„A fernet s tonikem, prosím,“ řekla dívka. Počkala, až servírka odejde. „A co teda vy? Vy s někým chodíte? Nebo jste ženatý?“

„Rozvedenej,“ řekl Oskar po pravdě. „Tři roky.“

„Máte děti?“

„Jedno. Kluka, bylo mu čtrnáct.“

„Toho jste taky nevzal na jeřáb?“

Oskar zapřemýšlel.

„Vzal, přiznávám. Jeho jsem tam vzal.“

Dívka se dotkla jeho předloktí.

„To je... hezké, vážně.“

Oskar se zatvářil skromně.

„Ani nevíte, jakou jste mi tím přiznáním udělal radost. Když si představím, jak lezete nahoru do té výšky... Táta se synem... Musíte být skvělý táta!“

„Snad,“ řekl Oskar a zdvihl sklenici. „Nebudem si tykat?“

„To přece nemůžete navrhnout vy!“ vrtěla hlavou dívka. „Nevíte, že to musí navrhnout dáma?“

„Tak to udělej,“ řekl Oskar. „Dámo.“

Zkoumavě ho pozorovala.

„Takže já jsem Dana,“ řekla konečně. „Tak ahoj.“

4/

Ještě téhož odpoledne si ji odvedl domů. Byla opilá, ale ne tolik, aby v Oskarově pracovně nepochopila, že se nenalézá v bytě jeřábníka. Když Oskar co nejšetrněji uvedl věci na pravou míru, zhroutila se mu na rameno. Oskarovi jí bylo celkem líto – ale pouze do té doby, než začala vykřikovat cosi o teorii *haló efektu a efektu prvního dojmu*.

„Přestaň,“ nařídil jí a přetáhl jí přes hlavu černé tričko (trochu zklamaně si uvědomil, že její podprsenku vlastně už zná). „Upozorňuju tě, že všechny psychický kecy jsou vod týhle chvíle naprostý tabu.“

V roli jeřábníka se mu líbilo čím dál tím víc – a rozhodně ji nehodlal hned tak opustit.

Večer s opravdovým chlapem

Dana měla přijít po osmé a Oskar se rozhodl, že se ještě před jejím příchodem vykoupe; setrval ve vaně asi půl hodiny, potom vylezl, utřel se, vysušil si vlasy a nakonec si – jako obvykle zcela bezmyšlenkovitě – vetřel do rukou trochu krému. Náhle se zarazil a udiveně na sebe pohlédl do zamlženého zrcadla: způsob, jakým krém na ruce použil (a jak to koneckonců dělal vždycky), byl zcela jednoznačně, neoddiskutovatelně *ženský*. Přesně takhle, uvědomil si překvapeně Oskar, si vtírala krém do rukou jeho bývalá žena i jeho matka a přesně takhle to dělá jeho současná partnerka... Musel se tomu usmát, ale byl to poněkud nejistý úsměv. Zašrouboval víčko krému a odložil jej nazpět do poličky, nepřestávaje přitom pozorovat své ruce; neviděl svá útlá zápěstí samozřejmě poprvé a stejně tak důvěrně znal i onu jemnou, jakoby nasládlou vůni krému *Palmolive*, který používal už léta (na hřebetech dlaní míval občas suchou kůži) – ale přesto na své ruce nyní hleděl s jakýmsi nově probuzeným zájmem. Naprostá většina jeho ostatních zvyků, gest a pohybů, ujišťoval se v duchu, měla naopak zcela prokazatelně *mužský* charakter – třeba jak si otírá pot z čela nebo jak slévá špagety... Ale stejně to bylo poněkud zvláštní. Navíc si v příští chvíli vzpomněl, jak nezaměnitelně ženským způsobem používá v zimě balzám na rozpraskané rty: nanese si trochu na ústa, semkne pevně rty a několikrát je o sebe otře... Oskar onen pohyb napodobil, sleduje se přitom v zrcadle. Vypadal opravdu jako *žena*. Než se rozhodl, že to celé odbyde vtipem, na vteřinu či dvě propadl jisté panice. Zvláštní, ušklíbl se.

Aby nedošlo k mýlce: Oskar nikdy (snad s výjimkou puberty) netrpěl žádným komplexem stran své mužnosti. Měl sice poměrně

malé ruce a hubená zápěstí a na muže možná i příliš drobné zuby, ale na druhou stranu měřil dobrých sto osmdesát centimetrů a díky pravidelnému posilování měl poměrně široká ramena a slušně vypracovaný hrudník, na který mu už nejedna dívka s příslušně filmovou oddaností v noci pokládala tvář a tak dále – věděl zkrátka, že je schopen *hrát* mužskou roli docela obstojně. Pokud šlo o sex, choval se jako muž, protože to tak opravdu cítil, ale v ostatních situacích, přemítal nyní Oskar, vystupoval jako muž spíše proto, že to tak bylo nejjednodušší. Byla to zkrátka cesta nejmenšího odporu. Chápal, že mužská role je pro něho jaksi nejvhodnější, ale občas míval dojem, jako by to nebyla možnost jediná... Byly chvíle (například v oněch prvních minutách po milování, během nichž si dočasně přestal uvědomovat svou tělesnost), kdy si mnohem více než jako muž připadal prostě jako *člověk*, jako *lidská bytost*. Kdykoli také naslouchal občasným ženským steskům na téma *opravdoví chlapi už neexistují*, nejenže ho to nikterak neuráželo, ale dokonce míval pocit, že se ho to vůbec netýká. On se přece nikoho neprosil, aby se narodil jako muž – a nenechá si proto nikým podsouvat žádnou domnělou povinnost. Žádný závazek, že se bude chovat jako opravdový muž, nikomu nepodepsal. Žádné soutěže o titul *Skutečný chlap* se nikdy vědomě nezúčastnil – tak proč mu tedy pořád někdo hlásí jeho údajné soutěžní výsledky?

Dana přišla v plačtivé náladě: ve škole to nestíhá, včera někde ztratila tramvajenku s čtvrtletním kuponem, a když si ke všemu dnes odpoledne kupovala nové džíny, jakési dvě mladé prodavačky nahlas urážlivě okomentovaly šíři jejích boků. Oskar dostal na ty káči upřímnou zlost a s Danou neméně upřímně soucítíl – přivinul si ji k sobě a za pomoci několika klasických psychologických triků (*Polož si otázku: bude ti na tom záležet ode dneška za rok?*) její žal poměrně rychle utišil. Potom jí navrhl, aby si vyšli do nějaké dobré restaurace, ale Daně se už nikam ven nechtělo, a tak pouze

telefonicky objednal dvě pizzy s tuňákem a láhev vína; když diktoval do telefonu adresu, přistihl se, že mluví o něco hlubším hlasem než obvykle, ale Dana si ničeho nevšimla.

Po večeři Danu podebral v pase, zdvihl ji a odnesl do ložnice, kde se pak nebývale dlouze milovali. Nakonec mu Dana položila na mohutný hrudník svou zrudlou tvář a Oskar ji zamyšleně hladil po vlasech, prohlížeje si přitom své drobné ruce. Stejně by nemuselo být špatné, napadlo ho, kdyby se i chlapi mohli občas o někoho takzvaně opřít.

Představivost intelektuálů po Osvětimi

Byl pátek večer a v hospodě nebyla volná už ani jediná židle, ale Oskarovi, který jako obvykle strávil celý den v samotě a tichu své pracovny, přišel všechen ten hluk docela vhod. Vrchní zrovna sbíral prázdné püllitry.

„Ještě tři?“ zeptal se.

Byl to zavalitý, zhruba padesátiletý muž s prošedivělými skráněmi; kolem zarudlých koutků nápadně světlých očí měl celé vějíře hlubokých vrásek.

„Pro mě už ne,“ řekl Helmut Oskarovi. „Musím domů za svou dobrou ženou. Vážně.“

„Dáme si ještě jedno – a jdeme,“ řekl Oskar.

„Tak dobře,“ souhlasil Helmut a vrátil se k předmětu hovoru. „Já vlastně nevím, jestli mám... ehm... rád silonky. Spíš asi ne.“

Přemítavě pokyvoval svou již téměř holou hlavou a ukazováčkem se přitom dotýkal kulatých obrub malých brýlí.

„Tak je nenoste, pane redaktore,“ řekl klidně vrchní a mrkl na Oskara s Martinem. „Do ničeho se nenutíte.“

Helmut se usmál; mezi jeho řezákem a stoličkou zela černá mezera (před pár dny se mu definitivně rozpadl keramický můstek), ale Oskarovi se jeho nedokonalý, navíc jakoby trochu ostýchavý úsměv líbil.

„Chm, jasně. Ne, tak dobře, co vy?“ řekl Helmut a po svém zvyku k vrchnímu prudce vzhlédl. „Vy... ehm... máte rád na ženských punčocháče?“

Zdálo se, že vrchní o jeho otázce vážně přemýšlí.

„Já nevím,“ řekl vrchní. „Někdy se za ně chytaj nehty, že jo... Čistě z praktickýho hlediska mi taky vadí, že je to drahý jako svině, a přitom to nic nevydrží. Ženská si sedne na ratanový křeslo nebo se přivítá s čubou – a punčochy jsou ve vteřině v hajzlu.“

„To je pravda,“ zasmál se Martin; založil si ruce za hlavu, protáhl se (měl chronické zdravotní problémy se zády) a nohy natáhl před sebe.

„Joj, hoši, hoši,“ řekl.

„Ale v zimě zas patřej punčochy tak nějak k věci, ne?“ uvažoval hlasitě vrchní. „V zimě taková ta bílá, neopálená noha vypadá bez punčocháčů blbě – jestli teda, pánové, souhlasíte?“

„Já jo,“ řekl Oskar. „V zimě to vypadá *vulgárně*.“

„Já taky,“ připustil Martin.

„Já nesouhlasím,“ řekl Helmut.

„Každej máme holt svý, ne?“ řekl vrchní. „Když vo tom tak přemejšlim, tak se mi taky vždycky líbilo, jak pod nima ženskejm v zimě vymrzne spodek. Pod sukní. Přijdete večer s ženskou domů, vlezete s ní pod duchnu – a ještě po hodině má prdel pořád tak nádherně studenou.“

Téma ho očividně zaujalo. Výčepní už na něj volal, ale on se ještě obrátil k Oskarovi.

„Nepřipadá vám, Mistře, že vymrzlá je taková jakoby pevnější?“

„Přesně!“ zvolal Oskar. „Přesně o tom jsem před chvílí mluvil.“

Vrchní mu spokojeně zasalutoval ukazováčkem a odběhl k výčepu.

„Mně se nelíbí, jak se jim to pořád shrnuje,“ řekl Helmut odmítavě. „Anebo jak se jim v rozkroku dělá taková ta prázdná vzduchová kapsa!“

„To je snad probůh jenom otázka správný velikosti, ne?“ namítl logicky Martin, ale Helmuta to nepřesvědčilo.

„Jednou jsem na náměstí Míru spatřil mladou ženu, která si vyklepává drobný kamínek z lodičky,“ řekl Oskar. „Umíte si to představit, že? Jak balancuje na jedný noze, botu v ruce, a jak si mne chodidlo... Chodidlo v *punčocháčích*, samozřejmě,“ obrátil se na Helmuta. „A bylo v tom víc sexu než v deseti penthousech dohromady!“

Záměrně přeháněl, aby dostatečně zdůraznil, co chtěl říct.

„Blbost,“ řekl Helmut.

„Já ti něco řeknu,“ hájil svou pravdu Oskar, „punčocháče, myslím pochopitelně padnoucí, neshrnující se punčocháče bez vzduchové kapsy, jsou pro mě něco jako *esence ženství*!“

„Hm,“ vrtěl Helmut hlavou a potom k Oskarovi vzhlédl: „Esence jakožto podstata, nebo esence jako výtažek čili trest?“

„Jakožto *podstata*, samozřejmě.“

„Chm, a víš, co je... ehm... *trest* z dámskej punčoch?“ usmíval se Helmut. „Zaschlej pot!“

Oskar se znechuceně obrátil k Martinovi.

„S ním nemá cenu bavit se o ženskéjch,“ pravil. „On je úplně mimo.“

„Jo!“ smál se Helmut jakoby pro sebe. „Zapařený smradlavý teplíčko. Esence ženství!“

Oskar si povzdychl. Dvojice u malého sousedního stolu odcházela, ale uvolněná místa ihned obsadily dvě přibližně dvacetileté dívky, které až dosud seděly u jednoho ze vzdálenějších stolů s jakousi početnou skupinou, do níž – jak právě vyšlo najevo – nepatřily. Oskar si všiml, že Martin je s obvyklou neomaleností už delší dobu pozoruje.

„Dneska jsem ve městě kupoval svému otci dárek k narozeninám,“ řekl Oskar. „Posloucháte mě?“

„Samozřejmě že tě posloucháme,“ řekl Martin naoko dotčeně, ale nespouštěl z dívek zrak, neboť si právě svlékaly svetry. Jejich hlavy se zpod vlny vyklubaly naprosto současně a dívky (a Martin s nimi) se tomu zasmály; obě dvě měly pod svetrem přiléhavé černé tričko. Helmut už je pozoroval také.

„Šel jsem si ho nechat zabalit do Tesca – do oddělení dárkové služby,“ řekl Oskar poněkud uraženě.

Helmut se oběma rukama chytil za holou hlavu a nesouhlasně zachrochtal – jako ostatně pokaždé, kdykoli byl svědkem Oskarovy

podobné zaslepeně spokojené zabydlenosti v tomto strašlivém světě (například když mu Oskar ukazoval fotografie z dovolené nebo když mu předváděl zrekonstruovaný byt, ale třeba i tehdy, když se víceméně náhodně zmínil, že si k večeři telefonicky objednal pizzu s tuňákem – to všechno byly důkazy, které Oskara v očích Helmuta usvědčovaly z jakési blíže neurčené zrady, ne-li dokonce z korupce).

„No,“ usmál se Oskar rezignovaně, neboť dnes opravdu nehodlal Helmuta přesvědčovat, že *žít v pravdě* a nechat si zabalit dárek v dárkové službě se kupodivu tak úplně nevylučuje, „a přede mnou ve frontě stála asi pětaticetiletá žena – zajímá tě to, i když měla punčocháče?“ obrátil se na Helmuta.

„Ne,“ řekl Helmut.

„Ona si *taky* nechávala zabalit dárek. Byla poněkud nevkusně oblečená a zmíněný dárek byl rovněž nevkusný – jakási skutečně příšerná pánská kosmetická souprava. Uvěříte-li mi to, nebudu vaši už beztak unavenou pozornost zatěžovat podrobným popisem.“

„Věříme ti to,“ pravil Martin a znovu se podíval směrem k dívkám.

„Výběru balicího papíru a ozdobné mašle věnovala ta žena mimořádnou pozornost. Po dlouhém váhání se nakonec rozhodla pro ten jednoznačně nejošklivější papír a pro tu naprosto nejodpornější mašli, co tam měli,“ pokračoval zatvrzele Oskar. „Když ale odcházela, vypadala nanejvýš šťastně. Bylo vidět, že se velice těší, až tenhle krásný a navíc nádherně zabalený dárek manželovi předá.“

„Hm,“ řekl Helmut. „A jaká je pointa?“

„Žádná. Přemýšlel jsem ale o jejím manželovi – uvědomte si, že bude zhruba stejně tak starý jako my, mohli bychom být klidně na jeho místě... Utěšoval jsem se tím, že on celou tu hrůzu patrně nevnímá – ale co když to *vidí*? Co když *taky ví*? Umíte si to představit?“

Martin pokýval hlavou, což byla bohužel jediná odezva, které se Oskarovu krátkému příběhu dostalo. Helmut byl už nějakou chvíli očividně duchem jinde – zdálo se, že se k čemusi odhodlává.

„Chcete něco říct?“ řekl a překotně vzhlédl k oběma přátelům.
„Ale *přísahajte*, přísahajte, že to nikomu neřeknete!“

„Vsadím se, že neměla punčocháče,“ řekl Martin.

„Přísahajte!“ volal Helmut.

„Tak přísaháme,“ řekl Oskar.

„Poslouchejte,“ řekl Helmut.

Sepnuté ruce měl položené na desce stolu, a jak se k nim rytmicky skláněl, působil poněkud orientálně.

„Poslouchejte: před měsícem jsem poznal... ehm... krásnou mladou dívku. Skutečnou *krasavici!*“ zdůraznil se zdviženým prstem, hledě na své přátele vážnými očima.

„A o čem jste si, Helmut, s tou krasavicí povídali?“ řekl Martin.

„O Benešových dekrettech – nebo snad o Osvětimi?“

„Nebo o útěku pana Glazara z Treblinky?“ řekl Oskar.

„Hm,“ ušklíbl se Helmut, pokyvuje přitom hlavou. „Jasně. Jenomže... ehm... holocaust je pro mě naprosto základní, *základní* –“

„Konverzační okruh,“ řekl Martin. „To všichni víme.“

„Nikdo, kdo se... ehm... narodil v tomto století, nemůže přece *nevědět* o holocaustu!“ pravil Helmut nanejvýš naléhavě a výhruzně své přátele pozoroval.

„O tom se ale nikdo nepře,“ řekl klidně Oskar. „Lišíme se jen v názoru na to, zda je opravdu nevyhnutelné mluvit o hrůzách holocaustu na prvním rande.“

„To je pravda,“ připustil nečekaně Helmut. „To máš pravdu.“

„Možná by ses mohl, Helmute, občas chovat trochu *účelově*,“ radil mu Oskar přátelsky. „Můžeš přece tu klíčovou informaci o pár dní odložit... Mám jakýsi neurčitý pocit, že by to tvé šance na seznámení s mladými dívkami dost významně zvýšilo.“

„Jasně,“ smál se Martin. „Možná by pak některá byla ochotná sejít se s tebou ještě jednou...“

V očích Helmuta významně zablýsklo.

„Sešla se se mnou,“ řekl. „Byla u mě.“

„Vážně?“ řekl Martin s nelíčeným překvapením.
 „Kolik jí je?“ zeptal se Oskar.
 Helmut se znovu chytil za hlavu.
 „Osmnáct!“ zaúpěl. „Osmnáct, panebože!“
 „Ale!“ řekl Oskar.
 „A kdepak byla tvá dobrá inteligentní žena?“ chtěl vědět Martin.
 „A tvé skvělé, chytré děti?“
 „Pryč, samozřejmě,“ sténal Helmut a položil si čelo na okraj stolní desky. „Pryč byly!“
 „Pořád lepší,“ zasmál se Martin, „než kdyby případně byly doma.“
 Helmut zdvihl hlavu.
 „Víte, co mi ta krásná osmnáctiletá dívka řekla, právě když jsme... ehm... právě když jsem pro svou rujnost našel adekvátní výraz v podobě penetrace?“
 „Co ti řekla, Helmute?“ řekl Oskar. „Co ti ta krásná dívka při penetraci řekla?“
 „Víš, co mi řekla?“ zvyšoval hlas Helmut. „Víš, co mi řekla? Jestli prej nechci *počůrat*?!“
 Dramaticky se odmlčel.
 Oskar i Martin se zamysleli.
 „Jestli nechci *počůrat*?“ úpěl Helmut.
 „Kolik že jí je? Osmnáct?“ řekl pochybovačně Oskar.
 „Osmnáct! Je jí *osmnáct* let!“
 „A nechal ses?“ řekl po chvíli naoko lhostejně Martin.
 „Blázníš?!“ vykřikl Helmut. „V manželském loži? Když měla... ehm... moje dobrá žena hned nazítří přijet? Co bych s těmi... ehm... mokkými peřinami asi tak potom dělal?“
 „Neřvi,“ řekl Oskar pobaveně.
 Dívky u sousedního stolu se na sebe poněkud podivně usmívaly, ale Oskar doufal, že je v hluku přeplněné hospody nemohou slyšet.
 „Mohli jste jít do koupelny,“ uvažoval Martin prakticky.
 „To jsem jí taky navrhnul,“ řekl Helmut.

„No a?“

„No právě že nic! Jenom zavrtěla hlavou jako že ne, a pak už o tom nemluvila. Jaksi jsme... ehm... pokračovali, ale –“

Helmut zoufale rozhodil rukama.

„A divíš se, ty vole?“ řekl Oskar. „Když jsi tím svým pragmaticko-hygienickým návrhem nenávratně porušil prchavé kouzlo okamžiku?“

Dostavil se vrchní s pivem a stavěl püllitry na stůl.

„Ale leží ti to v hlavě, co? Přiznej si, že ti ten její nápad s čůráním dodneška leží v hlavě?“ řekl Oskar nahlas.

„A tebe by to nerajcovalo?“ řekl Martin a vesele na vrchního mrkl. „Když si nad tebe přidřepne osmnáctiletá holčička s takovým tím ještě dětským ksichtíkem a plaše se tě zeptá, jestli nechceš *počůrat* – tebe by to ani trochu nerajcovalo?“

Vrchní ukázal na Helmuta prstem.

„Tady pan redaktor to zažil?“ informoval se.

Oskar přikývl.

„Křivopřísežnictví!“ zvolal Helmut, ale ostýchavě se přitom usmíval. „Indiskrece! Absence taktu!“

Oskar si všiml, že je obě dívky pozorují.

„Já ti nevím,“ odpověděl si Martin na předchozí otázku. „Mě spíš člověče ne.“

„A to mě zas jo,“ řekl zasněně vrchní. „Bůh ví, že mě jo! Říkáte osmnáct?“

„Osmnáct,“ řekl Oskar.

Vrchní na chvíli přivřel oči.

„Teda, vy intelektuálové se máte...,“ řekl. „No, zatím poklona, pánové!“

Všichni tři uchopili püllitry a přitukli si.

„Kdyby jí nebylo těch osmnáct,“ přemítal Helmut. „Od zralé ženy bych se... ehm... patrně pomočit nenechal, ale takhle? V osmnácti to ještě ani není skutečné močení – to je spíše takové... ehm... *lulání*.“

„Lulání!“ vykřikl posměšně Martin. „Já se z něj jednou poseru – prej lulání!“

„Neřvi,“ krotil ho Oskar.

Prodlevy v konverzaci u sousedního stolu byly stále delší.

„*Pissing!*“ zdůraznil Martin. „Viděls vůbec někdy, Helmut, nějaký pornofilm? Říká se tomu *pissing* – tak si to hlavně neidealizuj.“

„Je mi úplně jedno, jak se tomu říká,“ řekl Helmut.

U stolu se znovu zastavil vrchní s tácem plným pív, třebaže ještě zdaleka neměli dopito.

„A jestli se můžu zeptat,“ obrátil se k Helmutovi, „nechal jste se?“

Helmut znovu upadl do rozpaků.

„Nenechal!“ smál se Martin. „Bál se o... *ehm...* manželčiny peřiny!“

„Neřvi,“ tišil ho Oskar.

„A teď to mrzí, co?“ řekl vrchní Helmutovi a chápavě pokýval hlavou.

„Mrzí?“ řekl pochmurně Helmut. „Mrzí? *Drásám* se tou promarněnou příležitostí! *Trýzním* se jí!“

„No,“ řekl vrchní a pokrčil rameny, „tak jediné že by snad příště...“

„Docela fajn číšník, ne?“ poznamenal po jeho odchodu Oskar k Helmutovi, ale ten neodpověděl.

„Máš pravdu,“ řekl Oskar a pohlédl na Martina. „Kdo ví, jak by se tenhle chlap zachoval po nástupu Hitlera k moci.“

„*Vypadá* jako latentní katan,“ souhlasil Martin.

„Chm,“ odfrkl si nesouhlasně Helmut. „Víte, co je ale opravdu strašný? Jak se člověku s věkem posouvají hranice sexuální představitivosti.“

Opět ke svým kamarádům vzhlédl.

„Nebo vám se neposouvají?“

„Ale to víš, že posouvaj,“ řekl Martin.

Helmut ho nedůvěřivě pozoroval.

„Když mi bylo patnáct,“ pokračoval potom ponuře, „sníl jsem výlučně o polibcích a o ňadrech. Na vagínu jsem se neodvážil ani *podívat!* Naprosto mě to *děsilo!* Ten pach, ta horká vlhkost...”

„Zkrátka to zapařený teplíčko...,“ doplnil Martin.

„Prostě ta esence ženství,“ řekl Oskar.

„No,“ usmíval se Helmut. „Ne, vážně, vás to neděsilo – v patnácti?“

„Děsilo,“ souhlasil Oskar.

„Tady to máš,“ řekl Helmut. „A dneska to původně naprosto děsivé místo s gustem *olizujeme!*“

„To je normální,“ řekl Oskar. „Když se mě ještě před pár lety na besedě někdo zeptal, čím chci být v posmrtném životě – umíte si představit, jaké tam občas padají otázky – vždycky jsem říkal, že *kachlíčkem* ve sprše dívčího internátu.“

Udělal pauzu.

„Ha ha,“ řekl Helmut bez úsměvu. „A dneska bys chtěl být čím?“

„Dlaždičkou.“

„Hele,“ zasmál se Martin, „vsadte se, že uhádnu, jakým druhem *sanitární keramiky* by chtěl bejt v posmrtném životě tady Helmut...”

Jedna z dívek náhle přistoupila k jejich stolu; kamarádka s rozpačitým úsměvem přešlapovala opodál. Oskar si s jistým zklamáním všiml, že už drží v rukou kabáty.

„Dobrý večer,“ pravila ostýchavě a přisunula k Oskarovi otevřený diář v červených sametových deskách a propisovačku. „Nepodepsal byste se mi?“

„Dobrý večer!“ řekl významně Martin a věnoval dívce svůj nejkrásnější úsměv. „Neříkejte nám, že už odcházíte... Je pátek, proboha!“

Oskar se ho po krátkém zaváhání rozhodl podpořit.

„Jakže, vy *odcházíte?*“ řekl konsternovaně. „Právě teď, když se okvětní lístečky našeho přátelství začínají tak slibně pootvírat?“

Helmut celý výjev sledoval s okázalým odporem.

„Bohužel,“ culila se dívka.

„V tom případě...“, pokrčil rameny Oskar a poněkud rozmáchle se podepsal. „Nějaké věnování?“

„Lídě – jestli můžu? To jsem já. Lída.“

Oskar doplnil dedikaci a potom ukázal na Martina.

„On je taky spisovatel,“ řekl a jmenoval název Martinovy poslední knihy. „Já už jsem dávno za zenitem, ale tady Martin bude kralovat české literatuře po celé příští století. Alespoň to říká.“

Dívka pohlédla na Martina s novými sympatiemi; přesunula diář k němu, prosebně sešpulila rty a naklonila hlavu trochu na stranu.

„Já taky?“ řekl Martin se špatně předstíranou skromností a podepsal se.

„Děkuju. Ještě jsem vám chtěla říct, že vás ráda čtu,“ řekla dívka Oskarovi. „A vás si určitě přečtu,“ usmála se na Martina.

„Nedělejte to. Budete toho hluboce litovat,“ řekl Helmut. „Myslím to vážně.“

Dívku to poněkud zmátlo.

„No,“ řekl Oskar, „fakt je, že to říká člověk, který ví o hluboké lítosti všechno – chcete, slečno, říct, čeho hluboce lituje právě v těchto dnech?“

Dívka k jeho překvapení zrudla.

„My jsme to slyšely,“ přiznala se.

Oskar s Martinem se zasmáli.

„Indiskrece!“ volal Helmut a dokonce vstal. „Indiskrece!“

Navzdory jeho divoké gestikulaci se ale zdálo, že je nečekanou publicitou své kauzy spíše potěšen.

„Chodíte sem, Lído, s kamarádkou často?“ řekl Martin, když se Helmut opět usadil. „Třeba bychom se tu někdy mohli potkat. Tady urofila necháme samozřejmě doma,“ ukázal na Helmuta.

„Ha ha,“ řekl Helmut.

„Většinou jenom v pátek – jako dneska,“ usmívala se dívka. „Hlavně v pátek.“

„Tak co třeba příští pátek?“ řekl Oskar.

„Tak dobře,“ řekla dívka. „To by bylo skvělý. A v kolik tak?“

„Až tak v osm,“ řekl Oskar. „Aby tady Martin stihl uložit děti.“

„Ty mrcho,“ řekl Oskarovi přátelsky Martin, když dívky odešly.

„Voba jste mrchy,“ kvílel Helmut. „Teda vy jste takový mrchy!“

Oskar s Martinem se samolibě uculovali.

„Nemusíš závidět,“ řekl Martin. „Tyhle stejně nevypadaly, že by tě byly ochotný pochcat...“

Helmut se zamračil.

„Myslíš si, že je to sranda? Sranda to není, to mi můžeš věřit.“

„Ne,“ řekl Martin. „Je to hotová tragédie.“

„Tragédie to samozřejmě není,“ řekl Helmut. „Je pouze poněkud tristní, že *doopravdy*, chápete, doopravdy se v posledních dnech... ehm... vzruším jenom tehdy, když si představím, jak na mě ona... ehm... mladá bytost neřestně spouští ten svůj... ehm... průzračný pramínek.“

Zdálo se, že Martin s Oskarem tentokrát nevědí, co na to říct.

„Blbé, což?“ řekl ponuře Helmut.

Naštěstí přišel vrchní.

„Zaplatíme,“ požádal ho Oskar a vytáhl peněženku.

„Je mi pětatřicet a vzrušuje mě už jenom představa... ehm... dívčího čůrání!“ postěžoval si vrchnímu Helmut. „Co mě bude proboha vzrušovat v padesáti?“

Vrchní se na chvíli zahleděl k zakouřenému stropu.

„To radši nechtějte, pánové, vědět,“ řekl. „Vono všechno má svůj čas.“

Když procházeli kolem výčepu, Helmut se proti očekávání zastavil.

„Dáme si ještě poslední,“ řekl jakoby omluvně. „Na stojáka.“

„Divej na něj,“ řekl potěšeně Martin. „Na intelektuála.“

Výčepní už jim v dřezu myl püllitry; byl to hubený, nakrátko ostříhaný brunet s nahrbenými rameny, o poznání mladší než vrchní.

„Vona ale moč někdy smrdí – hlavně třeba po práškách,“ řekl Helmutovi s upřímnou starostlivostí. „Bacha na to.“

Helmut nešťastně rozhodil rukama a vyčítavě na své přátele pohlédl.

Výčepní se zamyšleně opřel o nerezový pult.

„Hlavně si, pánové, nikdy nenechávejte chcát do vočí,“ pronesl varovně.

Maruška

1/

Oskar Petrovi svou účast slavnostně slíbil (se známým patosem, který tak často provází pokročilou opilost) asi před třemi týdny hodinu po půlnoci ve svém oblíbeném baru Casablanca, kam dávného kamaráda z vojny při jeho pražské návštěvě na závěr zatáhl, aby si před svatbou ještě trochu užil. Ted' však bylo půl sedmé ráno, Oskar byl zcela střízlivý a samozřejmě se mu nikam nechtělo. Ztratí kvůli té svatbě celé dva dny, říkal si rozespale, a další tři dny se pak bude v Praze léčit ze všech těch narychlo ohřátých párků, těžkých máslových dortů a vepřových řízků smažených na kachním sádle. Nevyspí se (znáte snad někoho, kdo se dokáže dobře vyspat pod půlmetrákovou duchnou nad sebou a ovčími kůžemi místo prostěradla pod sebou?), v koupelně nebudou čisté ručníky a na záchod bude muset chodit na dvůr do té strašlivé dřevěné *budky*, a to i v noci. Navíc tam kromě Petra a jeho rodičů nebude nikoho dalšího znát, takže většinu času prosedí v zajetí nějakého boдрého sedmdesátiletého nevěstina strýce, který mu bude několik hodin vyprávět, jak se nad údolím točí vítr a jakou by vnukovi koupil obracečku na seno, kdyby na ni měl. Jako by neznal vesnické svatby! Když mu před pár minutami zazvonil budík (o půldruhé hodiny dříve, než byl zvyklý vstávat), Oskar se za svůj neuvážený slib upřímně proklel a nějakou dobu vážně uvažoval, že bude ještě dvě hodiny spát a potom Petrovi zatelefonuje a nějak se vymluví – ale nakonec s hekáním přece jen vstal.

Tak jo, mumlal odevzdaně. Tak jo.

Ve vlaku se ale s cestou na venkov postupně smířil. Koupil si první třídu, aby se alespoň trochu odškodnil (jak si to v duchu

zdůvodnil), a ke své radosti byl v útulném kupé úplně sám. Četl si zakoupené noviny a časopisy a chvílemi se díval z okna. Vlak překvapivě tiše uháněl prosluněným ránem podél Labe, jehož břehy zářily sytou jarní zelení. Oskar už více než tři měsíce neopustil Prahu a nyní musel chtít nechtít připustit, že začíná pociťovat cosi ne nepodobného dětské radosti ze školního výletu – a když pak na sluncem zalitým parkovišti před maloměstským nádražíčkem uviděl vůz s koňmi a Petra sedícího na kozlíku, byl už docela rád, že přijel. Přestože dávno odrostl studentskému věku, připadal si (i v džínách a ve sportovním saku) tak trochu jako jeden z těch Buninových studentů, kteří – plni neurčitého očekávání a *bezděčného hejskovství* – přijíždějí z Moskvy na venkovský statek k příbuzným na prázdniny. Elegantní cestovní vak se svým nejlepším tmavým oblekem přehodil přes dřevěné postranice vozu a vyhoupl se k Petrovi na kozlík.

„Panstvo si cestuje první třídou...“ usmíval se Petr.

Potrásli si rukama.

„Díky žes přijel,“ řekl Petr. „Budeš hlavní hvězda.“

„Hyjéé!“ zakřičel spokojeně Oskar, Petr pohnul opratěmi a koneš se dali do pohybu.

Po příjezdu do vsi se šel Oskar pozdravit s Petrovou rodinou: s jeho obézními, mile plachými rodiči, které si pamatoval ze své první a zároveň poslední návštěvy před osmi lety; s *dědkem a bábou*, kteří už byli v důchodu a nyní si přivydělávali domácími pracemi pro nejrůznější obskurní firmy (jejich jediný pokoj v malém přístavku za domem – s velkým obrazem Panny Marie nad vzorně ustlanou manželskou postelí – byl právě zavalený stovkami neuvěřitelně ošklivých zelených plastových žabiček, kterým staroušci do vy-lisovaných důlků obratně vlepovali zrudně vypouklé pohyblivé oči). Potom byl představen dvěma vesele povykujícím tetám, které u obrovského stolu v kuchyni připravovaly nádivku do kuřat (čí to

jsou tety, Oskar nepochopil), dále kvůli čemusi uražené čísi snaše, Petrovu kamarádovi, který zrovna přivezl jakési tlakové hadice, kulhavému, brunátnému strýci, jemuž nebylo slova rozumět, a konečně roz dováděné sedmičlenné skupince dětí a mládeže, v níž Oskara okamžitě zaujala jakási *Maruška z tetiny přízně*, poměrně drobná dívka v nevkusných letních šatech, se silnými boky a lýtky, ale s nápadně hezkým obličejem. Stejně jako zbylé tři dívky byla špatně, přehnaně nalíčená, ale přesto si nemohl nevšimnout, že má výrazné, hluboké oči, čistou pleť a krásně tvarovaná ústa. K Oskarovu překvapení se náhle od skupinky oddělila, přistoupila k němu a rozpačitě mu podala *malý dárek na přivítanou* (hlas měla o něco hlubší, než by byl Oskar čekal): žluté papírové desky, obsahující – odhadl zkušně – asi šedesát čistých kancelářských papírů. Na čelní straně desek bylo nalepeno několik hvězdiček vystřížených z modrého, červeného a zlatého staniolu.

Měla prý ty papíry doma, ale ona je na nic nepotřebuje, pravila a začervenala se. Jemu jako spisovateli se možná budou hodit – nebo ne?

Oskar nehnul brvou a vážně dívce poděkoval. Je to od ní velice milé. Papíry spisovatel samozřejmě potřebuje pořád, souhlasil, a jemu navíc zrovna docházejí, připojil malou lež. Opravdu jí děkuje.

Maruška už nic nedodala, ale bylo vidět, že ji to potěšilo.

2/

Během oběda (byly vepřové řízky smažené na kachním sádle) Oskar nejprve s *chápavým zájmem* vyslechl všechny problémy se vzrůstající nezaměstnaností v kraji a s nedávno zrušenými autobusovými spoji, o nichž mu poněkud strojeně – jako by byl příslušný ministr nebo přinejmenším novinář, který k nim přijel dělat reportáž – střídavě vyprávěli Petrovi rodiče. Když téma vyčerpali, Oskar

zakontroval rafinovaně *protipražským* vystoupením, v němž uctivě naslouchajícímu venkovskému publiku postupně vypočítal jednotlivé, údajně už téměř *nesnesitelné* obtíže života v hlavním městě (nebyla to samozřejmě pravda; všechny jmenované problémy sice v Praze v různé míře skutečně existovaly, ale nesnesitelné Oskarovi ani zdaleka nepřipadaly): smog, dopravní kolaps, neprostupné zástupy zahraničních turistů, skandální ceny v obchodech a restauracích, vykrádání bytů, pouliční kriminalita, války balkánských a jiných mafií odehrávající se za denního světla přímo na ulicích... Nakonec, aby stísněnou atmosféru trochu uvolnil (a částečně i kvůli přítomné Marušce), dal k lepšímu několik zábavných, byť rovněž ne vždy zcela pravdivých historek ze života pražské kulturní smetánky; všiml si přitom, že kdykoli vyslovil jméno některého známého herce nebo herečky, obě tety si pokaždé vyměnily krátký pohled a jedno obzvlášť slavné jméno po Oskarovi dokonce nahlas opakovaly.

S pocitem, že odvedl víc než jen povinné konverzační penzum, se pak Petrových rodičů otázel, zda by se mohl na hodinku někam zavřít a přece jen chvíli pracovat.

„Ale samozřejmě!“ zvolala Petrova matka a provinile vyskočila – neboť to byla ona, kdo trestuhodně zapomněl na onen notoricky známý fakt, že všichni velcí spisovatelé po obědě pracují – a běžela uprządnit konferenční stůlek v obývacím pokoji. Petr na Oskara významně mrkl.

Přesunul se tedy do pokoje a veselé tety mu na prosklenou desku konferenčního stolu přinesly (na červeném plastickém podnosu s obrázkem Drážďan) čtvrtlitrový hrnek s kávou, konvičku se smetanou a polovinu velké mramorové bábovky; dveře za sebou zavřely tak tiše, jako by byl vážně nemocný člověk, jenž po nekončících hodinách bolestného bdění k radosti všech přítomných konečně upadl do krátkého osvobodivého spánku. Oskar se musel usmívat. Pokoj byl vymalován světle růžovou barvou, podlahu pokrýval vínový koberec s orientálními vzory a velký fialový gauč,

na němž nyní seděl, byl poházen bezpočtem různorodých, barevně vyšívaných polštářků. Přímo před sebou měl vysokou knihovnu z leštěného ořechu se zlatými lištami a zlatým kováním, jejíž police obsahovaly nesrovnatelně víc porcelánových a skleněných figurek, prázdných flakonů od parfémů, obřích číší z barevného skla, mušlí, stolních zapalovačů a fotografií dětí v ošklivých rámečcích než samotných knih. Ze zdi vedle knihovny shlížel ukřižovaný Kristus a vlevo od něj byl zavěšen oranžový chemlonový „gobelín“ s motivem bílých oveček. Z laciné imitace křišťálového lustru visely dvě mucholapky plné mrtvého hmyzu, které se téměř dotýkaly červeno-bílého popelníku Marlboro na stolku; na jeho dně leželo zlomené, na obou koncích zkrvavené párátka.

Četl si necelou hodinu, ale potom ho kniha začala nudit. Chvilí bloumal očima po pokoji a díval se z okna na záhony zeleniny za domem – uvědomil si, že některé druhy neumí vůbec pojmenovat. Po chvíli se za prosklenou výplní dveří objevila silueta Petra, který komusi, patrně matce, polohlasem sděloval, že jede s *Maruš a s děckama pro trávu*.

„Já taky jedu s Maruš a s děckama pro trávu!“ zvolal hlasitě Oskar. Ozval se smích a Petr nakoukl do pokoje.

„Ty chceš jet vážně na trávu?“

„Samozřejmě!“

Petrova matka mu zapůjčila silné tmavomodré tepláky a černobíle kostkované, údajně *řeznické* sáčko a otec z půdy snesl zaprášené gumové holínky. Děti už seděly na podlaze valníku a pobaveně vyčkávaly; Maruška, stále v oněch žlutých šatech, ale nyní už i v červených špičatých holínkách a s dřevěnými hráběmi v rukou, stála zatím opodál a ostýchavě se usmívala. Oskar si přede všemi vysvlékl džíny (pod nimi měl moderní černé slipy s krátkými nohavičkami), a tepláky, které mu byly už na pohled velké, si schválně vytáhl až někam k prsním bradavkám. Děti se svíjely smíchy. S odporem, který samozřejmě nedal nijak najevo, vklouzl do studeného a zatuchlého

vnitřku holinek a opatrně zahýbal prsty. Petrův otec mu rozpačitě podal hrábě.

„K čemu to je?“ šaškoval před dětmi Oskar. „Aha, to je na tu trávu!“

„A ty si ty šaty nepřevlíkneš, Maruš?“ uvědomila si Petrova matka.

Maruška se zapýřila.

„To jsou ty staré, teto.“

Její odpověď všechny přítomné velmi pobavila.

„Dívejte, v čem jede Maruš na trávu!“ volaly tety jedna přes druhou.

3/

Velkoryse přenechal dětem místo na kozlíku vedle Petra a přisedl si k Marušce na zadní okraj valníku. Po jejím vzoru spustil nohy dolů a s poněkud infantilní radostí pak pozoroval, jak se při přejezdu každé nerovnosti na cestě okamžitě rozkývají. Potom se začal Marušky vyptávat na věci kolem koní (všiml si už předtím, s jakou zručností upínala koňům všechny ty složité kožené popruhy), ale přestože i tentokrát snaživě předstíral zájem a dával si pozor, aby se v jeho hlase neobjevil ani náznak čehokoliv, co by si Maruška mohla vyložit jako přezíravost, odpovídala mu velmi zdráhavě – jako by se navzdory jeho snažení skutečně bála, že se jí svými otázkami posmívá. Změnil tedy téma a zeptal se jí, do jaké chodí školy. – Na obchodní akademii, dostalo se mu stručné odpovědi. – Skutečně? A kde? – Tady. Ve městě. – Do kterého ročníku, jestli se může zeptat? – Do čtvrtého.

Ani teď nebyly Maruščiny odpovědi o mnoho vřelejší. Oskar tomu nerozuměl: přece mu přinesla ty papíry, pořád po něm kouká a ještě před chvilí se kvůli němu odmítla převléknout do tepláků... Co chce dělat po škole? zkusil to ještě jednou, ale Maruška tentokrát

neodpověděla vůbec, neboť v příští chvíli došlo k onomu malému incidentu, který je – alespoň Oskarovi to tak připadalo – nečekaně sblížil. Koně se náhle začali poplašeně cukat a snažili se obejít hlubokou kaluž posetou ovády, která jim stála v cestě – ale rozdírali si přitom nohy o ostnatý drát v ohradě pro dobytek, jež cestu po obou stranách ohraničovala. Petr se je marně snažil udržet. Otočil se k Marušce a popuzeně na ni houkl, aby *laskavě zvedla prdel a tu zasranou ohradu rozebrala*. Oskar pochopitelně seskočil z vozu spolu s ní – a společným úsilím se jim skutečně podařilo vytáhnout dva kůly ze země a ohradu vyvrátit tak, že koně získali potřebný prostor. Když povalenou ohradu zvedali, aby ji usadili zpět na místo, Oskar na okamžik zahlédl Maruščina pevná, jakoby trochu kuželovitá řadra s velmi světlými bradavkami.

„Někdy bych se chtěla odstěhovat odsud pryč!“ pronesla ještě zadýchaně, ale zároveň nečekaně vášnivě Maruška, když vyskočili zpátky na vůz. „Opustit to tady!“

Oskar ji *chápavě* pohladil po zádech.

„Možná do Prahy,“ přemítala Maruška nahlas. „Žije se v Praze hezky?“

Takhle roztomile Oskarovi onu otázku ještě nikdo nepoložil.

Naklonil se k Marušce a rty se lehce dotkl jejího ucha.

„V Praze je blaze,“ zašeptal dramaticky.

Maruška zčervenala.

4/

Večer se Petr loučil v místním hostinci se svobodou. Oskar se snažil mezi všechny ty opilé povykující mládence zapadnout, ale příliš se mu to nedařilo. Uměl být veselý společník a zábavný vypravěč, ale k tomu potřeboval publikum, v němž byly alespoň nějaké ženy – a právě ty tu nyní zcela scházely. Usrkával pivo a později i becherovku,

usmíval se na Petra, který jej střídavě oslovoval *soudruhu četaři!* a *Mistře!*, převyprávěl několik drsných anekdot, smál se společně s ostatními, ale v duchu se nudil.

Ožil jen jednou – ve chvíli, kdy Petr kamarády informoval o tom, že po Oskarovi prý *těžce vyjela Maruš*. Oskar se hájil udiveným úsměvem a rozevřenými dlaněmi (co kdyby byl některý z těch ožralých pořezů její momentální šamstr? říkal si), ale kdesi uvnitř mu to nařčení udělalo dobře. V příští chvíli mu ovšem na rameno dopadla čísi těžká ruka a ve tváři ucítil pívem páchnoucí dech.

„Varuju tě, kámo. Ta ti nedá!“

Oskar si dotyčného mladíka prohlédl a s ulehčením zjistil, že jde o varování ryze přátelské.

„Ale já snad ani...,“ řekl bezelstně.

„V týhle vsi ti dá úplně každá, ale Maruš ne!“ řekl mladík.

Oskar vážně pokýval hlavou na znamení, že si tuto informaci vezme k srdci.

„Maruš ne!“ vykřikl mladík a uhodil pěstí do stolu.

„Ale dá,“ prohlásil Petr posměšně. „Že nedala tobě, neznamená, že nedá tuhle Mistrovi.“

„Ale hovno. Maruš nedá nikomu!“

„Jemu dá,“ prohlásil autoritativně kdosi na protější straně stolu.

Oskar se ihned otočil, aby se přesvědčil, že dotyčný má na mysli opravdu jeho: ano, prst s černou špínou za nehtem ukazoval přímo na něj.

„Jemu jo!“

O něco později u stolu vypukl spor o to, zda je či není Maruš ještě panna. Žádný z přítomných mladíků ovšem nebyl schopen přijít s klíčovým důkazem, což Oskar samozřejmě viděl velice rád. Chtěl si být ale jistý.

„Neříkejte mi, pánové, že tu holku ještě nikdo z vás nedostal...,“ ponoukal je pokrytecky k větší otevřenosti.

„Tu nedostane než pánbůh! Jako Helenu!“ zvolal mladík, který si před chvílí sedl vedle Oskara.

Kdo je Helena, Oskar nevěděl, ale i tak ho ta věta potěšila. Vysvětlili mu, že Helena je Maruščina starší sestra, která loni, ve svých osmnácti letech, *vstoupila v Kroměříži do řádu*. Z Petrova pohledu vycítil, že by k tomu měl něco říct.

„Pánaboha se jako konkurence nebojím,“ pravil a udělal pauzu.

Obvykle se nevysmíval tomu, co ho nějakým způsobem přesahovalo, a proto i o bohu většinou mluvil, ač sám bezvěrec, s jistým základním respektem – ale to neměl v sobě čtyři piva a dvě becherovky.

„Jak to?“ řekl Petr, pomrkáváje na ostatní.

Oskar povystrčil jazyk a zakmítal jeho špičkou.

„Já totiž pracuju líp s jazykem...”

5/

Přestože v celém domě vládl už od časného rána zmatek a hluk, Oskar se probudil teprve v půl deváté. Potěšeně si uvědomil, že ho kupodivu nebolí hlava.

„Dobré ráno! Jakpak jsme se vyspali?“ zahalekala na něho jedna ze dvou veselých tet, sotva otevřel dveře do chodby. Byla jen v tenké noční košili a na hlavě měla natáčky, ale zdálo se, že ji Oskarova přítomnost nikterak neznepokojuje. Nahřívala si na kuchyňské plotně žehličku a navlhčeným prstem zkoušela její teplotu.

„Skvěle, skvěle,“ usmíval se Oskar, uhýbaje očima.

Už včera zjistil, že s oblékáním a převlékáním se tu nedělají žádné velké ciráty, ale to, co se v domě dělo teď, ještě nezažil. Všichni, bez ohledu na pohlaví i věk, tu pobíhali buďto ještě v rozepnutých pyžamech a nočních košilích, nebo dokonce jen ve spodním prádle. Pokřikovali na sebe, ohřívali si párky, které pak v běhu jedli, čistili

skvrny na oblecích, leštili lakýrky, natáčeli si vlasy kulmou a narychlo přišívali roztržené závojíčky a utržené knoflíky. Vše se podřizovalo svatbě, ta byla důležitá – a jestli strejcovi zrovna visí šulín z podvlíkaček nebo jestli jsou tetě vidět chlupy v podbřišku, na tom pendrek záleželo. Za chvíli je tu nevěsta s celou svou slavnou rodinou, tak žádný zdržování. Pohyb, pohyb. Už Oskar snídal? Ne?! A proč už se nejde hodit do gala? chtěl vědět Petr. Na co čeká? – Na volnou koupelnu, soudruhu vojíne, nechal se slyšet Oskar, ale Petr jen mávl rukou, rozrazil dveře do koupelny, kde se právě sprchovala jakási Oskarovi dosud neznámá, ne už tak úplně malá sestřenice-družička, a postrčil protestujícího Oskara dovnitř: ať se rychle oholí a on mu zatím ohřeje dva párky. A Hanička ať kouká hejbnout kostrou!

Hanička družička ani nepípla – natož aby běžela telefonovat na Linku bezpečí. Začala se sice utírat, ale očividně nijak nespěchala. Zrcadlo bylo zčásti zamlžené, ale Oskar si i tak všiml, že si Hanička prohlíží jeho džínsy.

„Ty levisky, to jsou pět set jedničky?“ chtěla vědět. „Přesně takový bych chtěla! Já, a můžu si pak čuchnout k tý tvý voňavce?“

6/

Prostřená svatební tabule ve vyklizené a příslušně vyzdobené stodole měla tvar písmene U. Na čestná čelní místa byli usazeni nejen nevěsta s ženichem a jejich rodiče, ale překvapivě i Oskar s Maruškou. Početné příbuzenstvo obou rodin sedělo po stranách dlouhých stolů; Oskar odhadoval, že je tu tak osmdesát devadesát hostů. Poznával několik Petrových příbuzných, s nimiž se dnes ráno srazil v domě, a také mládence ze včerejšího večera, ale naprostou většinu lidí podle očekávání neznal.

Maruška (jak si Oskar všiml už dopoledne, když před domem Petrových rodičů nasedali do aut, která je odvážela do kostela a na

radnici) si vyčesala vlasy nahoru a zapletla si je do vzorného uzlu, čímž dala, ať už vědomě či ne, ještě více vyniknout nejen dokonalým rysům svého obličej, ale i své krásné dívčí šíji. Na sobě měla bílé úpletové šaty s vetkanou červenou nitkou (která se na několika místech trochu trhala), jejichž poměrně hluboký výstřih byl po stranách lemován drobnou, ale bohužel nepřehlédnutelnou červenozelenou výšivkou s motivy hroznového vína a vinných sklenek. Na nohách měla patrně zbrusu nové, bílé páskové střevíce, které však působily trochu příliš „plážově“ (Oskarovi rovněž neuniklo, že pod perleťovými punčochami má Maruška snad všechny prsty olepené polštářkovými náplastmi, což byl detail, který ho bůhvíproč téměř rozteskňoval). On sám měl na sobě již zmíněný tmavomodrý oblek, přesně o odstín světlejší košili, zlatohnědou hedvábnou kravatu s nápadným vzorem (kravaty už několik let zásadně nenosil – dával přednost kvalitním tenkým pulovrům s límečkem nebo hedvábné košili s rozhalenkou – ale kvůli Petrovým rodičům tentokrát udělal výjimku) a italské polobotky z hnědé kůže.

Dostavila se jedna ze servírek z hotelu ve městě, které Petr najal na svatební hostinu; na kulatém hliníkovém platu však neměla natočené pivo, nýbrž vysoký štos ozdobných blanketů s blahopřejnými telegramy. Petr ukázal rukou a servírka postavila táč před Oskara.

„Až vám řeknu, tak ty telegramy s Maruš přečtete, kapišto?“

„Neblázni!“ zděsil se Oskar.

„O rozkazu se nediskutuje. Čtete to, Maruš, na střídačku, ať to má trochu úroveň. A ty si z toho nedělej prdel!“

Oskar tedy rezignovaně přikývl. Přesvědčil se, že není pozorován, a opatrně rozložil první blanket. Natočil jej tak, aby spolu s ním mohla číst i Maruška. *Hodně zdraví, štěstí a lásky na dlouhá léta a hlavně hodně dětí – to vše a ještě mnohem víc mladým novomanželům z celého srdce přejí manželé Červenkoví z Bystrce.*

Oskar blanket beze slova odložil a přitáhl si druhý. Tady byl text podstatně delší. Oskar jej přelétl očima – a s hrůzou si uvědomil,

že jde o jakousi notně neumělou epickou báseň, oslavující průběh svatební noci.

Když pak nevěsta obnaží svoje vnady / hned má krtka u zahrady,
zněl jeden z rýmů.

Maruška zčervenala.

7/

Ze svatební hostiny začínající v pravé poledne obědem a končící hluboko v noci druhou večeří měl Oskar původně obavy. Při nejlepším si nedokázal představit, jakým způsobem přežije těch deset či dokonce dvanáct hodin, které bude muset v oné monstrózní stodole strávit, aby svým předčasným odchodem někoho smrtelně neurazil – ale nakonec to bylo snazší, než čekal. Než skončil oběd o několika chodech, byly už skoro tři, a zbytkem odpoledne se pak doslova protancoval. Tančil postupně s nevěstou, s její matkou, s matkou Petra a s oběma veselými tetami, došel pro několik žen z „nevěstina“ křídla tabule, provedl všechny družičky od dvou let výše (Haničku se marně pokoušel naučit tango) a opatrnou taneční variaci předvedl dokonce i s Petrovou babičkou. Samozřejmě tančil i s Maruškou: poprvé ještě trochu toporně, ale potom jí jednou pro vždy vnutil svou verzi valčíku a polky a následně to několikrát roztočili tak, že sklidili obdivný potlesk.

Tma přišla kolem osmé. Oskar odhadoval, že tou dobou měl vypít něco přes půldruhého litru kupodivu velmi dobrého červeného vína, které sice po svém zvyku zapíjel hojně minerálkou (a navíc prakticky neustále tancoval), ale i tak už začínal pocítovat opilost. Nalézal se v onom důvěrně známém počátečním stadiu, kdy ještě sám rozpoznával všechny obvyklé příznaky: viděl své ruce nekontrolovaně vylétat vzhůru, slyšel se, jak falešně zpívá, jak vyťukává do stolu rytmus a jak přes celý sál pokřikuje na mládence na opačném

konci tabule. Především si však uvědomoval svou narůstající touhu po Marušce. Stále častěji se jí dotýkal: hladil ji po předloktí, bral ji kolem pasu a jednou se k ní dokonce sklonil a políbil ji do výstřihu šatů. Maruška před ním sice většinou uprchla a běžela cosi *důležitého* říci kamarádce, doprovodit tu či onu malou družičku na záchod nebo namazat jakési staré tetě bolavá záda kastrovou mastí, ale ať se právě nalézala kdekoliv, její pohled se znovu a znovu vracel k místu, kde seděl Oskar. Přes jeho naléhání téměř nepila, ale i tak doslova zářila. Z každého jejího gesta, z každého pohybu bylo zřejmé, že prožívá svůj velký den.

Na záchod odcházel Oskar tak jako ostatní do stáje za stodolou, kde pak s rozpustilým nadšením močil přes zrezivělou ohradu funícím krávám přímo pod nohy; když se vracel zpátky, nejednou v čerstvě vybílené, čpavkem ostře páchnoucí úzké chodbě popadl do náruče nějakou tu chichotající se nevěstinu přibuznou, která si v běhu vyhrnovala šaty nebo sukni. Čím dál víc podléhal jakési erotické euforii, která tu vládla. Jako by tu pro nikoho neexistovalo téměř žádné tabu – a obzvlášť on osobně se těšil výsadám, na jiném místě zcela nepředstavitelným. Každá drobná chlípnost, jíž se dopustil, mu byla nejen dovolena, ale dokonce jakoby přičítána k dobru: když položil dlaň na koleno nevěsty, když troufale políbil mladou servírku přímo na ústa nebo když si vysadil na kolena Haničku, aby se potěšil z její pevné kulaté zadničky, ve tvářích ostatních svatebčanů nejenže nebyl ani stín pohoršení, ale ještě na něho povzbudivě mrkali. Čím bezostyšněji se choval, čím nepokrytěji se při tanci dotýkal Maruščiných nader a boků, tím větší sklízel sympatie. Ať udělal cokoli, všichni se na něho přátelsky usmívali. Bylo to neuvěřitelné. Připadalo mu, že kdyby nyní vstal, přehrnul nevěstě všechny ty strašlivé bílé krajky přes hlavu a zabořil jí jazyk do klína, kapela by mu k tomu ještě zahrála tuš a Petr s rodiči by mu vstoje zatleskali.

Po desáté hodině řady svatebních hostí přece jen prořídly. Oskar byl opilý. Košili měl propocenou, přestože kapela dělala stále delší

přestávky. Maruška se tvářila trochu zaraženě, ale na tom, jak se tváří či netváří, už mu nezáleželo. S omluvou vstala a šla na záchod a on se vrávoravě vydal za ní. Venku na ni zavolal, popadl ji za zápěstí a beze slova ji odtáhl z dosahu světel stodoly do tmy; přitiskl ji k hrubé omítce stájové zdi, začal ji líbat a potom si z jejího výstřihu vyndal jeden ten krásný kuželovitý prs a přisál se k němu ústy. Tiše zasténala, odstrčila ho, až se zapotácel, upravila se a rozběhla se zpátky.

Oskara zavalila vlna upřímného vzteku. Motal se po mokrém trávníku a polohlasně Marušce nadával. Nakonec se vymočil, když už byl jednou venku, a otráveně se dovlekl nazpět ke stolu. Maruška mezitím odjela – Říhovi měli v autě místo, a tak ji prý vzali, vysvětlil mu Petr jakoby trochu omluvně. Ať se na ni Oskar vysere, asi to fakt nemá cenu, řekl. Asi fakt bude svatá.

8/

Zhruba o týden později našel Oskar ve schránce poněkud tuctovou pohlednici s několika fotografiemi *přírody Českomoravské vysočiny*:

Hezký pozdrav z Vysočiny Ti posílá Maruška. Prosím, nezlob se na mě. Ještě jednou Tě z celého srdce zdraví Maruška, dočetl se na druhé straně.

Oskar se ušklíbl, ale zdráhal se pohled jen tak zahodit, a tak ho připíchl vedle ostatních prázdninových pozdravů na korkovou nástěnku v kuchyni, kde pak visel do nejbližšího velkého úklidu.

V následujících měsících na Marušku zapomněl. Jednoho říjnového večera se ale vrátil z města domů (večeřel se svou přítelkyní v nově otevřené italské pizzerii), a když si pustil blikající telefonní záznamník, uslyšel náhle Maruščin hlas, s komickou pečlivostí odříkávající a vzápětí opakující jakési telefonní číslo. První část vzkazu chyběla – zřejmě ještě nikdy netelefonovala na záznamník

a z neznalosti začala hovořit ještě před zazněním signálního tónu. Oskar si torzo vzkazu znovu přehrál a číslo si zapsal; zatímco Maruška vzorně odříkávala jednotlivé číslice, uvědomil si, že si ji dosud dokáže vybavit velmi živě. Podíval se na hodinky a bez otálení číslo vytočil. Přestože ještě nebylo ani devět, hlas jakéhosi Říhy na druhém konci linky zněl rozespale. Oskar se představil, popřál mu dobrý večer a zdvořile se otázal, zda zastihne slečnu Marušku.

„Já tam dojdou,“ řekl Říha nakvašeně a třískl sluchátkem o stůl.

Teprve nyní Oskarovi došlo, že Říha bude onen Maruščin soused, který ji odvážel ze svatby domů. Bydlela zřejmě opravdu blízko, protože hned vzápětí uslyšel její spěšné kroky – připomnělo mu to, jak na svatbě poletovala mezi těmi svými tetami. Představila se celým jménem a otázala se, kdo volá?

Oskar napodobil hlas číšníka, který jej toho večera obsluhoval.

„Pronto? Tady pizzeria Grosetto, buon giorno! Vy objedнала pizzu funghi, signora?“

Příliš pozdě si uvědomil, že i tak průhledný vtip může dívky, jako je Maruška, nepříjemně dezorientovat.

„Já? Já ne,“ pravila v zoufalých rozpacích. „To bude asi určitě omyl.“

„To měl být vtip, Maruško. Tady je Oskar. Omlouvám se. Omlouvám se ostatně za všechno.“

Maruščina radost jako by neznala mezí. Děkovala mu, že zavolal. Takže dostal její vzkaz? tázala se poněkud nesmyslně.

„Ne celý. Asi třicet procent. Začalas mluvit moc brzo.“

Maruška nechápala: jak to Oskar myslí? Nadechl se a trpělivě jí vysvětlil, v čem udělala při telefonování chybu. Nyní se začala omlouvat ona, ale Oskar ji po chvíli zarazil.

„To nevadí, Maruško. Spíš mi řekni, cos mi chtěla.“

Maruška upadla do ještě větších rozpaků než před chvílí. Jak to říct? Je prý z toho už několik týdnů opravdu nesvá. Nechtěla by ale, aby si Oskar myslel, že... Přece ví, jaká je u nich v kraji

nezaměstnanost a jak obtížné je sehnat slušnou práci. Po maturitě nějaký čas pracovala v kravíně, ale byla to velmi namáhavá fyzická práce a ona na ni neměla dost síly a přivodila si zánět šlach. Ted' je nezaměstnaná. Jezdí sice každý týden na pracovní úřad, ale zatím pro ni nic nenašli, vyprávěla mu překotně. Oskar ji musel znovu přerušit: Ona mu na tom záznamníku vyprávěla o nezaměstnanosti?

„Ne,“ hlesla Maruška.

Tak *proč* mu tedy volala? tázal se Oskar.

„Chtěla bych si najít nějakou práci v Praze!“ vyhrkla náhle.

Oskar slyšel její vzrušený dech.

Opravdu? řekl opatrně. A může jí v tom snad nějak pomoci?

Záměrně zachovával jistý odstup.

Nevadilo by mu – jestli ano, ať jí to klidně řekne, ona už si nějak poradí – tedy nevadilo by mu, kdyby u něj ona, Maruška – samozřejmě jenom den nebo dva, než si sežene nějakou dobrou práci, kde dávají i ubytovnu – bydlela?

9/

Když Oskar Marušku spatřil, jak se k němu s úsměvem proplétá mezi lidmi v hale na Hlavním nádraží (ve světle modrém baloňáku, jaké se nosily někdy počátkem osmdesátých let, a s ošklivým koženkovým kufrem v ruce), překvapila ho její veselá bezstarostnost. Po jejím telefonátu podvědomě očekával, že spatří jakousi hromádku neštěstí s obvázanými šlachami na zápěstích, ale místo toho tu byla sice špatně oblečená, ale jinak krásná dívka se zářícíma očima plnýma elánu.

„Maruška v Praze!“ smála se a rozhlížela se zvědavě kolem. „To je nadělení!“

Skutečné nadělení, jak si Oskar mohl ověřit z bezprostřední blízkosti, byl především ten její kabát – ale nedal na sobě nic znát. Políbil Marušku na obě tváře, odebral jí kufr a rovnou zamířil

k nejbližšímu vstupu do metra. Zakoupil Marušce čtyřiaadvaceti-hodinovou časovou jízdenku a vysvětlil jí, jakým způsobem si ji v turniketu označí. Maruška mu naslouchala jako pozorná žačka. Když sešli na nástupiště, chtěla vědět, kolikrát za hodinu jezdí metro. Oskar se domníval, že se přeslechl, ale ona svou otázku očividně myslela vážně: Jednou za hodinu? Dvakrát za hodinu?

Oskar ji přemítavě pozoroval.

Kdy byla naposledy v Praze? zeptal se po chvíli. – To už je dávno, smála se Maruška. Ve třetí nebo ve čtvrté třídě se školou. Byli na Pražském hradě a v obchodním domě Máj.

Oskar pokýval hlavou. To musel být prima výlet, poznamenal. – Ano, souhlasila Maruška, bylo to moc hezké. Koupila tenkrát tetě nástěnné hodiny do kuchyně.

„A taky jste jeli metrem? Nebo se paní učitelce nechtělo hodinu čekat?“

„Nejeli. Já jsem ještě nikdy nejela!“

10/

Oskarův staromládenecký, nedávno kompletně zrekonstruovaný byt se Marušce údajně docela líbil – pouze jí připadal *maličko chudý*. Oskar sice tušil, co Maruška v jeho bytě postrádá – všechny ty chem-lonové gobelínky, vitríny plné obřích číší a zlaceného porcelánu, malované nástěnné hodiny a další interiérové okrasy – ale v souvislosti s cenou rekonstrukce, kterou se před ní ani neodvažoval vyslovit, ho adjektivum *chudý* upřímně pobavilo.

Maruška už ale otevírala kufr, aby mu mohla předat dárek: velký keramický hrnek s růžovou glazurou, znetvořený na přední straně dvěma naturalisticky vytvarovanými řadry.

Myslela prý, že Oskarovi by se takový hrneček mohl líbit, pravila propadajíc se studem.

Oskar si uvědomil, jak velký ústupek z Maruščiných zásad takový dárek představuje, a jak obrovskou odvahu v sobě musela najít, aby si o něj řekla v obchodě prodavačce. Poděkoval, pronesl na adresu toho strašlivého kýče několik milosrdných lží a políbil Marušku do vlasů (což mu zároveň umožnilo skrýt před ní na okamžik obličej). Potom jí ukázal pokoj, kde bude spát, vyklidil pro ni část skříně, vysvětlil jí, jak se v koupelně zapíná podlahové topení a jak se pouští sprcha a přinesl jí čistou osušku a ručník. Nakonec ji odvedl do kuchyně, na její přání jí uvařil ovocný čaj, sobě udělal silnou kávu a pyšně ji začal seznamovat s připraveným plánem: Nezahálel a trochu se už po volných místech poptával. Místo sekretářky, které pro ni jakožto absolventku obchodní akademie přichází logicky do úvahy jako první, se sice občas v inzerátech vyskytuje – jenže posty s takovým platem, z něhož by si mohla platit v Praze podnájem, jsou prakticky pouze u zahraničních firem, a jsou tudíž podmíněny dobrou znalostí minimálně jednoho cizího jazyka (Maruška se zatvářila provinile). Jako sekretářce, vysvětloval Oskar, jí totiž žádná firma ubytování neposkytne. Prakticky okamžitě by mohla začít pracovat jako prodavačka nebo řekněme i servírka, tahle místa jsou, ale s možností ubytování je to totéž v bleděmodrém. Lacinou ubytovnu by sehnala pouze v případě, že by byla ochotna pracovat někde ve výrobě. V továrně.

K jeho údivu se Maruška zatvářila nadšeně.

„Ano? V továrně bych dostala ubytovnu?“

Dostala, ale Oskar se domníval, že v továrně snad Maruška dělat nechce. Copak necítí, že má na víc?

Maruška vypadala, že necítí.

Oskar se k ní předklonil a podíval se jí do očí.

Každý, kdo Marušku uvidí, řekl, si okamžitě všimne jedné věci – jak nápadně krásný má obličej.

Maruška zrudla a sklopila oči.

Oskar jí dvěma prsty zdvihl bradu. Takový obličej, pokračoval, to je dar od pánaboha, a když už se člověku takového daru dostane, má

snad přímo povinnost ho dobře využít. Copak si Maruška opravdu věří tak málo, že si ani tak krásnou tvář nedokáže představit třeba v nějaké vkusné reklamě na kvalitní kosmetiku?

V očích Marušky byla jakási zásadní pochybnost.

Samozřejmě jí nemůže slíbit, že to vyjde, navázal Oskar, ale určitě by to měli alespoň zkusit. Zná hned několik dobrých fotografů, kteří by dokázali udělat opravdu pěkné fotky. Jejich kolekci – říká se tomu portfolio – by pak nabídl nejruznějším zavedeným a samozřejmě naprosto seriózním agenturám, které –

„Já a fotografovat se? Kdepak, to nejde,“ rozesmála se Maruška. Pobaveně vrtěla hlavou.

Oskar měl pocit, že v jejím smíchu slyší jakousi převahu, která jako by naznačovala, že jeho bezesporu dobrý nápad je úplně dětinský. Popudilo ho to, ale ovládl se a ještě jednou Marušce vysvětlil, že se opravdu nemá čeho bát. Není to žádná nemravná práce, jak si možná Maruška představuje. Nepředváděla by přece žádné spodní prádlo, nic takového. Fotografovali by jen a jen její obličej – jsou fotomodelky a stejně tak agentury, které se na obličej speciálně zaměřují.

„Jéje, to bych nemohla,“ smála se Maruška. „Já ne, nezlob se.“

„Ale proč ne?! Co je na tom špatného? Ukradne ti snad ten fotograf tvou indiánskou duši?“

Indiánskou duši? nechápala Maruška. Proč si Oskar myslí, že má indiánskou duši?

Oskar jen zavrtěl hlavou.

Maruška poznala, že se zlobí, a plaše se dotkla jeho předloktí. Ať se na ni Oskar nezlobí, ví, že to myslel dobře, ale ona by prostě nedokázala dělat nějakou ponižující práci.

„Ponižující práci?!“ vybuchl Oskar, kterému se hroutil celý jeho plán. „Co je na fotografování obličeje proboha ponižujícího? V tom vašem kravíně jsi ještě nedávno kydala hnůj – to snad nebylo ponižující?!“

Maruška se na Oskara podívala svýma hlubokýma bezelstnýma očima. Proč by kydání hnoje bylo ponižující? Bylo to jenom velice namáhavé, takže si, jak už Oskarovi říkala, přivodila na obou zápěstích zánět šlach.

11/

Oskar chtěl původně Marušku ještě týž večer představit jednomu ze zmíněných fotografů, takže nyní musel domluvenou schůzku zrušit. Použil telefon v pracovně, aby ho Maruška neslyšela.

„Sorry, Davide, ale nic z toho nebude,“ řekl Oskar zcela jiným hlasem než tím, kterým ještě před okamžikem mluvil s Maruškou. „Ta dívenka mi totiž právě sdělila, že považuje pózování před objektivem za ponižující práci.“

„Co blbne? Řekls jí, že by ji nikdo nesvlíkal? Že je to celý jenom vo ksichtě?“

„Řekl jsem jí to několikrát.“

Fotograf se krátce odmlčel.

„No tak nic, no... A hele, pochopil jsem to správně? Ty tam tuhle pionýrku máš dneska přes noc, že jo?“

„No už jo,“ řekl Oskar světácky. „Znáš to: *V nevinnosti je něco, na co člověk nedokáže nikdy úplně rezignovat...*“

„Tak to ti fakt závidim, vážně,“ řekl po chvíli fotograf. „Já už poslední roky píchám akorát samý ctižádostivý kurvy.“

12/

Oskar se rozhodl, že na večeri půjdou do oné nové pizzerie, kde večerel před třemi dny. Rozhodně nechtěl, aby ho s Maruškou přistihl někdo z jeho známých, a spoléhal na to, že podnik ještě dostatečně

nevešel ve známost (on sám jej koneckonců objevil víceméně náhodně), takže riziko nějakého nežádoucího setkání zde bude přece jen o něco nižší než jinde.

Když však s Maruškou za zády vstoupil dovnitř, první, koho si všiml, byla jeho kamarádka Vanda – seděla s jakousi Oskarovi dosud neznámou atraktivní černovláskou.

Oskar okamžitě roztáhl ústa do ironického úsměvu. Se záměrně přehnanou obřadností pomohl Marušce z kabátu a stejně parodicky jí odsunul židli od stolu. Cestou k věšáku se potom zastavil u stolu dívek a políbil Vandu na tvář. Vanda ho představila kamarádce Lucii, která studovala fakultu sociálních věd a *byla ráda, že Oskara poznává*. – Oskar byl *víc než* rád, že Lucii poznává. Je prý skandální a neomluvitelné, že mu Vanda existenci dívky, jako je Lucie, dodnes tajila.

Vanda se ušklíbla

„A co ta dívka z lidu?“ otázala se posměšně. „To je zase nějakýj nověj objev?“

Oskar k Marušce zalétl očima: seděla komicky zpříma, lokty u těla, ruce položené na stole, oči sklopené. Jídelních lístků, natožpak pečiva s česnekovým máslem, které na stůl mezitím přinesl číšník, se samozřejmě ani nedotkla. Krásné tváře jí jenom hořely. V Oskarově lepší polovině ten jediný pohled vzbudil tolik soucitu a něhy, až ho na vteřinu napadlo, jestli by takový objem emocí nestačil, aby se (kdo ví?) po dlouhých letech konečně doopravdy zamiloval – ale jeho horší část způsobila, že se k Marušce zase otočil zády.

„Nikoliv. To, co zde právě vidíte, je ušlechtilá humanitární akce s názvem *Město pomáhá venkovu*,“ pravil směrem k Lucii, která jeho vtip ocenila krásným úsměvem.

„No, hlavně aby to *město* s tou pomocí dneska večer nepřehnal...“ poznamenala Vanda a tázavě Oskara pozorovala.

„Bez obav,“ pravil Oskar. „Organizátoři mají akci pevně v rukou a rozhodně nepřipustí, aby byla zneužita.“

Tentokrát se zasmály obě dívky.

Oskar se sklonil k Lucii a ztišil hlas.

„Připouštím ovšem, že bleděmodré baloňáčky s nárameníky pro mne mají značnou erotickou přitažlivost...“

Po večeri vzal Oskar Marušku na procházku nočním městem.

„Panebože, to je krása!“ vydechla Maruška upřímně, když přecházeli Karlův most. „To je ale opravdu krása!“

Oskar si ji přitáhl k sobě a – částečně i proto, aby ji umlčel – dlouze ji políbil.

Maruška mu polibek vrátila s nečekanou vášní.

13/

Doma si ubalil jointa. Maruška přirozeně se smíchem odmítla, ale zaujatě Oskarovo počínání pozorovala. Pobavilo ji, že se marihuaně říká *tráva*.

„A ta tráva, marihujána,“ chtěla vědět, „ta se tu dá koupit v obchodech?“

Oskar vtáhl kouř. Kdyby to neviděl na vlastní oči a neslyšel na vlastní uši, tak by tomu nevěřil.

„Ano, Maruško. Ve vybrané síti prodejen OBI. Vše pro kutily a zahrádkáře.“

Maruška se tvářila užasle.

„Tedy vy v té vaší Praze...“ vrtěla hlavou. „To snad není možné!“

„Je, Maruško. A víš, kde ještě se dá tráva v Praze koupit? Prozradím ti to: v Mountfieldu. Všichni si myslí, že v Mountfieldu zbohatli na sekačkách, křovinořezech a podobnejch krámech, ale ve skutečnosti zbohatli na trávě. Až na ně vlítne protidrogová, tak je do jednoho pozavíraj – Podlahu, Bohdalovou, všechny. Jsou to totiž všichni dealeri. Proč myslíš, že Podlahovi našli na zahradě toho zabetonovanýho Ukrajince? Protože je chtěl prásknout... Samozřejmě všichni taky sami hulej. Vidělas ted' někdy v něčem hrát Bohdalku?

Ta je pokaždý od prvního do posledního záběru sjetá. A víš, kdo, Maruško, hulí trávu vůbec ze všech nejvíc?“

Maruška nevěděla.

„Béda Trávníček,“ řekl Oskar.

14/

O něco později ji požádal, aby se před ním svlékla.

„Ale proč?“ rozesmála se.

Protože se mu líbí a protože ji svým způsobem opravdu miluje. Maruška zvažněla.

Líbí se mu její tělo a strašně moc by si přál se ho dotýkat, řekl Oskar. Nepřestával se jí dívat do očí. Chtěl by rozevřenými dlaněmi hladit hroty jejích prsou, strčit jí jazyk do pupíku, ochutnat její kůži, prsty se probírat jejími chloupky, zubama jí lehce skousnout klíční kost. A stovky, tisíce dalších věcí. Neví, jak ona, ale jemu to připadá naprosto přirozené. Cítí, že by to tak mělo být. Mluvil pomalu a pohyboval se pomalu. Klekl si před ní a oběma rukama jí sevřel kyčle.

„Ne,“ hlesla. „Prosím tě ne.“

Pomalů, bez sebemenšího spěchu jí vyhrnul sukni a stáhl jí punčocháče ke kolenům.

Maruška slabě sténala.

Oddělil jí kolena od sebe a začal sunout obličej do jejího klína. Současně se jí dotkl dvěma prsty – známky její touhy byly překvapivě výrazné. Zdvihl hlavu, aby se s Maruškou očima podělil o radost z toho objevu – ale ona mu ji náhle, v jakési smrtelné hrůze sevřela stehny tak pevně, že se celé dlouhé vteřiny nemohl vůbec pohnout.

„Maruško!“ syčel popuzeně, ale ona ho svírala čím dál silněji.

Konečně se jí několika vzteklymi, prudkými škubnutími vymanil.

Přikryla si rukama odhalený klín a rozplakala se.

„Nezlob se, prosím tě, nezlob se na mě!“

Oskar vzal její dlaně a sevřel je ve svých.

„Obelháváš sama sebe, Maruško,“ řekl mírně. „Tvoje tělo si to taky přeje, to se přece pozná.“

„Ale není to... správné!“ vykřikla Maruška plačky.

„Není to *správné*?!“ zvýšil hlas Oskar. „A co je tedy *správné*? Nemilovat? Nežít?“

Neodpověděla.

„Není to *správné*?!“ opakoval Oskar. „Kdo to doprdele říká!?“

Hněvivě vstal a odešel do ložnice. Práskl za sebou dveřmi, svlékl si kalhoty a ponožky, zhasl a svalil se na postel. Pokusil se uspokojit sám, ale neustále ho přitom rušily Maruščiny zadržované vzlyky, a tak vzdal i to. Vzápětí usnul.

15/

Ráno ho probudily zvuky, které zprvu nedokázal identifikovat. Nadzvilhl se na polštáři a zaposlouchal se pozorněji: Maruška myla nádobí. Kuchyňská linka obsahovala vestavěnou myčku, ale i kdyby ji bývala objevila, uvědomil si Oskar, stejně by ji neuměla zapnout. Vzdychl a zabořil hlavu nazpět do polštáře.

Usnout už se mu nepodařilo, a tak asi po půlhodině vstal a odešel do koupelny. Nerezové umývadlo i zrcadlo nad ním byly vzorně vyleštěné, toaletní potřeby vyrovnané na poličkách. Osprchoval se, vyčistil si zuby a oholil se. S osuškou kolem pasu pak přešel do kuchyně. Pořádek, jaký tu vládl, Oskar nepamatoval.

„Dobré ráno,“ hlesla Maruška a sklopila zrak.

Seděla jako obvykle velmi vzpřímeně, ruce složené v klíně. Byla výrazně nalíčená a na sobě měla ošklivý zelený kostým, v němž se očividně hodlala ucházet o nějakou *dobrou, neponižující práci*.

Oskar si připomněl, že je nezaměstnaná a že nemá kde bydlet. Sklonil se k ní, políbil ji na čelo a pohladil po vlasech.

„Dobré ráno, Maruško. Krásně jsi tu uklidila. Takový pořádek jsem tu nikdy v životě neměl.“

Maruška k němu vděčně vzhlédla.

„Udělala jsem ti také snídani.“

V hrnci, který odklopil, byly opečené brambory a vajíčka na slaně. Dával přednost sladkým snídaním, ale neměl srdce jí to sdělit.

„Maruško,“ řekl, „ty jsi naprosto úžasná.“

„Nejsem,“ řekla. „Já dobře vím, že nejsem.“

16/

Po snídani došel Oskar koupit několikery noviny a poslední výtisk Annonce a pustili se s Maruškou do pročítání inzerátů. Jejich představy se ovšem rozcházely i tentokrát: pracovní místa, která Oskaroví připadala alespoň jakž takž zajímavá, Maruška se smíchem odmítala, a sama si naopak zatrhávala či vystřihovala většinou takové inzeráty, které předtím Oskar bez zájmu přešel.

Rezignoval a začal obvolávat všechny nabídky, které mu označila. Nebyl ale vůbec úspěšný: jednou se nemohl dovolat, jindy nezastihl příslušného kompetentního pracovníka, a velice často už místo nebylo volné. Bud'to musejí zájemci o místa telefonovat velmi časně ráno, pochopil Oskar, anebo bývají místa obsazena ještě před zveřejněním inzerátu. Včerejší elán ho dávno opustil. Strávil telefonováním téměř dvě hodiny, ucho už měl celé otláčené – a výsledek žádný.

Marušku to kupodivu nijak neznepokojovalo. No co, alespoň to zkusí, švitořila, a když nic neseženou, pojedje k bratranci do Mostu a může shánět práci tam.

„Do Mostu,“ řekl kysele Oskar.

No a proč ne? pravila Maruška. Kdo ví, třeba by se jí tam žilo hezky. Anebo by mohla jet za Helenou do Kroměříže!

17/

Potom ale objevila zajímavý inzerát.

Česká kosmetická firma, hledající ženy k poloautomatizované lince na plnění krémů, nabízí mimopražským zájemkyním levné ubytování. Pracovní doba 6.00–14.30. Nástupní plat 5200 Kč, možnost odměn. Několik volných míst.

Není divu, říkal si v duchu Oskar, ale Maruška vypadala vzrušeně: Ať tam, pěkně prosí, Oskar hned zavolá.

„To myslíš vážně?“ řekl. „Vstávat pětkrát tejdně v půl pátý?“

Nevadí jí vstávat brzy, smála se Maruška. Je zvyklá.

Místa byla skutečně ještě volná. Slečna může nastoupit třeba hned zítra.

Maruška se – jak jinak – tvářila nadšeně. Tak přece sehnala v Praze dobrou práci! Říkala mu, že to dokážou!

No jak myslí.

Zavolal na ubytovnu a automaticky žádal jednolůžkový pokoj, ale Maruška nesouhlasně gestikulovala. Zakryl mluvítko telefonu. Ať požádá o dvoulůžkový, šeptala prosebně Maruška. Je to levnější a alespoň jí tam nebude smutno, když tam bude s nějakou paní. Budou si moci popovídat.

Oskar kývl, ale rostlo v něm jakési divné podráždění.

Už to všechno chtěl mít z krku.

18/

Na oběd šli do nejbližší restaurace. Během jídla Oskar většinou mlčel; aby to aspoň částečně napravil, koupil pak Marušce v ne-dalekém knihkupectví plán Prahy. Maruška mu upřímně děkovala. Vrátili se domů, Maruška si sbalila věci a Oskar mezitím objednal taxík. V taxíku jí potom podrobně vysvětlil, jak se zítra ráno dostane

do nového zaměstnání, a požádal ji, aby mu odpoledne určitě zavolala, jak všechno šlo. Někdy v příštím týdnu by spolu mohli jít třeba do kina, navrhoval.

Před ubytovnou požádal Oskar taxíkáře, aby na něho počkal. Pomohl Marušce zapsat se na vrátnici a vynesl jí kufr do bezútěšně vyhlížejícího pokoje plného šatů a krámů jakési cizí ženské.

„Není to tak hrozné, jak jsem se obával,“ zalhal.

Maruška přikývla, ale poprvé toho dne byla v jejích očích nejistota a možná i strach.

Oskar postavil kufr na zem; uvědomil si, že úleva, kterou cítí, neodpovídá tak úplně odložené váze.

„Určitě mi zítra zavolej,“ zopakoval alibisticky, ale duchem už byl jinde. Napadlo ho, že by mohl zavolat té Lucii – tedy pokud se mu podaří vymámit z Vandy číslo. Prohodil s Maruškou ještě pár vět, políbil ji na tvář a odešel. Věděl, že se za ním dívá, ale neotočil se.

„Konečně sami,“ řekl taxíkářovi.

Požádal ho, zda by mohl pustit nějakou hudbu – ale potom ho náhle napadlo, zda to naopak není on, kdo byl právě zanechán napospas vlastnímu truchlivému osudu.

Pejskové a kočky

Byly zhruba dvě hodiny po půlnoci a v podniku zůstalo už jen několik hostů. Oskar a jeho nakladatel seděli se dvěma dívkami v křeslech přímo naproti baru. Vládlo tu spíše přítmí, což Oskarovi vyhovovalo; někde blízko na stropě musela být ultrafialová zářivka, protože bílý lem šatů jeho sousedky doslova zářil. Barmance bylo něco ke čtyřiceti; na nose měla velké dioptrické brýle s masivními obroučkami z červeného plastu, díky kterým působila už na pohled sebevědomě. Když před chvílí přinesla dvě irské whisky, minerálku a dva vysoké koktejly s papírovými paraplíčky, povzbudivě na Oskara mrkla. Vypadala, že ji v životě už nemůže nic překvapit. Vrátila se za bar a ztlumila hudbu, protože na vyvýšeném podiu stejně nikdo netančil.

„Ještě jste nám pořád neřekli, co děláte,“ řekla bruneta, která seděla po pravici Oskara nakladatele. Postavu měla velmi dobrou, ale její obličej působil trochu tupě.

„My jsme převaděči,“ odpověděl Oskar téměř okamžitě.

„Aha,“ ušklíbla se bruneta. „Tak to jo. A koho převádíte?“

„Slepce,“ řekl Oskar. „Slepý Albánci, chápáte?“

„Slepí Albánci to maj nejtěžší,“ vysvětlil dívkám nakladatel. „Některý převaděči jsou takový hyeny, že od nich vyinkasují marky, hodinu je voděj v Plzni po parku a pak je posaděj na lavičku a řeknou jim, že už jsou v Německu.“

Pobavení blondýny se zdálo upřímné.

„Takový hyeny my nejsme,“ řekl Oskar. „Máme svou čest.“

„Bodejt,“ řekla bruneta.

Znělo to znuděně.

„Tak co?“ řekl Oskar a podíval se na nakladatele. „Dopijem a půjdem, ne?“

Blondýna vedle Oskara se zatvářila zklamaně. Na rozdíl od druhé dívky byla poněkud při těle, ale tvář měla o něco bystřejší.

„Anebo dopijem a zůstanem. Kdo tohle ví?“ řekl nakladatel.
„Snad jen vítr.“

„Manželky čekaj, co?“ řekla bruneta.

„Manželky ne,“ zívá nakladatel. „Albánci. Seděj tam v oboře, nožky maj nahoře a volaj *Hilfe!*“

„Rozvedený?“ zapochybovala bruneta. „A voba, jo?“

„No jo,“ řekl Oskar. „Už je to tak.“

„Tak kam teda spěcháte?“

„Domů,“ řekl Oskar. „Tady kolega převaděč má doma psa, kterej touhle dobou právě potřetí močí na vzácnej perskej koberec – že jo?“

„Ty máš vážně psa?“ ožila blondýna. „Jakýho?“

„Chrta,“ řekl nakladatel. „Ale jenom půlku.“

„V lednici,“ řekl Oskar.

„Fuj, vy jste hnusný!“

Blondýna potřásla hlavou a jakoby trucovitě se napila.

„Nejlepší zvířata jsou stejně kočky,“ prohodila bruneta.

„Nejlepší zvířata jsou lidi,“ řekl Oskar.

„*Morální* zvířata,“ zdůraznil nakladatel.

„Spíš nemorální,“ řekla blondýna smutně a znovu pokývala hlavou.

„Hele, víte, co je napsáno na jedný zdi na vršovickém nádraží?“
vzpomněl si Oskar. „*Liška je prase.*“

Zasmáli se.

„Ba ne, nejlepší jsou kočky,“ trvala na svém bruneta. „Vemte si třeba, jak se kočky držej domu. Kočky jsou věrný.“

Oskar věnoval svému nakladateli unavený pohled – koneckonců pili už od odpoledne. Nakladatel byl o dva roky mladší než Oskar, ale krátké kotlety na skráních měl už nepatrně prošedivělé. Jeho zarudlé oči ale navzdory pokročilé hodině zůstávaly vcelku veselé.

„Kočky hlavně smrděj,“ řekl autoritativně. „Čímž je řečeno vše.“

„Kočky ne,“ oponovala bruneta. „Jenom kocouři. Teda pardon, pánové... Tak jsem to nemyslela!“

Rozesmála se o něco hlasitěji a také s větším zpožděním, než Oskar čekal.

„Prochcaný piliny,“ otočil se k ní nakladatel, „smrděj vždycky stejně. Je úplně jedno, jestli do nich chčije kocour, nebo kočka.“

„A právě že to není jedno! Proč by se asi kocouři dávali kastrovat, co?“

„Tfuj!“ odplivl si naoko Oskar. „Ani to slovo nevyslovuj! Běhá mi z něj mráz po zádech!“

„Po zádech?“ řekla bruneta a znovu se rozesmála. „To by ti měl běhat spíš někde jinde!“

Oskar se zdvořile usmíval.

„Jestlipak, holky, víte, odkud přichází mráz?“ řekl nakladatel a podíval se na Oskara.

Holky nevěděly.

„Z Kremlu,“ poučil je Oskar.

Pokud šlo o konverzaci, uvědomil si, vystačili by si s nakladatelem sami.

„Nejlepší jsou stejně psi,“ řekla blondýnka a udělala na Oskara oči, „pejsánci jsou nejlepší.“

Oskar zauvažoval, kolik jí může být. Dvacet? Dvaadvacet? Už dvakrát během večera zapomněl, jak se jmenuje, a potřetí se ptát nechtěl. Levou rukou, kterou měl až dosud položenou na křesle za dívčinými zády, se lehce dotkl jejího nahého ramene a dívka se k němu ihned přitulila. Příjemně voněla. Její šaty byly tak krátké, že prakticky neustále poodhalovaly cípek černých kalhotek.

„Kočky,“ řekla bruneta a usrkla z koktejlu. „Navíc už se dneska dělají takový granule, který ten smrad pohlcují.“

Oskar měl náhle pocít, že ji žádné kočky ve skutečnosti vůbec nezajímají. Všiml si rovněž, že jeho nakladatel má už nějakou dobu zavřené oči.

„My jsme doma měli dlouhosrstou kolii,“ řekla blondýna. Stále se k Oskarovi vinula. „Psa. Jmenoval se Lord. On se tak choval – jako nějaký lord. Jenomže ty chlupy jsme pak měli po celém domě.“

„Dneska už se na to dělají speciální vysavače,“ řekla bruneta. „Speciálně na psí chlupy. Takový, který ty chlupy –“

„Pohlcejou,“ řekl Oskar.

„Ale hovno,“ řekla pohrdavě dívka. „Vysajou asi, ne? Dělají se už takový. Speciální. Vysavače.“

Chvilí bylo ticho.

„Copak náš Lordík,“ zavzpomínala světlovlasá dívka. „To byl naprosto zlatý pes. Akorát když přišel z venku, tak byl většinou totálně zadělaný. Ani jsem mu to někdy nedokázala z těch chlupů vyčesat.“

Oskar pohlédl na nakladatele, který stále mlčel.

„Řekni něco,“ vyzval ho. „Seš na řadě.“

„Ty seš na řadě,“ řekl nakladatel. „Já jsem mluvil před chvílí – řekl jsem, že kočky smrdějí.“

„Ale já jsem potom řekl *pohlcejou*.“

Nakladatel kývl, ale nadále mlčel. Oskar na něho ukázal prstem.

„Někdy se chová jako nějaký lord,“ vysvětlil své sousedce. „Ale když přijde z venku, má tak zadělaný chlupy, že mu je ani nedokážu vyčesat.“

Dívky se smály hlasitěji a déle, než by si přál. Barmanka k nim zalétla zkoumavými očima. Nakladatel se předklonil, promnul si dlaněmi obličej, natáhl se pro svou sklenici a naráz ji vypil.

„Mno,“ řekl a podíval se na Oskara, „takže to zase my jsme doma měli *kokršpaněla*.“

„Kokršpaněla?“ zajásala blondýna. „Ty jsou sladký!“

„No,“ řekl nakladatel. „To jsou. Hlavně když se snažíš v klidu naobědvat a ten bastard ti celou dobu sedí u nohou a dělá na tebe takovýhle voči.“

Zdařile zaimitoval prosebný psí pohled. Tentokrát se smála i barmanka.

„Dobrý,“ řekl Oskar. „Ted’ si zas můžeš zdřímnout. Já už to tady dodělám.“

„Ale že to byl hezkej večer,“ řekl nakladatel a znovu zív. „Takovej hlavně klidnej.“

„No snad ještě nekončí,“ řekla bruneta. „Nebo jo?“

„Nekončí,“ řekl Oskar a obrátil se ke své sousedce: „A jak se má Lord?“

„Umřel,“ řekla smutně dívka. „Loni.“

„To je mi líto.“

„Kecá,“ řekl nakladatel. „Je mu to šumafuk.“

Oskar se na něho podíval.

„A ne?“ řekl nakladatel.

Dostavila se barmanka.

„Máte všechno?“ chtěla vědět.

„Těžce postrádáme psa Lorda,“ řekl nakladatel. „S urousanejma chlupama. Jinak jsme zatím úplně spokojený.“

Barmanku jeho sdělení ani v nejmenším nevyvedlo z míry. Blondýnka se přitiskla k Oskarovi ještě těsněji.

„Já s tvým kamarádem nekamarádím,“ vzlykala naoko. „Von je hrozně zlej.“

„To po tobě taky nikdo nechce,“ řekl nakladatel.

„Ale já s ním kamarádím,“ řekla bruneta a položila mu ruku do klína. „Mně se líbí.“

„Co jinýho ti taky zbejvá?“ řekl nakladatel.

Oskar očekával, že bruneta bude přinejmenším předstírat dočtenost, ale kupodivu se usmívala.

„To je fakt,“ řekla. „V tomhle máš teda pravdu.“

„Tak co?“ řekla blondýna. „Nepůjdem pomalu nahoru?“

„Nikoliv,“ řekl nakladatel. „Půjdem rychle dolů.“

Oskar vzdychl a vstal. Blondýna se do něho zavěsila. Nakladatel s brunetou je vzápětí následovali.

„Na hodinku, pejsánkové?“ usmála se brýlatá barmanka a sáhla pod pult pro dvoje klíče.

„Na půl, kočička,“ řekl nakladatel. „Na půl.“

Pod kovovými točitými schody, vedoucími k pokojům v patře, dali dívkám záměrně přednost, aby se jim mohli podívat pod šaty; podle Gutha-Jarkovského, říkal si Oskar, by jakožto pánové měli jít samozřejmě napřed, ale tady to bylo vlastně jedno.

Štafeta lidství

1/

Nyní se už ona hnědovlasá štíhlá dívka na Oskara zeširoka usmívala jako na svého dobrého známého, ale Oskar si před chvílí při svém příchodu dobře všiml, jak se v její hezké tvářičce nejprve objevilo jakési bezmála smrtelné leknutí a jak hned vzápětí cosi pošeptala své kolegyni. Líbila se mu, a tak její úsměv opětoval. I on sám měl neodbytný pocit, že ji odkudsi zná, jenomže ve stavu, v jakém se nacházel, si ji při nejlepší vůli nedokázal nikam zařadit. Nevadí, říkal si opile, všechno se v pohodě vyřeší.

Pozdravil postarší barmanku, která právě ukládala kartony s krabicovým džusem do velké vestavěné lednice, a poněkud rozverně se vyhoupl na jednu z vysokých barových stoliček; zapotácel se, ale nakonec rovnováhu udržel. Dívku prozatím ignoroval, neboť ze zkušenosti věděl, že za ním stejně přijde sama – tohle bylo v bordelu jednoduché. V sále panovalo obvyklé přítmí a ostré světlo z otevřené lednice Oskara nyní trochu bodalo do očí. Otočil se na opačnou stranu: v protějším rohu popíjel jediný další zákazník, asi šedesátiletý, německy mluvící muž s prořídlými rezavými vlasy. Byl v tmavém obleku, ale košili měl rozepnutou až na břicho a jeho kravata visela přes opěradlo křesla (její vzorek, všiml si Oskar, vůbec neladil s potahovou látkou); kolem něj seděly další čtyři dívky, z nichž přinejmenším dvě byly mladé a vcelku pohledné. Na tak malé město to tu vypadalo nečekaně dobře. Oskar se spokojeně otočil nazpět k barmance.

„Všechno se vždycky v pohodě vyřeší, že jo?“ řekl.

„Bodejt! To je správněj přístup. To se mi líbí,“ odpověděla rychle a zároveň mu věnovala krátký zkoumavý pohled.

Takhle to bylo vždycky: i když byl opilý, mnoha věcí si všímal až překvapivě pozorně. V něčem to byla výhoda, v něčem spíš problém.

„Dal bych si jamesona na led a mattonku,“ řekl.

„Ale samozřejmě!“ řekla barmanka přeochoťně.

Teprve nyní se Oskar vrátil očima k dívce, která se dosud nepřestala významně usmívat.

„Kde je Mattoni, tam to žije, že jo?“ řekla barmanka.

„Jasně,“ řekl Oskar, ale sledoval dívku.

Ta mezitím vstala a trochu strojeně přešla přes prázdný taneční parket k baru – bohaté vlnité vlasy jí v rytmu chůze poletovaly kolem hlavy. Na sobě měla kratičké bílé šaty, které pěkně kontrastovaly s jejím opálením, bezpochyby z nějakého místního solária.

„Dobrý večer, to je ale překvapení, že?“ řekla.

Její hlas nebyl nijak ordinární, naopak. Přední zuby měla hezké, ale od řezáků byly všechny další maličko našedlé. Zblízka vypadala vůbec o něco starší, než se Oskar původně domníval – nyní ji odhadoval tak na třiadvacet, čtyřadvacet. Posadila se na stoličku vedle něho, nespouštějíc z něj oči.

„No ahoj! Jak se pořád máš?“ zahlaholil. „Stará známá,“ informoval barmanku.

„Já dobře,“ usmívala se dívka. „Ale vy mě podle všeho nepoznáváte, že ne?“

„Ale samozřejmě že ano,“ řekl Oskar ukřivděně.

Studoval její obličej.

„Vypadáš pořád nádherně – vůbec ses od té doby nezměnila. Jenom máš kratší vlasy, že jo?“

Překvapeně na něho pohlédla a on se sebevědomě zasmál.

„A světlejší odstín, ne?“ zkusil znovu své hráčské štěstí.

„Vy si to vážně pamatujete?“ zapochybovala.

„Samozřejmě, že si to pamatuju!“ řekl ještě ukřivděněji, a dokonce se obrátil k barmance, jako by se chtěl dovolat jejího souhlasu. „Copak se vůbec dá na tak nádherný vlasy zapomenout?“

Příliš pozdě si uvědomil, že barmanka je na tom s vlasy naopak dost bídně – ale čert to vzal.

„To máte teda pravdu,“ řekla barmanka. „Simonka je má *vopravdu* krásný. Hustý!“

„Vážně si pamatujete, že jsem mívala jinou barvu?“ chtěla vědět dívka, ale potom si sama odpověděla. „Nepamatujete. Jenom jste to zkoušel, že jo?“

„Pamatuju,“ řekl Oskar a vydržel dívčin upřený pohled.

Věděl tedy, jak se jmenuje, ale nijak zvlášť mu to nepomohlo. Simona? Odkud ji mohl znát? Nejmenovala se tak náhodou ta knihkupkyně, která za ním po jakési besedě přijela na kole (s namontovanou *dětskou* sedačkou) v noci do hotelu? Kde tohle proboha bylo? Nedokázal si vzpomenout ani na jméno onoho města. *Jména vířící hlavou v příboji rozpadlých obličejů a slabik*. Na citáty si vzpomenout dokázal.

„A tykej mi, Simono, prosím tě. Jmenuju se Oskar,“ řekl. „Přece mi po tom všem, co jsme spolu prožili, nebudeš teď vykat...“

„No zase *tolik* jsme toho neprožili...,“ zasmála se. „Párkrát jste mě, *jsi mě*, akorát poslal za dveře, když jsme s Ivanou Zábřenskou v hodině moc kecaly – ale na nějaký *velký* zážitky si teda nevzpomínám.“

Náhlé poznání projelo Oskarovým tělem jako elektrický výboj.

„Jo takže pan učitel?!“ zvolala barmanka. „*Tvůj* pan učitel?!“

To odhalení ji očividně potěšilo – zdálo se, jako by tím nad Oskarem okamžitě získala jakousi nepojmenovatelnou převahu.

„*Bejvalej*,“ řekl Oskar s nechutí. „*Bejvalej*.“

„A i kdyby současnej,“ řekla poněkud nelogicky barmanka. „Co je na tom? Klídek, tady jste v pohodě.“

„Já jsem úplně klidnej,“ řekl Oskar. „Bez obav.“

Zaklonil se, aby si svou bývalou žačku mohl prohlédnout z odstupu – jako návštěvník galerie, stojící příliš blízko před rozměrným obrazem. Nyní už ji samozřejmě poznával. Když na školu nastoupil,

byla už v deváté třídě. Měl ji na češtinu a (ta ironie!) na občanskou výchovu. To se teda povedlo. Přesně si vybavoval, kde seděla: v druhé lavici v prostřední řadě, ano, vedle Ivy Zábřenské. Náhle měl ty dva věčně rozjívěné obličejy docela živě před očima – a vzápětí si vzpomněl i na její příjmení. Novotná. Novotná–Zábřenská. Občas nesnesitelně otravovaly, ale z češtiny mívaly obě dvojku a také v ostatních předmětech prospívaly docela slušně.

„Co piješ, Simono?“ řekl. „Dej si něco na mě.“

„Dala bych si koktejlek – můžu?“ řekla koketně.

„Cokoliv,“ řekl Oskar a rozhodil rukama na znamení své štědrosti.

„Pořádněj, Blani, prosím tě. Na to velký shledání...“ požádala barmanku.

Barmanka přikývla.

„A co si dá *pan učitel*?“ otázala se.

Znělo to zlomyslně.

„Nic. Ještě mám,“ řekl Oskar.

Ta ženská mu začínala jít na nervy, ale tím se teď zabývat nemohl. Musel se soustředit na onen nenucený, samozřejmý výraz, s nímž se obracel k Simoně, neboť se bál, že kdyby ve své koncentraci třeba jen na okamžik povolil, nemuselo by to dopadnout dobře.

„Kde se tu bereš?“ vyzvala ho. „Povídej...“

„A nesednem si támhle do těch útulných křesílek?“ navrhl jí.

Sám slyšel, že jeho výslovnost nebyla zcela bezchybná.

„Jasně,“ řekla dívka a zamrkala na barmanku. „Skvělejší nápad.“

„Jen běžte, přinesu ti to,“ řekla barmanka. Zasmála se: „Určitě si máte s panem učitelem co vyprávět...“

2/

Oskar si sedl zády ke zdi, aby viděl na bar a neztratil přehled, co se v sále děje. Simona okamžik vyčkala, zda ji Oskar vybídne, aby

si sedla vedle něho, ale když se tak nestalo, sedla si naproti němu a s naučenou elegancí si přehodila nohu přes nohu – Oskar zahlédl okraj punčoch a bílé podvazky. Vždycky se domníval, že mu tyhle krajkové výmysly nic neříkají, ale nyní si překvapeně uvědomil, že ho to docela zaujalo.

„Tak kde ses tu vzal?“ zopakovala Simona svou otázku.

„To víš,“ řekl Oskar a s úsměvem pokrčil rameny. „Za trochu lásky šel bych světa kraj, šel s hlavou odkrytou a šel bych bosý...“

Simona odvrátila pohled stranou, a Oskar proto s recitací skončil. Vzpomněl si, jak kdysi recitovala ona: tak jako většina dětí se natáčela bokem ke třídě, aby ji nerušily posměšky, které školní přednes nutně provázejí (*Nemyslete na to, před kým recitujete a jak při tom vypadáte; soustřeďte se pouze na to, co těmi verši říkáte*, radil jim občas). Nosila téměř výlučně džíny a k nim nejrůznější vytahané svetry nebo bavlněné mikiny. Ruce držela spojené za zády, hleděla ven na jakýsi bod za oknem a ze samé trémy bez přestání kroutila prsty v hnědých manšestrových pantoflích. Ty její bačkory měl nyní Oskar před očima tak jasně, až se musel usmát.

„Myslela jsem, kde ses vzal v tomhle *městě*?“ řekla.

„Měl jsem tu besedu se čtenáři,“ řekl po pravdě Oskar. „V Domě umění...“

Simonu to upřímně pobavilo.

„A z *Domu umění* jsi šel rovnou sem?“

„Ne,“ řekl Oskar. „Ještě předtím mě ředitelka zdejší knihovny společně s pěti dalšími knihovnicemi pozvaly na večeři do restaurace Stará pošta...“

„Neříkej!“ smála se. „Jaké to bylo?“

„Myslím, že to od nich bylo moc milé,“ vyprávěl Oskar. „Seděl jsem samozřejmě v čele stolu. Kromě nás v restauraci nikdo jiný nebyl, takže jsme měli naprosté soukromí. Celý večer jsme si mohli povídat o rozpočtu knihovny a o příspěvkových organizacích a nikdo nás přitom nerušil.“

Barmanka přinesla koktejl. Oskar si skleničku s nedopitou whiskou pro jistotu přidržel rukou.

„Bacha, Simčo,“ řekla. „Je to síla.“

Simona jí poděkovala.

„Kdybys chtěl, můžeme v debatě o příspěvkovejch organizacích klidně pokračovat,“ řekla hlasitě. „My jsme totiž taky příspěvková organizace – že jo, Blani?“

Oskar si už předtím všiml, že v přítomnosti barmanky mluví Simona o poznání jinak než s ním.

„Bodejt,“ řekla barmanka. „Vsadím se, že tady pan učitel nám za chvíli bude chtít taky přispět...“

„Uvidíme,“ řekl Oskar odměřeně.

Když se barmanka s úšklebkem vzdálila, Simona se trochu předklonila, natáhla ruku a konečky prstů pohladila Oskarovi hřbet dlaně.

„A jak to dopadlo?“ řekla tiše. „S těma knihovnicema?“

Zamyšleně pokyvoval hlavou.

„Vyprávěj,“ řekla Simona. „Prosím tě.“

Oskar se nadechl.

„No,“ pokračoval, „ještě jsem ti neřek, jak to *začalo*: před besedou jsem seděl u nich v knihovně – kafe, chlebičky a tak. Všechno bylo v pohodě, ale když jsem je požádal, jestli si můžu odskočit, najednou všechny zrozpačitěly. Na záchodě jsem pochopil proč: na zdi tam visel takovej látkovej kapsář s šesti kapsama, na kterejch byly ručně vyšitý jména – Zdenička, Jiřinka, Pavlínka a tak dále. Samý zdrobněliny.“

Udělal krátkou pauzu.

„Z každý kapsy koukaly jedny vložky.“

„To je hezký!“ zvolala Simona. „To se mi líbí!“

„Že jo,“ řekl Oskar. „Taky byste si tady mohly něco podobnýho pořídít... Třeba na kondomy.“

Simona na to nic neřekla, a tak nějakou dobu seděli mlčky. Oskarovi jeho paměť přinesla další školní výjev: Simona ve světlých letních šatech sedí s několika dalšími spolužačkami kdesi na trávě.

Dívky i ona jsou zabrané do důvěrného hovoru a zcela ignorují kluky, kteří se je pokoušejí pošťuchovat. Kde to bylo? Za teplých slunečných dnů brával občas děti ven; vyučovací hodiny se pak odehrávaly v městském parku, v třešňové aleji na kopci za školou nebo naopak dole u řeky – muselo to tedy být někde tam.

„A jak to dopadlo – v té hospodě?“ zeptala se.

„Jak by to mohlo dopadnout? Asi po půldruhý hodině si ředitelka Zdenička všimla mojí prázdné skleničky a zeptala se, jestli bych si nechtěl dát ještě dvě deci vína. Ony si prý už nedají, aby je ráno nebolela hlava, ale já si prý – samozřejmě jestli chci – ještě jednu skleničku dát můžu.“

„A dal sis?“ smála se.

„Ne. Nechtěl jsem trhat partu. Rozloučil jsem se, šel jsem do hotelu a v tamním baru vypil asi půl láhve Jamesona.“

„Není to na tobě poznat.“

„Je,“ řekl Oskar. „Nelži.“

„Ale zvládáš to perfektně,“ řekla Simona.

„Simono?“ řekl Oskar. „Dohodněme se na jedný věci: nebudeme si lhát, dobře?“

Simona ho přemítavě pozorovala.

„Záleží mi na tom,“ řekl Oskar.

„Dobře.“

„Prima,“ řekl Oskar a odhodlaně začal. „Takže: Kde ses tady vzala ty? V tomhle podniku?“

Simona se beze slova napila a už podruhé odvrátila hlavu. Musel připustit, že se mu na jednu stranu docela líbí, jak jeho otázku ignoruje. Tohle dělávala i ve škole. Když ji jednou vyhodil ze třídy za dveře a na chodbě se jí pak na cosi podrážděně ptal, rovněž mu vůbec neodpověděla. Stejně jako teď mlčela a dívala se stranou (a když se na ni nakonec ze samé bezmoci rozkřikl, rozbřečela se).

„Anebo nejdřív jinak,“ řekl Oskar. „Kam jsi šla po základce?“

„Na zdravku.“

„A tu jsi nedodělala.“

„Dodělala.“

„Takže to ale musíš mít maturitu?“ řekl Oskar.

Přikývla a znovu uchopila skleničku.

„Hlásila ses někam na vysokou?“

„Ze zdřávky?“ zavrtěla hlavou.

Skleničku už měla prázdnou.

„Takže hned po maturitě jsi nastoupila sem,“ řekl Oskar.

„Ne. Nejdřív jsem šla na večeri do restaurace Stará pošta...“

Věděla, že zabodovala, a spokojeně se usmívala.

„Dobře,“ řekl Oskar. „Nemusíme o tom mluvit.“

„Můžu si dát ještě koktejl?“

„Samozřejmě,“ řekl Oskar.

„Abych ti řekla *pravdu*,“ pronesla s prchavým úsměvem, který vzápětí zmizel, „koktejly jsou tu hodně drahý. Tvořej totiž součást našich nezasloužených příjmů.“

„I tak si klidně dej další,“ řekl Oskar. „A objednej mi mattonku, prosím tě.“

„Uděláš mi ještě jeden, Blani? Stejně, prosím tě,“ zavolala na barmanku. „A jednu mattonku.“

„Spolehni se, zlato. Už se to dělá.“

„Děkuju!“

Otočila se nazpět a vyčkávavě se pozorovali.

„Jakej jsem byl – jako učitel?“ zeptal se po chvíli Oskar.

Simonin pohled jako by se vrátil o oněch osm či kolik let nazpět. Nyní se usmívala o poznání zářivěji než kdykoli předtím.

„Ale pravdu,“ žádal Oskar.

„Chápeš, že se ptáš na názor patnáctiletý holky?“ namítla. „Co se chceš dozvědět?“

„Pravdivej pocit patnáctiletý holky.“

Jak hledala potřebná slova, svraštila trochu čelo, a rázem vypadala starší.

„Na můj vkus – ale uvědom si, že mi bylo těch patnáct,“ dodala ihned, „ses bral moc vážně. Nosils takový ty příšerný kravaty a košile – vzpomínáš? Nikdo z učitelů v kravatě nechodil. Taky jsi všechno hrozně dramatizoval – nebo mně to tak aspoň tenkrát připadalo.“

Oskar očekával podstatně příznivější hodnocení – toto se ho nepříjemně dotklo.

„Co jsem dramatizoval?“ řekl naoko lhostejně.

„Já nevím... Literaturu, zkoušení, známky, naše chování – prostě všechno.“

Oskar se neupřímně usmíval.

„Byl jsi takovej *zapálenej*!“ pokračovala. „Vzpomínáš si, cos nám říkal o *tý štafetě lidství*?“

„Samozřejmě. *Podstatou učitelova poslání není naučit žáky předložky nebo kysličníky, ale předat jim cosi jako štafetu lidství*. Je to jenom metafora.“

Se zadostiučiněním přikývla.

„Připouštím, že je to poněkud patetický, ale jinak si to v podstatě myslím pořád,“ řekl Oskar upjatě.

Simona se k němu předklonila. V koutcích úst jí cukalo.

„Takys nám říkal, že učitel stojí na opačném břehu řeky než žáci – *na břehu dospělosti* – a že vyučovací hodiny nejsou nic jiného než učitelovo volání, aby za ním žáci už konečně připluli.“

Ke konci věty už to nevydržela a rozesmála se; současně ovšem natáhla ruku a pohladila Oskara po předloktí, aby ho ujistila, že jde o ryze přátelské škádlení.

„To víš – učil jsem první rok...,“ řekl jakoby omluvně.

Nespokojeně si povzdychl.

„Nový koště. Znáš to.“

„U spousty holek jsi byl ale oblíbenej,“ uklidňovala ho. „Byl jsi mladej... Jenomže já jsem měla vždycky radši starý učitele. Učitele – ne učitelky. Třeba Malát, ten už měl takovej příjemnej vodstup. Kolik mu mohlo bejt? Pětašedesát?“

„Tak nějak.“

„Jasně, taky mívali různý nálady... Pamatuješ, jak Vrbenský rozmlátil o tabuli ve fyzice tu bakelitovou stolní lampu?“

Její smích ho nakazil, takže se přece jen trochu uvolnil.

„Občas chytnul fakt slušnýho nerva!“

Od samého smíchu jí zvlhly oči. Držela se za prsa a přerývaně oddechovala.

„Uf. Ale stejně jsem ho měla ráda. Starý učitelé bejvaj větší pohodáři.“

Dostavila se barmanka s koktejlem a minerálkou.

„A stará stodola nejlíp hoří,“ řekla bodře. „Že jo, Simčo?“

Simona se zasmála, ale byl to jiný smích než ten, který provázel vzpomínku na učitele Vrbenského. Úkosem se ujistila, že se barmanka opět vzdálila, pozdvihla skleničku a zadívala se Oskarovi do očí.

„Tak na to naše nevyžádaný setkání...“ řekla. „Hrajeme pořád na pravdu, že jo?“ ujistila se.

Oskar přisvědčil a ona si přitukla s jeho sklenicí. Zdálo se, že o čemsi přemítá. Oskar se otočil: Němec už odešel s jednou ze čtyř dívek na pokoj; zbylé tři zůstaly na stejných místech, kde seděly předtím. Všechny měly ruce položené na opěradlech křesel. Jedna si tiše pozpěvovala společně s rádiem, ostatní dvě mlčely; blondýna měla zavřené oči, ale tmavovláška se na Oskara usmála. Oskar jí úsměv vrátil – a potom se podíval na hodinky.

„Mám ji zavolat?“ řekla Simona beze stopy výčitky. „Je to Ukrajinka, ale je dobrá.“

„Ne.“

„Opravdu ne? Nemáš ke mně žádný závazky...“

Posadila se na samý kraj pohovky, a dokonce se už vzepřela na rukou, aby mi ukázala, že je skutečně připravena odejít; rozevřela při tom ovšem kolena, a Oskarovi se tak znovu naskytl pohled na její bílé krajky. Byl by se vsadil, že to udělala vědomě.

„Ne.“

„Nebudeš z toho mít se mnou nějaký trauma?“ ptala se škádlivě.
„S začkou?“

„Pojď sem, Novotná,“ řekl s hranou přísností. „Přestaň žvanit a sedni si vedle mě.“

„Ano prosím.“

S úsměvem vstala, uchopila sklenici, volnou rukou si upravila šaty a přešla k Oskarovi; když si sedala, parodicky zavrtěla zadečkem a on ji přes něj plácl.

3/

Vyprávěli si různé školní historky; Oskarovi, který pil už jen minerálku a pomalu střízlivěl, přitom neušlo, že čím hlasitější byly výbuchy Simonina smíchu a čím těsněji se k němu tiskla, tím zachmuřenější byla barmanka. Další koktejl postavila na stůl bez jediného slova, a dokonce ani nepřikývla, když jí Simona poděkovala.

„Co je jí?“ zeptal se Oskar, ale Simona mu rychle položila prst na ústa, a tak se dál nevyptával; podivuhodné proměny nálad postarších dam koneckonců nepatřily k záhadám, které by musel řešit. Na žádnou další historku si už ale nevzpomínal. Simona si opřela hlavu o jeho rameno a on ji objal kolem ramen.

„Po maturitě jsem půldruhýho roku dělala v okresní nemocnici,“ řekla.

„Ano?“

„Asi čekáš, že ti budu vyprávět, jak jsem musela starejm babkám odnášet plný mísy a jak jsem pořád viděla někoho umírat...“

„A neodnášelas mísy?“

„Odnášela. A viděla jsem pacienty umírat. Jenomže výpověď jsem dávala v době, kdy už jsem si na to víceméně zvykla.“

Oskar to nekomentoval a Simona se napila. Začínala být opilá.

„*Pravda* je, pane učiteli, že jsem sem šla především kvůli prachům.“
Pouze přikývl.

„Škola mi zřejmě nedokázala nabídnout jiné, ušlechtilejší hodnoty,“ zasmála se. „Takže je to vlastně tvoje vina.“

Oskar ji pozoroval s neomluvitelnými sympatiemi.

„Někdy se to zase tolik neliší – myslím tady a ve špitále. Děláme v noci, ale to jsem dělala i tam. Nějaký rozdíl tu samozřejmě jsou. Tam jsem odnášela dědkům *jejich* čůranky – a tady dědkové pro změnu chtějí, abych čůrala já na ně... Nešokuju vás náhodou, pane učiteli?“

Pohládl ji po vlasech, ale zároveň si ji představil, jak stojí rozkročená nad nahým, ochablým tělem nějakého starého chlapa. Byla to zneklidňující představa.

„Ne, pokračuj.“

„Taky jsem zjistila – ne, kecám – *věděla jsem*, už když jsem sem šla, že se mi ta práce bude docela líbit. Někdy je to sice trochu hnus, ale někdy se mi to docela líbí. Já to totiž, pane učiteli, *ráda dělám*.“

„No tak to je skvělý,“ řekl Oskar co možná lehkovážně. „Není nad to, když se práce stane koníčkem.“

„Přesně tak,“ řekla a nespouštěla z něj oči. „Půjdeme nahoru?“

Ještě to nečekal – připadal si náhle příliš střízlivý.

„Určitě,“ řekl a snažil se, aby to znělo co možná sebejistě. „Ale nejdřív mi objednej ještě jednoho jamesona.“

4/

Pokoj byl rohový, překvapivě velký; v narudlém přitmí se vznášela příjemná, byť samozřejmě umělá květinová vůně. Levé polovině dominovalo obrovské kruhové dvojlůžko, na stěně za ním bylo obvyklé zrcadlo. Luxusní rohová vana s vířivkami a velké bílé osušky na chromovaných věšácích v protější části pokoje alespoň trochu

vysvětlovaly částku, kterou musel Oskar před chvílí barmance zaplatit.

„Vyhovuje?“ zeptala se Simona.

Snažila se to říct ledabyle, ale přesto v jejím hlase zazněla jakási vzdorná pýcha.

„Máš to tu útulné,“ řekl Oskar.

Ušklíbala se, energicky zamkla dveře, ale potom zůstala nerozhodně stát. Vyzula si bílé lodičky a odkopla je stranou – bez nich byla o hlavu menší než on.

„Takže,“ řekla. „Pravidla určitě znáš. Budeme se muset vykoupat.“

„Kdo to kontroluje? Ta milá barmanka? Budu jí taky muset dát pusku na dobrou noc?“

Zasmála se, ale přesto se zdálo, že je nervóznější než on. Podíval se jí do očí.

„Byl by to hřích –,“ řekl vážně a udělal pauzu.

Tázavě na něho hleděla.

„– se v takovýhle vaně nevykoupat.“

„Napustíš ji?“ usmála se snaživě.

Přešla k nočnímu stolku, shýbla se a vyndala z něj složené prostěradlo, které zručně natáhla na postel. Zatímco se skláněla nad lůžkem, Oskar seděl na okraji vany, ruku držel pod mohutným proudem horké vody a pozoroval její hladkou kůži nad bílým okrajem punčoch a malý pevný zadek ve vysoko vykrojených kalhotkách. Věděla, že se dívá – poznal to podle jejích pohybů. Otočil se čelem k narůžovělým kachlíčkům, několikrát stiskl dávkovač na plastové láhvi s koupelovou pěnou a rozevřenou dlaní začal vodu zamyšleně míchat. Simona se postavila na dva kroky před něj, vyčkala, až se k ní jeho pohled znovu vrátí, a potom si jediným pohybem přetáhla šaty přes hlavu; měla krásně klenutá ňadra a pevné, štíhlé břicho, ale Oskarovy oči po něm sklouzly až úplně dolů – až k jejím drobným prstům, které se pod bílými punčochami bez přestání pohybovaly.

Vliv tequily na amygdalu známé osobnosti

Telefon zazvonil ve čtvrt na devět.

Oskar se rozhodl, že ho nezvedne, ale při druhém zazvonění dívka ležící vedle něj zasténala a přikryla si rozčuchanou hlavu polštářem. Všiml si, že má na nahých zádech několik červených pupínků. Posadil se na posteli a žaludek se mu zhoupl. Krk měl celý ztuhlý, vlasy zpocené (zhruba před hodinou si musel vzít dva paraleny). Hlava ho dosud bolela, ale naštěstí už ne tolik. Několikrát si odkašlal a zahýbal svaly kolem úst.

„Prosím?“ řekl. „Prosím?“

V ústech měl strašlivou pachut'. Jeho hlas byl mnohem hlubší než obvykle a zněl ochraptěle.

Natáhl se přes dívku k nočnímu stolku a zdvihl sluchátko.

„Prosím?“ řekl.

Uvědomil si, že je dosud opilý.

Volala ředitelka knihovny v jednom moravském městě; doufá, že Mistra nevzbudila? – Kdepak, řekl Oskar, už je dávno vzhůru. – Tak to se jí ulevilo, leč k věci: Mistr jistě tuší, proč volá... – Tuší, řekl Oskar. Chce se ho patrně zeptat, jestli by k nim nepřišel na besedu... – A přijel by? – Přijede rád, řekl Oskar. – Opravdu? Tak to je skvělé!

Dohodl s ředitelkou příslušné detaily, rozloučil se a zavěsil. Potom vstal a odešel do koupelny. Na dřevěném obložení nerezového umývadla ležela podprsenka s molitanovými vycpávkami a načatý balík vložek. Vymočil se, důkladně si umyl penis a vyčistil si zuby. Na jazyku měl žlutobílý povlak, ale když se jej pokoušel odstranit, zajel kartáčkem příliš daleko ke kořeni jazyka – nechybělo mnoho a málem se pozvracel.

„Lidi z celý republiky se mnou toužej besedovat – a ty ses mě za celej večer nezeptala na jedinou věc,“ řekl dívce, když se k ní vrátil do postele. Podíval se z okna: venku se právě na pár vteřin objevilo slunce, ale to byla opravdu výjimka; jinak po celé ráno honil studený vítr po nebi tmavě šedivé cáry a chvílemi dokonce hustě sněžilo. Nadzdvihl polštář, který si stále tiskla k uším.

„Na nic. Vůbec tě nezajímám.“

Dívka se k němu otočila zády.

„Ale na co bych se tě pořád ptala, Oskárku?“ zamumlala.

Ještě před nějakými deseti hodinami mu uctivě vykala, pomyslel si, a teď mu docela klidně říká Oskárku. Už si ho přivlastnila.

Ve skutečnosti příliš nezajímala ani ona jeho. Včera se jí sice na leccos vyptával – na školu, kterou v Praze studovala, na město, kde se narodila, a dokonce i na rodiče a sourozence, ale většinu z toho stejně vzápětí zapomněl. Byla to prostě další holka, kterou sbalil v baru – a dnešní ráno podle toho taky vypadalo. Přál by si, aby tu nebyla. Aby okamžitě zmizela z jeho života. Nadzvil se na loktech a pohlédl na dno plastového kbelíku, který v noci postavil na její stranu postele – zaplatřpánbůh byl prázdný.

„Jak to – pořád?“ nesouhlasil. „Nezeptala ses mě vůbec na nic. Chtělaš akorát vědět, jestli mám rád tequila – to je všechno.“

Dívka nespokojeně mlaskla.

„Spi, proboha,“ řekla. „Spi a nevotravuj.“

Jmenovala se Andrea. Bylo jí sotva dvacet a podle Oskarova odhadu nevážila ani padesát kilo, ale včera před jeho očima postupně vypila osm zlatých tequil. Do baru přišla s trochu starší, ne právě hezkou dívkou, která brzy pochopila, jak se bude situace vyvíjet, a zhruba po půldruhé hodině se měla k odchodu.

„Nemusíte se o kamarádku bát,“ řekl Oskar, když jí pomáhal do kabátu. „Já se o ni postarám.“

Lhostejně se na něho podívala.

„Já se o ni nebojím,“ řekla. „Ani trochu.“

„Myslel jsem,“ namítl Oskar zaraženě, „že jste kamarádky.“

„Kamarádky...,“ řekla pohrdavě. „Všechno to jsou jenom slova.“

Po páté tequila požádal barmanku o účet, ale dříve než ho přinesla, odešel neprozřetelně na záchod; když se vrátil, na stole stály dvě nové skleničky a dva talířky s dvěma osminkami pomeranče a dvěma dílky malého citrónu.

„Andreo,“ vzdychl.

Posypala pomeranče skořicí a cukrem, pokapala je citrónem a jeden dílek podala Oskarovi. Do včerejška tequila téměř nepil, ale za ten jediný večer se o ní dozvěděl snad všechno: pili ji prý už Aztékové, poučila ho dívka, hlavně kněží a válečníci. S její výrobou začali v sedmáctém století Španělé – tradiční mexické víno z agáve jim údajně nechutnalo, a tak zkusili její sladkou šťávu destilovat. A tak dále.

„Tak ať žijem!“ zvolala. „A na Mexiko!“

Oskar zavrtěl hlavou, ale poslušně sklenici vypil a podle dívkou vyžadovaného rituálu ji zajedl pomerančem. Prsty měl celé upatlané, ale ona mu je vzápětí všechny olízala.

„A teď už *opravdu* zaplatíme,“ řekl Oskar barmance, která s úsměvem přikývla.

„Asi půjdeme spát ke mně, že?“ obrátil se k dívce. „Nebo ne?“

„Asi jo,“ řekla. „Ale dáme si ještě poslední dvě!“

Nyní ležel na zádech, pozoroval padající vločky a těkal v bezútěšných myšlenkách. Po chvíli nadzvihl peřinu, pod níž dívka ležela, a prsty ji jemně pohladil po hubených lopatkách.

„Budeme muset vstát, dítě. Je takzvané ráno. To je čas, kdy lidé na této planetě vstávají.“

Zamlela sebou a snažila se jeho ruku setřást.

„Tak mi aspoň něco povídej,“ řekl. „Ale ne o tequila.“

Otočila se a poprvé toho rána se na něho podívala, ale nebyl to zrovna láskyplný pohled. Obličej měla zsinálý a jakoby opuchlý – nejnápadnější to bylo na očních víčkách.

„Nech mě spát!“ řekla důrazně. „*Prosím tě!*“

Její dech byl tak špatný, až musel couvnout.

Asi po deseti minutách telefon zazvonil znovu. Dívka vulgárně zaklela a Oskar se přes ni natáhl pro sluchátko. Volala novinářka ze známého časopisu pro ženy: dělají prý takovou anketu, v níž se dotazují známých osobností, co jim úspěch dal – a co jim vzal.

„Mně toho tedy vzal spoustu,“ řekl okamžitě Oskar. „Úspěch ze mne udělal citového mrzáka.“

Novinářku to kupodivu pobavilo.

„Jak to myslíte?“

Měla příjemný smích.

Oskar se předklonil, založil si polštář za záda a pohodlně se o něj opřel.

„Chybí mi značný kus srdce,“ pokračoval. „Na první pohled vypadám normálně, ale pokud jde o emoce, jsem něco jako vozíčkář. To je samozřejmě jenom banální metafora – s tím srdcem. Ve skutečnosti budu mít nejspíš něco s amygdalou.“

Dívka vedle něj otevřela oteklá víčka – a zase je přivřela.

„S čím?“ nerozuměla novinářka.

„S *amygdalou*. To je centrum citů v mozku. Když máte poškozené dráhy, které spojují amygdalu se zbytkem mozku, dojde u vás k naprosté neschopnosti posuzovat citový význam událostí. Mimo jiné přestáváte být schopna mít někoho ráda. Jednomu muži v Německu, který trpěl častými záchvaty, neurochirurgové amygdalu amputovali. Víte, co se stalo?“

„Ne. Co?“ řekla novinářka.

„Ztratil veškerý zájem o lidi. Nepoznával ani příbuzné. Vlastní matka před ním klečela na kolenou, ale jemu to bylo úplně jedno.“

Dívka si hlasitě povzdychla a nevěřícně zakroutila hlavou.

„To je hrozný,“ řekla novinářka.

„Hrozný?“ zopakoval po ní Oskar. „To všechno jsou jenom slova.“

Novinářka se odmlčela.

„Nezlobte se,“ řekla po chvíli, „ale připadá mi, že jsem vás neza-
stihla zrovna v nejlepší náladě, co?“

„To je v pořádku,“ řekl Oskar skoro rozverně.

„Jestli chcete, zavolám jindy.“

„To je zbytečné. Lepší to nebude...“

Na druhé straně linky bylo nějakou dobu ticho.

„Dobře. Ta anketní otázka zní: Co vám váš úspěch dal – a vzal?“

„Mám začít těmi zisky – nebo ztrátami?“

„Jak chcete.“

„Začnu ztrátami,“ řekl Oskar. „Upozorňuji předem, že to bude
dlouhý seznam.“

„To nevadí,“ řekla novinářka. „Já mám čas. Nebude vám vadit,
když si to nahraju?“

„Ne,“ řekl Oskar. „Nechte mě ale chvíli přemýšlet.“

Zatímco v duchu hledal přesná slova, Andrea hněvivě odkopla
peřinu, a aniž na Oskara pohlédla, odkrácela směrem ke koupelně.
Na žlutých kalhotkách měla zaschlou krev.

„Kdybych měl ony ztráty shrnout, zobecnit,“ začal Oskar, „řekl
bych, že jsem příliš snadno, příliš rychle dostal to, co druzí musejí
většinou dlouze, pracně a často i marně *dobývat*. Jenže kde není
opravdové úsilí, není opravdová radost z výsledku. Kde není únava,
není odpočinek.“

Novinářka nic neříkala.

„Chcete konkrétní příklady? Tak například ještě před osmi
lety jsem jako učitel základní školy pobíral měsíčně peníze, které
dneska bez mrknutí oka utratím za dva večery. Když jsem tenkrát
dostal k platu přidáno pět set korun, měl jsem velikou, upřímnou
radost... Dneska mi na účet pravidelně přicházejí desetitisícové
a občas i statisícové částky – a já necítím téměř nic.“

„No,“ řekla novinářka ironicky, „fůra lidí by si to s váma ráda
vyměnila...“

„Samozřejmě,“ řekl vážně Oskar, „to naprosto chápu. Nečekám ostatně, že bych u vašich čtenářek vzbudil nějaký hlubší soucit...“ zasmál se.

„Dobře děláte.“

„Stěžovat si na přesycenost, to je pro většinu lidí samozřejmě nepochopitelné,“ řekl Oskar. „Ale je přesycenost nutně menší problém než nedostatek?“

„Hm,“ přemýšlela novinářka. „To nevím. Takže vaše značné finanční příjmy jsou vlastně vaše ztráty? Rozuměla jsem tomu dobře?“

„To není ani zdaleka všechno!“ usmíval se Oskar. „Ty *nejlepší* ztráty jsem vám ještě neprozradil. Ty čtenářsky nejvděčnější *pecky*...“

„Poslouchám vás.“

Z koupelny se ozvalo šumění sprchy.

„Další příklad konkrétní ztráty: jsem na volné noze, nechodím do práce, a tudíž jsem přišel o veškerou radost z víkendů, z volných dnů i z prázdnin. Mám volno *pořád* – a tím pádem vlastně *nikdy*. Často ani netuším, že nějaký svátek je. Nebo že už začaly prázdniny. Mám narušený odvěký lidský cyklus střídání práce a odpočinku. *Můj* rok má tři sta šedesát pět zoufale stejných dní – ani všedních, ani svátečních. Moje geny po předcích, kteří pět dní v týdnu tvrdě pracovali a dva dny měli volno, jsou zcela zmatené. Mám vlastně jakýsi doživotní *jet-lag*.“

„Na tom možná něco je,“ připustila novinářka s úsměvem – Oskar to slyšel na jejím hlase. „A co ty další ztráty?“

„Ztráta soukromí, pochopitelně. Notoricky známá věc. Co k tomu ještě dodat? Nečetla jste náhodou román Carol Shields *Deníky tesané do kamene*? Ted' nedávno to vyšlo.“

„Ne. Proč?“

„Vydržíte chvíli? Něco vám přečtu.“

„Dobře.“

Oskarovi se zdálo, že si novinářka povzdychla, ale rozhodl se to ignorovat.

„Nezavěšujte, ano? Hned jsem zpátky.“

Odložil sluchátko na zmuchlané prostěradlo, téměř s elánem vstal a nahý přešel chodbou do pracovny. Chvilí pátral mezi papíry rozloženými na stole a s jedním z nich se potom vrátil k telefonu.

„Jste tam ještě?“ řekl.

„Ale ano.“

„Poslechněte si tohle: *...ať jde kamkoli, její příběh kráčí před ní. Ohlašuje ji. Je natolik výmluvný, že potlačuje její pravé já. Moc by si přála být šťastná, jenže jaké má možnosti, když ji všude provází ta otřepaná historie?*“ přečetl zapáleně, s důrazem na příslušných slovech. „V tom románu se to týká ženy, které se během líbánek v Paříži tragicky zabije manžel – ale nemáte pocit, že se to tak trochu týká i všech takzvaných známých osobností?“

Oskar slyšel, že si novinářka dělá poznámky.

„Zkuste si to představit,“ požádal ji. „Strašně moc chcete být sama sebou, ale všude, kam přijdete, už vteřinu před vámi vstoupí ta vaše mediální podoba, ta karikatura, to strašlivé klišé *známý spisovatel*, jehož ksicht máte navždy přilepený na vašem vlastním obličejí...“

„Ale nedělá vám to někdy naopak dobře? Ani trochu?“

Oskar pocítil zklamání, jehož hloubka byla zcela neúměrná významu onoho ranního telefonátu.

„Samozřejmě, že mi to *někdy* dělá dobře,“ řekl po chvíli. „Ale *mnohem častěji* mi to dělá zle – a o tom teď mluvím.“

Uslyšel, že se dveře do koupelny otevřely. Andrea nahlédla do pokoje, postavila se mezi zárubně a pátravě Oskara pozorovala. Byla už oblečená a z jejích šatů byl i na oněch několik kroků cítit cigaretový kouř.

„Dobrá,“ řekla novinářka. „Napadá vás ještě něco?“

„Ženský,“ řekl Oskar a podíval se na Andreu. „Holky. To je další významná ztráta.“

„Opravdu?“ řekla novinářka jakoby laškovně. „Není tohle spíš zisk?“

„Zisk? Když si člověk často nedokáže vzpomenout ani na to, jak se ty holky jmenovaly – natožpak na cokoli osobnějšího?“

Andrea vypadala, že chce cosi říct – ale potom si to rozmyslela.

„Taky není divu – když uvážíme, kolik jich bylo,“ poznamenal Oskar.

„Kolik? Jestli to teda není tajné...“

„Jenom za poslední tři roky minimálně dvacet, pětadvacet.“

„Pětadvacet?!“ zvolala novinářka.

„Po pravdě řečeno spíš třicet,“ opravil Oskar svůj původní odhad. „Ale na přesném počtu samozřejmě nezáleží. Podstatnější je, že to, co mělo být ne-li jedinečným, pak přinejmenším nezapomenutelným milostným příběhem dvou lidí, se mi – až na několik výjimek – rozdrobilo do bezpočtu banálních, nijak a ničím pozoruhodných erotických epizod.“

Andrea se beze slova vrátila nazpět do předsíně. Oskar na okamžik oddálil sluchátko od ucha a uslyšel, jak si na punčocháče natahuje kozačky.

„Tedy,“ řekla novinářka, „to bych do vás neřekla. Vážně.“

V předsíni bouchly dveře

„No jo,“ řekl Oskar. „Kdo by to byl do mě řekl, že? Ted' už s tím ale nic nenadělám. Kolikrát můžete odbočit v cizím městě z hlavní třídy a neztratit se? Třikrát? Možná i pětkrát. Když ale odbočíte třicetkrát, budete už pořád jenom bloudit.“

Novinářka mlčela.

„Prima metafora, ne?“ řekl Oskar.

Venku už zase sněžilo. Přestože si ještě před chvílí přál, aby Andrea odešla, nyní si paradoxně začal připadat opuštěně.

„Víte, co říká psycholog Josef Pavlát?“ řekl.

„Ne,“ řekla novinářka jakoby rezignovaně.

„Hodnota života je sice do jisté míry měřitelná množstvím možností, které máte k dispozici, ale musíte počítat s tím, že čím více možností máte na dosah, tím hůře se v životě orientujete.“

„Poslyšte –“

„Moře možností se změnilo v oceán samoty,“ doplnil spokojeně Oskar.

„Poslyšte,“ řekla znovu novinářka, „já jsem pochopitelně velice ráda, že se mnou mluvíte takhle otevřeně, ale... Víte jistě, že vám tohle vyznání neublíží?“

„V očích koho?“ řekl Oskar. „Těch holek?“

„Já nevím. Přece máte někoho, kdo... komu na vás záleží?“

„Kdo tohle ví?“ řekl Oskar.

Kdosi na druhém konci linky se na novinářku obrátil s jakýmsi dotazem; přikryla mluvítko rukou, ale Oskar i přesto slyšel, že dotyčného poměrně příkře odbyla. Potěšilo ho to.

„Možná se ptám naivně,“ řekla, „ale proč to teda děláte? Proč v tom *odbočování* pořád pokračujete?“

„Podobně se počátkem padesátých let ptali soudruzi z někdejšího Svazu spisovatelů Vítězslava Nezvala – ne že bych se snad srovnával. Pozvali si ho na kobereček, aby jim vysvětlil své věčné mimomanželské úlety. *Vítku, proč ty to té své ženě stále děláš?* ptala se ho mateřsky Marie Majerová pořád dokola. Víte, co prý na ně nakonec Nezval zařval?“

„Ne.“

„*Protože rád mrdám!*“ zvolal Oskar.

„Takže to je ten důvod?“ zasmála se.

„Co já vím?“ řekl Oskar. „Připusťme ale, že to s daným problémem tak trochu souvisí.“

„Takže vy jste vlastně takovej toulavej kocourek?“

Oskar samozřejmě od počátku věděl, že při takové míře otevřenosti, s níž s novinářkou mluví, je jen otázkou času, kdy přijde nějaká příliš familiérní a ne úplně zdvořilá otázka – ale i tak se ho to nyní dotklo.

„Takhle bych to neformuloval,“ řekl chladně.

„Ne?“

Oskar neodpověděl.

„A jste ještě vůbec schopnej strávit večer sám? Sám doma?“

„Vždycky jsem rád trávil večery doma. Přiznávám ale, že poslední dobou je to pro mě čím dál těžší. Naplánuju si třeba *klidný staromládenecký večer s dobrou knihou a dobrým vínem* – slyšíte, jak to zní lákavě? – ale když to pak *zrealizuju*, když pak skutečně sedím u stolu, čtu si a piju víno, až tak velká zábava to zase není. Po pravdě řečeno je to spíš nuda. Čím to je, to mi řekněte: Tím vínem? Těmi knihami? Většinou přečtu pár stránek, vypiju víno a jdu někam pořádně zapařit.“

„Vy jste vážně ztracenej případ.“

„Kolik vám je? Podle hlasu ne víc než třicet.“

„To není zrovna zdvořilá –“

„Nechte toho,“ řekl Oskar otráveně. „Tak *kolik* vám je?“

„Osmadvacet.“

„V tom případě bychom si snad mohli tykat.“

„Jdete na to rychle.“

„Bruneta?“ zeptal se Oskar.

Ve sluchátku bylo chvíli ticho.

„Spíš blond,“ řekla nakonec opatrně.

„Co máš na sobě?“ chtěl vědět Oskar.

„Kostým!“ zasmála se nevěřícně. „A pod ním černý krajkový kalhotky a zrovna si pod ně strkám ruku...“

Oskar slyšel, že její pohotová replika vzbudila v redakci bouřlivé veselí.

„Dobrý,“ pochválil ji. „Když už jsme u toho: Kolikrát jsi *odbočila* ty?“

„Prosím?!“ vyjekla pobaveně. „Do toho vám s prominutím nic není.“

„Proč? Protože nejsi známá osobnost?“

„Ne. Protože to není vaše věc.“

„Podle vašeho redakčního psychologa,“ řekl Oskar, „je tohle určitě jediná správná asertivní odpověď, ale věř mi, že ve skutečnosti existují i jiné správné odpovědi.“

„Skutečně?“

„Nevadí. Jiná otázka: Kdy dostanu své ztráty k autorizaci?“

„Urazil jste se, že jsem vám neodpověděla? Nemůžete se mě ale přece zčistajasna zeptat na něco takovýho... A klidně mi začnete tykat, aniž bych vám k tomu dala souhlas!“

„Říkal jsem ti přece, že mám něco s amygdalou...“

Ještě chvíli s novinářkou tlachal, ale potom se náhle rozloučil a zavěsil. Lehl si, odstrčil polštář, na kterém spala Andrea, přitáhl si svůj a pokusil se zaspát kocovinu ze sebe sama.

Instantní manželka

Když v sobotu asi hodinu po poledni vysypal do hrnce vroucí vody sáček s *Čínskou polévkou s houbami*, uvědomil si Oskar překvapeně, že onu nanejdůležitější podivnou vůni, která mu okamžitě naplnila nos, důvěrně zná. Zdálo se to neuvěřitelné, ale – Oskar ještě jednou nasál výpary z hrnce – bylo to tak: takhle byl cítit pot jeho bývalé ženy. Ano, byla to přesně ta trochu štiplavá, ale ne nepříjemná vůně, kterou ještě před třemi roky (a předtím plných dvanáct let) čichal ze Zuzaniných ručníků na aerobic, z jejího prádla visícího na dveřích v koupelně nebo z podpaží její noční košile.

Odstavil polévku z rozpáleného sporáku a potom dlouho nerozhodně zíral do téměř prázdné lednice: jedno jediné vejce, prošlý smetanový jogurt, sardinky v oleji, francouzská hořčice, načatá sklenice s olivami a dvě už trochu svařené rajčata. Ne že by zapomněl na víkend nakoupit – prostě vědomě nenakoupil. Vykašlal se na to, protože se mu nechtělo obouvat, jít ven a mluvit s prodavačkou. Už několik dnů byl v jakémsi podivném útlumu a nedokázal se přimět k základní věci – například uklidit, přestože věděl, že nepořádek v bytě, kde trávil celé dny, jeho sklíčenou apatii ještě více prohloubí. Věděl také, že kdyby se naopak konečně vzchopil a uklidil, bezpochyby by to jeho momentální náladě prospělo. Vždycky, když utřel prach, vyluxoval a vyčistil v kuchyni nebo když alespoň vyndal čisté nádobí z myčky, cítil jisté malé uspokojení. Rád také věšel vyprané prádlo na rozkládací sušák, a měl-li příslušnou náladu, dokonce i rád žehlil – byl to způsob, jak vcelku smysluplně vyplnit kus odpoledne či podvečera, když zrovna neměl co dělat. Pustil si rádio, otevřel si vychlazenou sedmičku bílého vína a žehlil. Občas žehličku odložil na žulovou desku kuchyňské linky, zesílil hudbu, shodil sandály a šel si do předsíně zatancovat. Někdy během žehlení stihl vypít celou láhev.

Znovu si přičichl k hrnci. Panebože, byla to opravdu *její* vůně! Pochopil, že polévku nebude schopen sníst. V náhlém popudu hrnec podrážděně popadl, nastříkal dovnitř zcela neúměrné množství saponátu, vylil jej do záchodové mísy a spláchl.

Byl tedy bez oběda – ale na takové obtíže si už během svého staromládeneckého života dávno zvykl. Dřív si nedokázal ani *představit*, že by mohl žít sám. Nebylo divu: do dvaceti žil s rodiči, potom dalších dvanáct let s manželkou a se synem. Když se od nich krátce před rozvodem stěhoval do tmavé garsoniéry na krčském sídlišti (kde bydlel asi půl roku, než získal současný byt), nebyl si vůbec jistý, že to dokáže. Báł se, že se bude dlouhé týdny zmítat v hlubokých depresích, ale záhy zjistil, že to není tak hrozné. Ne že by si občas nepřipadal osamělý – ale šlo to. Dalo se to zvládnout. Ve dnech, kdy psal, si dokonce připadal naprosto spokojený. Člověk *může* žít sám, poznával. Nedožvěděl se ale něco, co je možná lépe nevědět?

Byl tu ovšem ještě jeden problém: Nejenže už třetím rokem žil sám, ale stejnou dobu byl navíc na volné noze. Staromládenectví a svobodné povolání byla nebezpečná kombinace: neexistoval nikdo, komu by se Oskar musel zodpovídat – žádná manželka se svými požadavky a nároky, žádný náladový nadřízený, který by sledoval jeho pozdní příchody, žádní spolupracovníci, kteří by sivšimali, jestli se Oskar nefláká... V prvních měsících si opravdu dělal, co chtěl – a podle toho to taky vypadalo.

Brzy pochopil, že potřebuje nějaké povinnosti. Povinnosti, které by daly jeho rozháranému životu pevnější řád. Všechny *minulé* povinnosti plnil přece téměř příkladně, jakkoli na ně samozřejmě mnohokrát nadával: vstával každý den v sedm, aby stihl být před osmou ve škole, chystal synovi svačiny, vyzvedával ho z družiny, dělal si přípravy na hodiny, venčil psa, navštěvoval dědečka v nemocnici... To všechno byly ovšem *neoddiskutovatelné* povinnosti, které před člověka staví sám život, jenže ty, které stály před Oskarem nyní, si

většinou ukládal sám: *Měl bych vstávat před devátou. Měl bych víc psát. Měl bych víc číst. Měl bych uklidit.* Už ten výmluvný kondicionál... Jak měl přijímat bez výhrad povinnosti, které byly pouze jeho vlastním projektem? Musel se učit být sám sobě autoritou.

V Oskarových nosních dírkách stále přetrvávala ta podivná vůně. Odpuzovala ho i přitahovala zároveň. Měl ale hlad. Mohl se samozřejmě sebrat a dojít si nakoupit nebo se naobědvat v restauraci (jednu dobrou měl doslova za rohem), ale nedokázal v sobě zmobilizovat ani tu minimální energii, které k tomu bylo třeba. Zůstal otupěle sedět u kuchyňského stolu a bez zájmu listoval starými novinami. Vzpomněl si, jak probíhala sobotní dopoledne, když ještě bydlel se Zuzanou: on většinou seděl v obývacím pokoji u počítače, zatímco ona vedle v kuchyni vařila oběd. Občas se za prosklenými dveřmi mihl její stín. V pokoji bylo vždy o poznání chladněji než v kuchyni, a kdykoli vstoupila – třeba proto, aby mu na lžici přinesla ochutnat horkou omáčku či polévku – vevalila se dovnitř spousta páry. Mlčky mu přidržela lžici u úst (když psal, ukázněně se snažila na něho nemluvit) a čekala na jeho reakci. Oskar obvykle něco pochvalného zamručel nebo alespoň zdvihl palec – to když bylo jídlo příliš horké, aby mohl promluvit. Když jí někdy předložený vzorek pochválil obšírněji, zprvu ho nedůvěřivě pozorovala, ale potom potěšeně zčervenala. To míval Oskar rád, neboť ji to vracelo do dívčích let – stejně jako ta vytahaná bavlněná trička, barevné teplákové mikiny a krátké „strečové“ sukně, které si doma oblékala. Nebo ta růžová džínová košile se zapínáním na měděné patentky. Všechny ty staré věci byly Oskarovi často milejší než leckteré módní svršky, jež nosila do práce.

Jen výjimečně se stávalo, že Zuzana vešla do pokoje, kde právě pracoval, bez zjevného důvodu; tehdy se zpravidla postavila za něj a položila mu ruce na ramena. Oskar ji někdy nechal, aby si mohla přečíst text na obrazovce – ale většinou při jejím příchodu stránku

jediným kliknutím z obrazovky dočasně odstranil. Někdy ji také nepřítomně pohladil po stehně a ona ho políbila do vlasů.

Napadlo ho, že by jí mohl zatelefonovat, ale nakonec to neudělal. Možná ještě obědvali – jeho syn, Zuzana a její přítel – a navíc nebyl v takovém rozpoložení, aby s ní mohl mluvit s potřebnou nenuceností. Když spolu nyní telefonovali, ukončovala Zuzana hovor téměř vždy předčasně, ačkoli k tomu neměla žádný důvod; naopak, jejich telefonáty byly v posledním roce docela přátelské, a dokonce spolu už zase nejrozumnějším způsobem žertovali. Přesto se po pár minutách pokaždé náhle rozloučila – *Tak jo, tak ahoj!* – a zavěsila tak rychle, že Oskar sotva stihl připojit svůj pozdrav. Proč to dělala? Bála se, že její přítel bude žárlit? Nebo že kdyby se při telefonování cítili příliš dobře, začali by litovat, že nedokázali zůstat spolu? Nevěděl, ale na každý pád se pak ještě dlouho nemohl zbavit nepříjemného pocitu jakési neukončenosti, nedopovězenosti.

Nahlédl znovu do lednice, chvíli do ní nepřítomně civěl a zase ji zavřel. Přešel do pracovny, zasedl k počítači, ale místo aby se věnoval opravám textu na monitoru, díval se oknem do parku. Náhle prudce vstal a vrátil se do kuchyně. Otevřel ještě jednu lednici, už bez váhání z ní vyndal ono osamocené vejce, hořčici a lepší ze dvou rajčat. Ze ztvrdlého bochníku chleba ukrojil dva silnější krajíce, rozklepl vejce do hlubokého talíře, přidal sůl a pepř, rozšlehal vejce vidličkou a jakž takž v něm chleby obalil. Nechal na pánvi rozpálit olej (olivový, jiný neměl) a oba krajíce po obou stranách osmažil; nakonec je tence potřel hořčicí a posypal nadrobno nakrájenou cibulí. Rajče bylo uvnitř shnilé, takže je musel vyhodit. Natočil si do vysoké sklenice vodu a hodil do ní několik kostek ledu.

Vajíčkové chleby neboli smaženky byly oblíbeným jídlem jeho bývalé ženy.

„Dělám si vajíčkový chleby, mám ti udělat taky?“ ptávala se ho bezpočtukrát.

Jednou se o vajíčkových chlebech, které mu opět nabízela, vyjádřil poněkud pohrdavě a odešel do koupelny; když za ním po chvíli Zuzana přišla, ležel už ve vaně. V ruce držela talíř.

„Udělala jsem jich pár navíc, opravdu si nedáš?“ usmívala se.

Chleby voněly. Chvilí bojoval s vlastní hrdostí, ale nakonec od ní talíř přijal. Pobaveně sledovala, jak se snaží jíst co možná důstojně – a nakonec se oba rozesmáli tak, že nemohl vůbec polykat a zakuckal se. Když vypouštěl vanu, dno bylo poseté rozmočenými drobky.

Během posledních let manželství si se Zuzanou definitivně přestali rozumět, ale přesto vzpomínal na jejich dvanáctiletý vztah jako na šťastný; dokonce ani ošklivé zážitky z posledního roku, kdy si opravdu ubližovali, na tom nedokázaly příliš změnit. Dnes věděl, že s ní žít nemůže a nechce – ale vzpomínal na ni s láskou.

Kdy ještě žili spolu, musel jí neustále připomínat desítky důležitých povinností, na které bez jeho dohledu zapomínala: *Koupila si tu tramvajenku? Dala si už opravit ty hodinky? (Ne? Jak může proboha chodit bez hodinek?) Objednala se konečně u toho zubaře? Vyhodila už z ledničky ty plesnivý žampióny?* Tahle jeho starostlivost kupodivu přetrvávala jaksi bez ohledu na skutečnost, že je se Zuzanou déle než tři roky rozveden. Bylo to zvláštní. Koneckonců mu to už mohlo být jedno (Byly to snad jeho zuby? Smrděla snad jeho lednička?), ale přesto ho podobné zneklidňující otázky přepadaly dodnes: *Zaplatila už proboha tu složenku? Byla už konečně u toho gynekologa?*

Zatímco dojídal, zkoušel si vzpomenout, kdy vlastně Zuzanu naposledy políbil. Muselo to být ještě před rozvodem – možná na jaře v Paříži. Po rozvodu pokaždé uhnula nebo ustoupila; bylo to trapné, takže to přestal zkoušet. V posledním roce mu alespoň dovolovala, aby ji políbil na tvář. *Paříž nejen pro snoubence a novomanžele*, tak se ten letecký zájezd jmenoval. Jednoho dne mu v redakci vyplatili

jakýsi větší honorář – a cestou domů pak uviděl za výlohou cestovní kanceláře tenhle inzerát. Líbila se mu ironie obsažená v názvu. Co kdyby to ještě zkusili? Vešel dovnitř a na místě zájezd zaplatil.

Oba byli v Paříži poprvé. Spali spolu ještě? Nejspíš už ne, už se nepamatoval. Všechno ostatní bylo zdánlivě v pořádku. Navštěvovali památky a galerie, dokonce se i fotografovali; Luboš, Oskarův známý žijící v Paříži, je provedl turisticky méně exponovanými místy. Večer je vzal do arabské čtvrti na večeři (dali si samozřejmě *kuskus*). Sešli se také několikrát s Denisou, překladatelkou Oskarova románu do francouzštiny; oběma jim připadala velice sympatická. Problémy nastaly, kdykoli se Zuzanou osaměli. Nahlas to nepřiznali, ale vybírali si pouze takové kavárny, které měly židle venku; sedali si čelem k chodníku, mlčky upíjeli víno a pozorovali procházející davy. Všechny ty šťastně vypadající dvojice. Chovali se k sobě ale dosud přátelsky, korektně. Pokud si Oskar vzpomínal, ani jedenkrát se v Paříži nepohádali. Připomínali dva boxery v předvečer rozhodujícího zápasu.

Musel se tomu přirovnání usmát – ale potom vstal od stolu, otevřel odpadkový koš, vyndal z něj ten zmuchlaný barevný sáček a s vážným výrazem v obličeji si naposledy přičichl ke své bývalé ženě.

Oskar a Terezka bez pointy (Happy End)

Oskar po pravdě řečeno vůbec neočekával, že by celá ta záležitost s Terezkou mohla vydat na nějaký delší příběh; když ji před pár měsíci zval do divadla, uměl si sice představit ledacos, ale rozhodně ne to, že by se mu po tomhle dítěti mohlo někdy v budoucnu stýskat tak, jako se mu stýská nyní (je neděle odpoledne a Terezka pobývá jako každý víkend u rodičů doma v Kadani).

Napsal *dítěti*, přestože je jí devatenáct. Oskara dodnes nepřestává ohromovat, že Terezčin klín vypadá a reaguje jako klín dospělé ženy. Občas prostě nedokáže pochopit, že dívka, která o svých rodičích mluví beze stopy ironie jako o *tatkoví a mamce* a která k archívvnímu bílému vínu po hrstech pojídá čokoládové lentilky (a vyplazuje potom na Oskara obarvený jazyk), může mít v podbřišku husté černé chloupky.

Terezka studuje v Praze teprve krátce a často ještě ve městě bloudí. Když jdou s Oskarem do kina nebo na večeři a on bez předchozího upozornění odbočí nebo začne přecházet ulici, téměř pokaždé do něj narazí a Oskar ji musí zachytit, aby neupadla. Terezka se pokaždé omlouvá, ale Oskarovi to připadá roztomilé. Ví, že i kdyby zahrnul do domovního průjezdu nebo třeba na staveniště, Terezka by ho oddaně následovala. Občas se tomu musí usmívat.

Ví ovšem také, že když je sama, přitahuje pozornost mužů. Vsadil by se, že ji muži oslovují přece jen o něco častěji než jiné pohledné dívky; určitě si více troufají právě proto, že vypadá tak nevinně, tak bezbranně. Toho se Oskar trochu bojí – tím spíš, že tuší, s jak bezelstnou ochotou jim Terezka odpovídá. Navíc ví, že Terezka si na

ulicích někdy polohlasem povídá sama pro sebe. Dělá to prý proto, vysvětlila nedávno udivenému Oskarovi, že má dobrou náladu.

V Oskarově přítomnosti toho naopak moc nenamluví. Většinou se jen plaše usmívá, a kdykoli na ni Oskar zpříma pohlédne, upadne do ještě větších rozpaků.

„Co?“ říká pokaždé tázavě, nejistě.

„Nic,“ usmívá se Oskar a okouzleně ji cvrkně do špičky nosu nebo ji potřepe po vlasech – to je často jediná odpověď, kterou jí umí dát.

Jejím příběhům o příbuzných, spolužácích či o kamarádkách z Kadaně většinou chybí pointa, ale Oskar jim i tak naslouchá vcelku rád, protože z nich vyzařuje něco, co jeho historky, byť by byly literárně seberažinovanější, už nikdy mít nemohou – totiž neohrabaný půvab mládí.

Někdy se Tereзка do svého vyprávění maličko zaplétá; když se jí to stane, zaraženě zmlkne a sama nad sebou mávne rukou. Jiné příběhy, zvláště ty o domácích zvířatech, nedokončí obvykle proto, že v ní vyvolávají záchvaty upřímného tichého smíchu, který při nejlepší vůli nedokáže potlačit; znovu a znovu si dlaněmi zakrývá hezký obličej, směje se a bázně pokukuje po Oskarovi, jestli ho svou dětinskostí ještě nepopudila – ale toho se zatím nemusí bát.

„Pojď ke mně,“ říká Oskar a rozevívá náruč. Tereзка poslušně vstane, stydlivě mu usedne na klín a skryje tvář na jeho rameni. Oskar ucítí, jak se její útlá záda otrásají přidušeným smíchem.

Někdy se Oskar v Terežčině mlčenlivé přítomnosti nudí – to když je příliš unavený nebo příliš mrzutý, aby se dokázal těšit pouze z půvabu její holé existence (o mnoho víc mu Tereзка přirozeně ani nabídnout nemůže), ale potom stačí něco zdánlivě zcela bezvýznamného – třeba jen to, jak se sklopenou hlavou prochází přes

kavárnu na toaletu, nebo jindy její nahodilá poznámka, že měly na internátě ke svačině rohlík a mléko – a Oskarův cit se v jediném okamžiku vrátí (podobně ho dojíká i to, jak si Terezka ráno před odchodem do školy nalévá do odřené plastové láhve minerálku, nebo dokonce jen obyčejnou vodu přímo z kohoutku).

Oskar postupně objevuje, že Terezka nezná celou řadu slavných knih a filmů, které v Oskarových kruzích četli a viděli samozřejmě všichni, ale přesto se nad tím nedokáže pohoršit. Kdykoli nějakou takovou domněle neodpustitelnou neznalost zjistí, hledí na Terezku téměř nadšeně.

„Ty vážně neznáš Stříbrný vítr?“ říká šťastně.

Mnozí lidé se v první chvíli nejednou domnívají, že Terezka je Oskara dcera. Oskar to vnímá s rozporuplnými pocity: na jedné straně to lichotí jeho ješitnosti, ale také ho trochu zaráží samozřejmost, s níž to předpokládali (pokud by měli nějaké pochybnosti, nechali by si je pro sebe, tak netaktní by přece nebyli). Z toho ovšem plyne, že Terezka *skutečně vypadá* jako Oskara dcera, respektive že věkový rozdíl mezi ní a Oskarem je natolik *zjevný*, že k takové domněnce opravňuje.

Oskar sice na dané téma často žertuje („Když já jsem maturoval, tebe *mamka* ještě kojila,“ říká Terezce například.), ale vlastně neví, co si má o onom velkém věkovém rozdílu doopravdy myslet. Předčítá Terezce příslušné pasáže z Čechova („...*byl k ní vlídný a laskavý, ale v jeho chování, v jeho řeči a v jeho laskání ležel jako stín lehký posměšek a trochu hrubá domýšlivost šťastného muže, který byl skoro dvakrát tak starý jako ona...*“) a mluví před ní o *syndromu pygmalionismu*, jenž zachvacuje muže středního věku – ale jako by si tím chtěl jenom dokázat, že se tomu problematickému tématu nevyhýbá.

Jednou ráno, když jde pro noviny, zakoupí Terezce ilustrovaný dětský časopis. Terezka sice naoko rozhořčeně protestuje, ale po pár minutách ji Oskar spatří, jak si v něm s nelíceným zájmem čte.

„Terezko!“ zvolá pobaveně.

Polekaně od sebe časopis odstrčí – jako kdyby ji přistihl, jak si prohlíží nějakou nechutnou pornografií.

Někdy ji Oskar přivede před velké zrcadlo v předsíni, postaví se za ni a začne jí vyhrnovat tričko nebo rozepínat halenku. Terezka se nesměle brání, uhýbá před svým obrazem očima a rukama si zakrývá bradavky. Nejde vždycky o sex – někdy se chce Oskar spíše na vlastní oči přesvědčit, že je to všechno pravda.

Když Terezka k Oskarovi večer přichází (často v novém svetru nebo nové košili – ale po chvíli vyjde najevo, že jsou to věci zapůjčené od kamarádek na internátě...), zůstane obvykle stát uprostřed předsíně jako žačka, která se na vyzvání učitele dostavila do jeho kabinetu. Nerozhodně se usmívá, jako by čekala na další pokyny. Oskarovi se líbí, že si ve vztahu k jeho bytu dosud neosvojila onu samozřejmou dobyvačnost dívek, které ho tu navštěvovaly dříve: neodhazuje kabelku, kam ji napadne, neprochází křížem krážem všechny pokoje, neotvírá lednici, a dokonce si bez jeho přímého vyzvání ani nesedne. Má ji za to rád, ale ví, že i ona jednoho dne vstoupí a s nečekaně nabytým sebevědomím, které mu bude nepříjemné, se svalí do jeho rozestlané postele (je to stejně nevyhnutelné jako to, že každý oblíbený žák svého učitele jednou zklame).

Podobně se Oskar poněkud sobecky bojí chvíle, kdy Terezčin místy až bázlivý respekt klesne pod příslušnou hranici – a ona před ním začne vyslovovat všechny své nedopečené devatenáctileté názory a z televize odkoukané životní představy.

Ale zatím tomu tak není, a pokud musí Terezka k ránu na záchod, zavírá a otevírá dveře do ložnice až neuvěřitelně tiše.

Když jí Oskar naznačuje pravdu o svých předchozích vztazích nebo vypráví o nevázaném sexuálním životě svých přátel (kterým také podsouvá některé vlastní historky), Tereзка ho sleduje poněkud vyděšeně – jako někdo, kdo v čekárně u zubaře naslouchá vyprávění člověka, který právě podstoupil obzvlášť krvavou extrakci. Po milování s Oskarem se ovšem sama směje velmi rozpustile – a přitom se rozhodně nedá říct, že by se milovali nějak usedle. (*Odkud* tedy ta rozpustilost vyvěrá? říká si někdy Oskar.)

Více ho leká jiná věc: kdykoli mu Tereзка položí tvář na prsa, vypadá náhle tak důvěřivě, až z toho Oskara někdy mrazí. Na rozdíl od ní si totiž umí živě představit příliš mnoho konců. Příliš mnoho smutných point.

Jednou ho v takové chvíli napadlo (bylo to velmi časně ráno a v pokoji byla dosud tma): Co když ho Tereзка přitahuje především proto, že ona na šťastné konce ještě věří?

Michal Viewegh

Povídky o manželství a o sexu

Edice Současná česká próza
Ilustrace na obálce z Pixabay.com
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 24. 1. 2019

ISBN 978-80-7602-512-7 (epub)
ISBN 978-80-7602-513-4 (pdf)
ISBN 978-80-7602-514-1 (prc)